

**Kommunestyrets vedtak
(K-sak 94/17)
12.12.2017**

Innhold

Innledning	3
Om årsbudsjettet.....	4
Årsbudsjettet i kommunens plansystem	4
Arbeidet med årsbudsjettet	4
Forslag til nasjonalbudsjett	5
Kommunalt fornyingsarbeid	6
De siste års regnskapsresultat	10
Prognose inneværende år	10
Tjenestetilbudet	10
Rammebetingelser og økonomisk handlingsrom.....	10
Vurdering av inntektssiden.....	10
Handlingsregler	11
Frie økonomiske reserver	11
Lånegjeld	12
Årlig driftsresultat.....	12
Handlingsregelen er innarbeidet i årsbudsjettet.	13
Lønns- og prisvekst	13
Pensjonskostnader	13
Renteutvikling.....	13
Utfordringer synliggjort i siste årsberetning.....	13
Kommuneplanens samfunnsdel.....	13
Investeringer	15
Kommentarer til investeringsprosjektene	18
Hovedoversikt drift.....	22
Tjenesteenhetene.....	23
Folkevalgte og rådmannen	24
Fellesposter	27
Fellestjenesten	29
Kultur	33
Barnehagene	39
Ringebu skole	44
Fåvang skole	48
Ringebu ungdomsskole	53
Helse og mestring.....	58
Hjemmebaserte tjenester	63
Linåkertunet HDO.....	69
NAV	73
Plan og teknisk	76
Interkommunale samarbeid	81
Skatt, rammetilskudd, finans	82
Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor.....	84
Midt-Gudbrandsdal regnskaps- og skatteoppkreverkontor	86

Innledning

Årsbudsjettet bygger på vedtatt økonomiplan for 2018-2021. Endringer fra økonomiplanen gjelder utslag av regjeringens forslag til statsbudsjett, oppdaterte lønnsberegninger, samt noen enkeltforhold som ble kjent etter at økonomiplanen ble lagt. Imdi (Integrerings og mangfolds direktoratet) har i ettertid varslet at det ikke er behov for bosetting av flyktninger i Ringebu i 2018. Kommunen må innstille seg på nedtrapping av apparatet, og midlertidig omdisponering av boliger til for eksempel gjennomgangsboliger for førstegangsetablerere.

Kommunestyret har besluttet igangsetting av flere store og viktige investeringer som får betydning for kommunens tjenestetilbud og framtidige driftsutgifter. Dette gjelder særlig:

- Bygging av bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne funksjonshemmede, som også innebærer utvidelse av antall boenheter og i tillegg en avlastningsbolig.
- Bygging av beredskapssenter for nødetatene.

Nytt bofellesskap for funksjonshemmede er den største satsingen i økonomiplanperioden. Bofellesskapet representerer et stort løft for denne brukergruppen og et tilsvarende stort løft økonomisk, med investering og framtidige driftsutgifter. Satsingen innebærer en investering på ca 37 mill. kr og medfører økt behov for bemanning som fases inn fra våren 2019. Årlige driftsutgifter utenom kapitalkostnader er beregnet til ca. 4,4 mill. kr inkl. avlastningsboligen.

Bygging av beredskapssenter i Ringebu sentrum er aktualisert særlig av to forhold: Brannstasjonen representerer en kostbar, dårlig og uhensiktsmessig bygning. Politiet vurderer endret lokalisering i Midt-Gudbrandsdalen. I tillegg til brann og politi, er sivilforsvaret, ambulansetjenesten, interkommunalt barnevern og evt barnevernsvakt, samt muligens Røde Kors tenkt inn i bygget.

Kommunestyret har i egen sak i 2017 vedtatt digitalisering av skolen. Innføring av nettbrett for elever i ungdomsskolen skjer allerede i 2017. Innfasing av nettbrett i barneskolene er tatt inn i årsbudsjettet for 2018. Satsingen på digitale ferdigheter og ressurser i skolene er et løft for å holde tritt med samfunnsutviklingen og gi elevene et godt grunnlag for å mestre framtidig voksen- og yrkesliv. Samfunnet er i stadig utvikling. Hva framtida vil bringe er vanskelig å forutsi, men en kan med sikkerhet si at både arbeidslivet og livet som samfunnsborger stiller, og vil stille, stadig

høyere krav til det å mestre digitale ferdigheter på alle nivå.

Teknologiutviklingen innenfor helse og omsorg har skutt fart de siste årene, og det kreves bedre tilrettelegging for digitale løsninger i kommunens HDO-boliger. Til tross for at Linåkertunet ble nyrenovert i 2013, kreves investeringer i kabling og utstyr, for å utvikle effektiv bruk av velferdsteknologi i tjenesteutøvelsen. Midler er lagt inn i budsjettet.

Bevilgning til å øke kapasiteten ved Linåkertunet med 4-5 sykehjemsplasser er videreført gjennom 2018. Det er fortsatt usikkert om merbehovet skal anses som permanent eller forbigående.

Økonomiske rammer i forslag til statsbudsjett gir ikke rom for videreføring av dagens driftsnivå. Kommunen må tilpasse aktivitet og tjenestenivå til de økonomiske rammene og utsiktene framover. Tilpasning til strammere økonomiske rammer er utfordrende og vil måtte få noen merkbare konsekvenser, men generelt opprettholdes et godt tjenestetilbud til kommunens innbyggere.

Økonomiske rammer fra staten strammes inn i tråd med føringer i endret inntektssystem. Statlige ressurser skal i sterkere grad tilgodese vekstkommuner og sammenslåtte kommuner, og i mindre grad distriktskommuner med nedgang i folketall. For Ringebu sin del medfører endringer i inntektssystemet reduserte overføringer for psykisk utviklingshemmede. I 2018 omfattes kommunen av inntektsgarantiordning (INGAR), og har ellers fått tildelt 1 mill kr i skjønnsmidler. Dessuten økte kommunens innbyggertall med 40 personer i 2016. Dette oppveier negative utslag av vedtatte endringer i inntektssystemet. Over økonomiplanperioden vil utfasing av inntektsgarantien føre til bortfall av betydelige overføringer til kommunen. I dette bildet vil videre utvikling av kommunens folketall ha en del å si.

Tjenesteeenheter ble i økonomiplanprosessen utfordret på å synliggjøre konsekvenser av 4 % reduksjon i rammene. Etter at alle tiltak er vurdert reduseres rammene for de fleste tjenesteenheter med 1-3 %.

Bruk av handlingsregler for kommunens økonomi er videreført for å sikre at kommunen har tilstrekkelige reserver, at lånegjeld holdes på et forsvarlig nivå og at driftsnivået ligger på et nivå som ikke forringer kommunens verdier over tid. I 2018 påløper en del utgifter som ikke er av varig art og som derfor er finansiert ved bruk av oppsparte fondsmidler. Dette gjelder bl.a. retaksering eiendomsskatt (2017 og

2018) og vedlikehold innen vann og avløp. Utgifter som finansieres ved bruk av fond virker negativt for netto driftsresultat og medfører at dette måltallet ikke oppfyller handlingsregelen for 2018. Dette anses som akseptabelt, så lenge fondsbeholdningen er god (bedre enn anbefalt nivå) og det er snakk om utgifter som ikke er av varig art.

Investeringsbudsjettet er omfattende. Boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne, veger og nødvendig infrastruktur innen vann og avløp har høy prioritet. Likeså beredskapssenter og undergang under jernbanen. Planlagt aktivitetsnivå i økonomiplanperioden gjør at formannskapet bevisst har valgt å fravike handlingsregel vedrørende nivå på lånegjeld for en periode framover. Dersom fraviket skal kunne bli midlertidig kreves det at nivået på framtidige låneopptak til ikke selvfinansierende formål minimaliseres etter inneværende økonomiplanperiode.

For å opprettholde tjenestetilbudet i størst mulig grad, må kommunen også vurdere inntektssiden i budsjettet nøye.

Om årsbudsjettet

Kommuneloven § 45 inneholder bestemmelser om årsbudsjettet:

1. *Kommunestyret og fylkestinget skal innen årets utgang vedta budsjett for det kommende kalenderår.*
2. *Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv årsbudsjettet og endringer i dette. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet eller fylkesutvalget. Ved parlamentarisk styreform skal rådet avgi innstilling som nevnt.*
3. *Innstillingen til årsbudsjett, med alle de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret eller fylkestinget. Dette gjelder likevel ikke ved innstilling som gjelder endringer i årsbudsjettet.*
4. *Kommunestyrets og fylkestingets vedtak om årsbudsjett, samt formannskapets og fylkesutvalgets saksdokumenter, sendes departementet til orientering.*

Kommuneloven § 46 inneholder bestemmelser om årsbudsjettets innhold:

1. *Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens eller fylkeskommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret. I bevilgninger til formål kan det*

likevel gjøres fradrag for tilhørende inntekter. Kravet om budsjettgjennomslag på utbetalingstidspunktet gjelder ikke for utbetalinger som kommunen eller fylkeskommunen er rettslig forpliktet til å foreta.

2. *Årsbudsjettet skal omfatte hele kommunens eller fylkeskommunens virksomhet.*
3. *Årsbudsjettet skal være realistisk. Det skal fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen eller fylkeskommunen kan forvente i budsjettåret.*
4. *Årsbudsjettet skal være stilt opp på en oversiktlig måte. Kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer, samt de målsettinger og premisser som årsbudsjettet bygger på, skal komme tydelig fram.*
5. *Årsbudsjettet skal være inndelt i en driftsdel og en investeringsdel.*
6. *Det skal budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.*
7. *I årsbudsjettet kan det avsettes midler til bruk i senere budsjettår.*
8. *Departementet kan gi nærmere regler om årsbudsjettet og innstilling til årsbudsjettet. I disse reglene kan det stilles krav om oversikter over inntekter og utgifter for kommunens eller fylkeskommunens samlede virksomhet.*

Årsbudsjettet i kommunens plansystem

Kommuneplanens langsiktige del består av en samfunnsdel og en arealdel.

Økonomiplanen er en 4-årig handlingsplan utledet fra kommuneplanen.

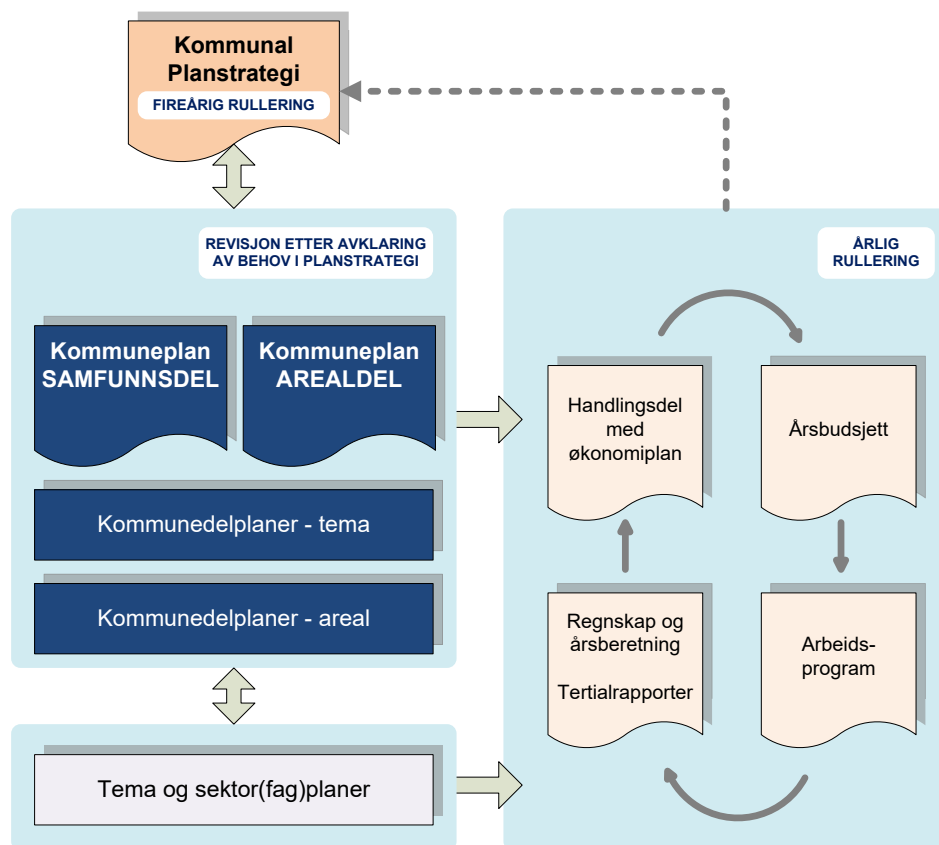
Årsbudsjettet er utledet fra økonomiplanen og er en konkretisert arbeidsplan for ett enkelt budsjettår.

Arbeidet med årsbudsjettet

Årsbudsjettet tar utgangspunkt i forslag til økonomiplan, behandlet av kommunestyret 25.10.2016 (K-sak 86/16).

I årsbudsjettet er lønn (fastlønn) beregnet på nytt med basis i registrerte stillingshjemler og lønnsnivå etter gjennomførte forhandlinger i 2017 for ansatte i lønnskapittel 4. For øvrige ansatte er benyttet lønn før lønnsforhandlinger i 2017, med et påslag (lønnsforhandlinger ikke ferdige da arbeidet ble påbegynt).

Videre er sentralt avsatt pott til reduksjon av budsjettert refusjon sykelønn fordelt på tjenesteenhetene. Denne



er fordelt forholdsmessig etter avvik mellom beregnet vikarbehov, vikarbudsjet og budsjettert refusjon sykelønn. Dette er et trinn i et flerårig løp for å rette opp ubalanse i vikarbudsjetene og refusjon på ca. 4,6 mill. kr.

Endringer som følger av forslag til nasjonalbudsjett for 2018 er innarbeidet (mer om dette under).

For øvrig er enkelte forhold som har blitt kjent etter at økonomiplanforslaget forelå innarbeidet.

Forslag til nasjonalbudsjett

Omtale av noen aktuelle endringer i forslaget til nasjonalbudsjett for 2018 som påvirker kommunens rammetilskudd eller øvrige statstilskudd/refusjoner.

Samlet sett økes kommunens rammetilskudd og skatteinntekter med kr 1.392.000 i forhold til Kommuneproposisjonen som var lagt til grunn ved utarbeidelse av økonomiplan for 2018-2021. I dette beløpet ligger en kompensasjon på ca. 8,9 mill. kr i inntektsgarantiordningen (INGAR), som vil trappes ned over ca. 4 år. Et stort kompensasjonsbeløp gjennom INGAR innebærer at kommunen taper mer enn gjennomsnittet av kommunene i Norge på omlegginger i inntektssystemet. For Ringebu kommune er det særlig endring i antall og kostnadsnøkkel for psykisk

utviklingshemmede over 16 år som gir stort tap. INGAR gir kommunen litt ekstra tid til å finne kompenserende tiltak, men det er viktig at kommunen er klar over inntektstapet i kommende år.

Av nye oppgaver/satsinger i nasjonalbudsjettet kan nevnes følgende:

Kommunene blir tildelt ansvaret for tilskudd til Frivillighetssentraler. For Ringebu er det synliggjort et beløp på kr 392.000 som inngår i rammetilskuddet. Ansvaret for oppfølging er lagt til Linåkertunet HDO.

Midler til utdanning av brannpersonell utgjorde kr 200.000 i 2017. Ringebu kommune fikk disse midlene gjennom rammetilskuddet, på vegne av alle tre midtdalskommunene som samarbeider om Midt-Gudbrandsdal Brann- og Feiervesen (MGB). Midlene ble videreformidlet uavkortet til MGB. Fra 2018 er midlene tatt ut av nasjonalbudsjettet.

Satsingen på tidlig innsats i barnehage og grunnskole økes noe. I tillegg er det nå signaler fra staten om at såkalte "fleksible midler" av disse kan betraktes som varige (har tidligere vært betraktet som midlertidige). Bemanning på skolene finansiert ved disse midlene legges nå inn som faste stillingshjemler.

Myndighet til å foreta vigsler overføres til kommunene. I rammetilskuddet er dette kompensert med kr 3 mill. på

landsbasis (utgjør ca. kr 3.000 for Ringebu kommune).

Maksimal sats for foreldrebetaling i barnehagen foreslås økt med kr 110.

Kommunalt fornyingsarbeid

Stedsutvikling, næring og bolyst

Gjeldende samfunnsdel til kommuneplanen gir både i innhold og form uttrykk for kommunens ambisjoner. Valgt profil bidrar med et tydeligere uttrykk, og skal reflektere kommunens sentrale verdibegreper – raus, solid og spenstig.

Ringebu er det attraktive midtpunkt i Gudbrandsdalen.

Å være en attraktiv kommune betyr mye – og mer enn en skulle tro. Det gir drahjelp i rekruttering av nøkkelpersonell, det skaper positivitet og bidrar til økt bolyst. I tillegg trekker kommunen til seg oppmerksomhet og god omtale. Dette vil bidra til at det blir mer lønnsomt å etablere næringsvirksomhet. Følgene vil kunne gi innbyggere større selvrespekt og følelse av styrket positiv identitet. Å framstå som attraktiv krever en kontinuerlig innsats og stadig nye “x-faktorer”. Dette krever en kommuneorganisasjon som er framover lent, som tør å prøve nye ting og som tør å satse. Politisk og administrativ forankring er avgjørende. Godt samarbeid med ildsjeler og nøkkelpersoner i nærings- og samfunnsliv kreves for å få dette til. Attraktivitet kan ikke vedtas, men skapes gjennom handlinger i et samarbeid mellom lokalsamfunnet, politikere og administrasjon og kommunen.

De siste årene er det lagt ned stor innsats på mange felt for å framheve Ringebu som en attraktiv kommune å bo, oppholde seg i, besøke og arbeide i. Forskjønningsprosjekter er gjennomført i begge tettstedene. Kommunen stimulerer til aktiviteter og arrangementer gjennom året, som baserer seg på initiativ fra næringsliv, organisasjoner og enkeltpersoner med tilknytning til de to tettstedene.

Positiv stedsutvikling vil gjøre det mer attraktivt å oppsøke, handle og drive handel i kommunens tettsteder. Da Ringebu i 2016 passerte Nord-Fron i handelsomsetning pr innbygger var det en dokumentasjon på at Ringebu er et attraktivt handelssentrum for beboere og besøkende.

Det 3-årige bolystprosjektet ble avsluttet i 2017. Hvordan dette viktige arbeidet kan videreføres er en utfordring. Foreløpig er det ikke gitt noe svar på det, annet enn at arbeidet så langt det er mulig skal videreføres innenfor fast bemanning.

Nytt bibliotek og innovasjonssenter ble ferdigstilt høsten 2017. Det gamle bankbygget tilfører sentrum en ny dimensjon med nye aktiviteter og møteplasser, samtidig som det binder gågata bedre sammen med Kaupanger og stasjonsområdet. Den første driftsperioden har vist at bibliotek i dag representerer noe helt annet og nytt enn det vi kjente til.

Makerspace skal prøves ut i det tidligere bibliotekbygget i 2018 og 2019 etter at formannskapet og kommunestyret hadde dette til politisk behandling i oktober 2017. En makerspace er en arena og møteplass for personer som interesserer seg for nye områder enn det Ringebusamfunnet så langt har lagt til rette for gjennom lag og foreninger. Makerspace er et konsept som finnes i hele verden og som skal motivere personer til å teste og prøve ut nye materialer og funksjoner. Det skjer en samskaping gjennom at interesse og kompetanse fra ulike retninger møtes og på den måten gir nye muligheter sammen. Lokalene er under utflytting av hyller m.m. som skal tas i bruk i kjelleren på det nye biblioteket, men så langt har det likevel vært arrangert to åpne kvelder i lokalene. Så langt ser det ut til at arenaen kan gi en merverdi, så vil prøveperioden gi flere svar i tida framover.

Fokus framover må være på bygging av nye boliger og leiligheter i tettstedene. Her må kommunen ta en rolle for å få bygd mindre sentrumsnære boliger som knyttes sammen med et fellesareal. Slike boliger vil gi botilbud for de som har behov for større trygghet i hverdagen gjennom at naboer er i nærheten.

Næringslivet i kommunen gjør det bra, både innen industri, handel, håndverksnæringer, reiseliv, og til dels innenfor landbruket. Næringsjefen er et viktig kontaktpunkt for næringslivet, en døråpner og tilrettelegger. Flomvollen på Fåvang har sikret viktig næringsliv for framtida. Veggen fullføres med asfalt våren 2018. Frya næringspark er under opprusting og utvidelse. Innovasjonssentret er en viktig arena og møteplass for næringslivet.

Vi er inne i en aktiv tid. Tilrettelegging av ny infrastruktur og stedsutvikling i regionen går på høygir. Ringebu må ta sin plass.

Det krever en aktiv og framoverlent kommune. Ringebu – kommunen der det er lov å lykkes!

Kommunens organisasjon

I årsregnskapet for 2016 avla kommunen sitt første klimaregnskap. Miljøsertifisering av alle enheter, gjennomføring av EPC (energisparesprosjekt), tilskudd til utskifting av ovner og installasjon av lade punkter

for elbiler og anskaffelse av elbiler og hybridbiler utgjør viktige bidrag for miljøet og for framtida.

Innovasjon og digitalisering

Innovasjon og digitalisering blir viktige tema framover. Noen av kommunens folkevalgte og administrative ledere har deltatt i eksterne innovasjonsstudieopplegg. I 2018-2019 planlegges gjennomført et nytt lederutviklingsprogram for samtlige administrative ledere, der innovasjon vil bli ett tema.

Kommunal digitaliseringsstrategi skal behandles av kommunestyret før årsskiftet. Handlingsplan for digitalisering blir behandlet samtidig og vil sette dagsorden for de kommende 3 år. Kommunestyret har i 2017 gjort vedtak om digitalisering av grunnskolen, og har budsjettet med 1 mill kr til digitalisering med oppstart i 2018.

Utbygging av bredbånd/fiber i kommunen er en oppgave som krever samarbeid i regionen. Bredbånddekning har sammenheng med digitalisering i skolen, krav til konkurransedyktighet i næringslivet og har betydning for bolyst i kommunen. Kommunestyret har reservert egne midler til gjennomføring av et bredbåndsløft i 2018, sammen med nabokommuner og fylkeskommunen. Ringebu må som stor hyttekommune også bidra til bedre dekning i fjellområdene og i hyttefelt.

Den gode skoleeier

Utviklingsprogrammet «Den gode skoleeier» er avsluttet, men tenkingen knyttet til behovet for bedre dialog mellom nivåene, og hvordan en skal arbeide med dette, videreføres lokalt.

Inneværende skoleår prøves det ut en ny modell for dialog mellom politisk nivå og skolene. Levekårsutvalget har kommet fram til at de ønsker å få vite mer om hvordan skolene arbeider med den grunnleggende ferdigheten «Digitale ferdigheter». Spørsmålene LKU har skal drøftes i personalet, i elevrådet og i foreldrenes arbeidsutvalg før

Barnet som aktiv samfunnsdeltaker

Arbeidet i barnehagene har siden 2002 vært inspirert av Reggio-pedagogikk. De årlige sommerutstillingene i prestegarden er det synligste uttrykket for denne måten å arbeide på. Gjennom ulike kulturuttrykk viser barna at «jeg kan, jeg kan mene, jeg kan uttrykke meg på mange måter, og ved hjelp av det kan jeg også velge og påvirke». (Reggio)

Barnehagene fikk i 2016 og 2017 skjønnsmidler fra fylkesmannen til et prosjekt som skal videreutvikle arbeidet med å synliggjøre barnet som aktiv samfunnsdeltaker på barnets premisser. Prosjektet

er planlagt å gå ut 2018, forutsatt videreføring av skjønnsmidler fra fylkesmannen.

I tillegg til at barna skal sette spor i Ringebu kommune, arbeides det med, og prøves ut, et besøkskonsept der andre kommuner kommer hit for å få inspirasjon til eget arbeid.

Inkluderende barnehage- og skolemiljø

Barnehagene og skolene er sammen med fem andre kommuner i fylket med i en statlig satsing (2017-2018) som skal gi barnehager og skoler økt kompetanse i å avdekke og håndtere mobbing og andre krenkelser, opprettholde og videreutvikle gode og trygge barnehage- og skolemiljø, samt økt regelverkskompetanse innenfor området. Lokalt kaller vi satsingen «Sjøsagt ska ælle vera me». Det er utarbeidet en overordnet felles plan for arbeidet, og hver enkelt barnehage og skole har konkretisert denne planen i egen handlingsplan. Arbeidet er spesielt rettet mot ansatte i barnehage og skole, men foreldre og andre fagområder som er inne i barnehager og skoler er også viktige målgrupper. Kommunen har fått tilført statlige midler til en ressursperson i 40% stilling gjennom prosjektperioden. Deltakelse i satsingen vurderes som en god støtte til barnehagens arbeid med å innføre ny nasjonal rammeplan, og tilsvarende i forhold til skolenes oppfølging av endret og skjerpet regelverk om retten til trygt og godt skolemiljø (opplæringsloven kap 9A). Begge de to statlige styringsdokumentene understreker barns og elevers rett til å oppleve miljøet i barnehage og skole som trygt og godt.

Digitalisering i skolen

Skolens mandat er å ruste elevene for framtida. En framtid vi vet lite om, men vi med sikkerhet kan si at elevene trenger digitale ferdigheter som gjør dem i stand til å oppleve livsmestring og lykkes i videre utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse. I denne sammenhengen er tilgang på teknologi et nødvendig verktøy for å fremme skolens primæroppgave: elevens læring og utvikling. Men teknologi alene løser ingenting, det vesentlige er hvordan læreren bruker mulighetene som ligger i den tilgjengelige teknologien.

Alle elever på ungdomsskolen fikk nettbrett i november 2017, og det legges opp til tilsvarende på barnetrinnet fra og med skoleåret 2018/2019. For å sette lærerne i stand til å utnytte nettbrettets muligheter for å gi læringen merverdi, gjennomfører alle lærere et kompetansehevingsprogram før og etter at elevene får sine nettbrett.

Omforming av helse og omsorgstilbudet

Omlegging av tjenestetilbud og organisering

innenfor helse og omsorg ble iverksatt i 2013. Langtids sykehjemsplasser ble omgjort til heldøgns omsorgsplasser tilrettelagt for demente og korttids- og rehabiliteringsplasser. Hjemmetjenester sør, nord og J.O.B.A. ble samlet i et tjenesteområde med felles tjenesteleder. Organiseringen ble evaluert i 2015 og endringer effektivt i 2016, med reduksjon av en avdelingsleder slik at korttids- og rehabiliteringsavdelingen ble lagt under samme avdelingsleder som hjemmetjenesten sør. Følgende organisatoriske endringer ble gjennomført samtidig; Begge kjøkken, dagsentrene og merkantil personal ble lagt under ledelsen ved Linåkertunet HDO. Sjøførstilling ble lagt til Helse og mestring for å få en bedre samordning med terapeutisk enhet. Målet med endringene er helhetlige tjenester til beste for brukerne.

Samarbeid i Helseregion Sør Gudbrandsdal

De fire kommunene i Helseregion Sør Gudbrandsdal samarbeider om utvikling av helse og omsorg for å møte framtidige utfordringer angående demografi (større andel eldre) og større ansvar overført fra stat til kommune. Ansvar for øyeblikkelig hjelp for pasienter innen rus og psykiatri ble fra januar 2017 kommunenes ansvar og søkes løst gjennom samarbeid i regionen. Ny teknologi tas i bruk for å trygge de eldre i deres bolig. Nye digitale trygghetsalarmer med flere funksjoner ble innført i Ringebu fra høsten 2016. Nye løsninger innen velferdsteknologi krever en endret forståelse for hvordan man skal arbeide med mulighetene som ligger i velferdsteknologi slik at ressursene strekker lenger.

Tildelingskriteriene som ble politisk vedtatt høsten 2013 danner grunnlaget for tildeling av tjenester innen helse og omsorg. Implementering av nye tildelingskriterier kan være en utfordring for tjenesteutøverens forståelse av sin rolle og det er utvilsomt en utfordring når det gjelder forventninger hos tjenestemottakere og hos pårørende. Denne «kulturendringen» må det arbeides med over tid.

Nye vertskommuneavtaler for helsesamarbeidet ble behandlet høsten 2017 og her blir Ringebu på vegne av regionen ansvarlig for miljørettet helsevern. Det har tatt lenger tid enn forventet å slutføre avtalene, noe som blant annet har sammenheng med omlegging av tilbudet som følge av bygging av nye lokaler for legevakt.

Helse og omsorg på vei mot 2028 – kvalitets- og utviklingsplan

I 2015 ble arbeidet med en kvalitetsplan for helse og omsorg igangsatt, og mandat ble vedtatt av kommunestyret i K-sak 35/15. Planen ble sluttbehandlet av kommunestyret i K-sak 89/16 og framtidig tjenesteinnretning med kvalitetsmål er satt. Planen skal vise en utviklingsretning basert på nasjonale føringer og

politiske mål for Ringebu, og skal vise strategiske valg for å nå målene.

Kvalitetsplanen omfatter mål for perioden fram til 2028 og har en handlingsdel for 2016-2019. Satsingsområder for kommende 4 års periode er:

1. helse og forebygging
2. innovasjon og utvikling
3. likeverdige og helhetlige tjenester
4. ledelse og medarbeiderskap

Fokus rettes mot de områdene der Ringebu har størst mulighet for forbedring fram mot 2019. Planen skal avklare kommunens ambisjonsnivå på disse områdene. Planen er under implementering i organisasjonen som et kvalitetssystem innen helse og omsorg.

Hvert år velger LKU et fokusområde for brukerrådet. Ut fra gruppearbeidet i kommunestyret den 12.09.2017 utfordres brukerrådet i helse og omsorg til å arbeide med brukernes oppfatning av kvaliteten. Det skilles gjerne mellom vurdering av indikatorer for kvalitet ut fra faktiske, objektive kriterier og brukernes opplevde kvalitet (subjektive kriterier). Begge deler kan være viktige innganger til en drøfting av kvalitet.

Levekårsutvalget (LKU) valgte i sitt møte den 10.10.2017 fokusområdet «opplevd brukerkvalitet» for brukerrådet kommende år. Levekårsutvalget ønsker et sterkere fokus på opplevd brukerkvalitet i rapporten og måling av den gjennom følgende spørsmål: «Hvordan kan måling av kvalitet som gjengis i kvalitetsrapporten for helse og omsorg knyttes mer opp mot hvordan brukerne oppfatter kvaliteten?»

Hverdagsrehabilitering

Ringebu deltar i KS sitt effektiviseringsnettverk for hverdagsrehabilitering og har dannet et tverrfaglig team som arbeider med implementering av dette i hjemmetjenestene.

Hverdagsrehabilitering er forebygging og rehabilitering mens den gjelder bor hjemme. Hverdagsrehabilitering starter med spørsmålet: Hva er viktige aktiviteter for deg nå? Til spørsmålet svarer mange at det viktige er å mestre hverdagsaktiviteter som for eksempel å stelle seg selv, lage mat, gå på butikken, leke med barnebarn, hogge ved eller gå på kafe.

Hverdagsrehabilitering er basert på en intensiv innsats i oppstarten, og gradvis avvikling etter som aktivitetsfunksjonen bedres. Mestring er sentralt i hverdagsrehabilitering. Hverdagsmestring er både et rehabiliterende og et helsefremmende tankesett

for å styrke den enkeltes mulighet til å mestre sine daglige gjøremål. Det er gjennomført 7 piloter innen hjemmetjenester i Ringebu så langt og disse viser et merkbart økt funksjonsnivå.

Klima og miljø

Ringebu kommune ligger i front i Oppland, kanskje også i landet, når det gjelder miljøsertifisering. Ringebu kommune fikk alle deler av organisasjonen sertifisert i 2016. Rådhuset ble resertifisert i 2016, og etter dette er barnehagene og skolene også sertifisert. Det er inngått avtale med Oppland fylkeskommune om gjensidig (re-)sertifisering.

Det er vedtatt 2-årig prosjekt med veiledning til privat næringsliv for å gjøre det lettere å miljøsertifisere seg.

Det er innført ny renovasjonsløsning ved alle tre skolene, og ved Fåvang barnehage, basert på nedsenkede avfallsbrønner (Molok). Tilsvarende løsning skal også på plass i Ringebu barnehage.

Gjennomføring av EPC-energisparkkontrakt skjer i 2017 og 2018, med garantert innsparing på energiforbruk. Samtidig blir arbeidsmiljø utbedret på mange arbeidsplasser. Der det ligger til rette for deg blir oljetanker utfaset og fjernet (krav fra 2020).

I forbindelse med regnskapsavslutningen blir det også utformet et klimaregnskap. I 2018 blir det gjort for andre gang, og da kan vi sammenligne med tidligere år.

Lean

Ringebu har siden høsten 2012 arbeidet aktivt med LEAN. Da ble det gjennomført opplæring av 11 interne veiledere i Lean, fordelt på alle fagområder. Siden da er det gjennomført Lean - arbeidsprosesser på mange områder i organisasjonen, med gode erfaringer. Hittil siste prosjekt var på faktureringsområdet. Kommunen har så langt hatt veldig godt utbytte av å tenke – og bruke lean aktivt som forbedringsverktøy. Etter hvert kan det kanskje etableres et lean-forum i midtdalen som organ for erfaringsutveksling. I vår videreføring er gevinstrealisering satt i fokus. Gevinst kan tas ut på ulike måter: forenklete arbeidsprosesser med innsparing i ressursbruk, raskere saksbehandling, bedre service, bedre rettssikkerhet eller økt kvalitet. Helse og omsorg startet senhøstes 2016 som en «pilot» i Ringebu bruk av forbedringstavler. Dette er en arbeidsmåte i Lean som kan senke terskel og øke mulighet for at viktige tema, små eller store, skal tas opp i avdelingene og håndteres på en måte som er synlig og påvirkbare for alle som arbeider der. 2017 ble det gjennomført noen mindre prosesser.

Stasjonsbyprosjektet

Jernbaneverket har som ledd i utarbeidelse av landsverneplan for jernbanestasjoner invitert Ringebu kommune til å delta i et prosjekt for å gjenskape/ta vare på verdier rundt skyss-stasjonen, og sammenkobling av stasjonen og gågata. Prosjektet faller godt sammen i tid med «tiltak på avlasta vegnett» i Statens vegvesen, altså omskaping av dagens E6 til miljøgate etter at E6 er lagt om samt kunstprosjektet Vegskille. Samarbeidsparter i stasjonsbyprosjektet er Bane Nor, Statens vegvesen, Oppland fylkeskommune, Ringebu markedsforening og Ringebu kommune. Vedtak i kommunestyret om E6 har forskjøvet oppstart av prosjektet. Med behandling av prinsipppløsning for opptreksarm mot slutten av 2015 lå det an til oppstart i 2016. Prosjektet er restartet i 2017, og samtidig har det kommet initiativ fra Bergene Holm om regulering av sagtomta til boliger.

Kunstprosjekt E6 - Vegskille

«Vegskille» er et samarbeid mellom Statens vegvesen, Visit Lillehammer Oppland fylkeskommune og kommunene langs E6. Ringebu har under hele prosessen hatt en lokal kunstkomite i arbeid med en representant fra hvert av de to handelssentrene. Kunstkomiteen har hatt en referansegruppe i hvert sentrum og har gjennomført åpne møter, lagt ut informasjon underveis og arbeidet med del finansiering fra andre bidragsytere enn kommunen. Målet med installasjonene er å bidra til kunstopplevelse langs det som er dagens E6. Komiteen i Ringebu fullført arbeidet med kunstverkene mammuthodeskallen og Ringebudragen som er hentet fra portalen til Ringebu stavkirke. Kunstverkene ble begge åpnet med lyd og lyssetting under fårikålfestivalen i 2017. I løpet av høsten 2017 skal det etter planen komme opp skilting ved kunstverkene og lyssetting skal vurderes.

Regional plan for Lågen

Regional plan for Lågen er en samordningsplan for hele Lågenvassdraget med sideelver. Arbeidet startet høsten 2013 og skjer i regi av Oppland fylkeskommune. Planen forventes ferdigstilt i løpet av tre-fire år. Sentralt i arbeidet, og styrende for tidsbruken er utforming av en simuleringsmodell for flomdempende tiltak i Lågen. Denne har tatt lenger tid enn forventet. Ringebu er representert i prosjektgruppe (leder av landbrukskontoret).

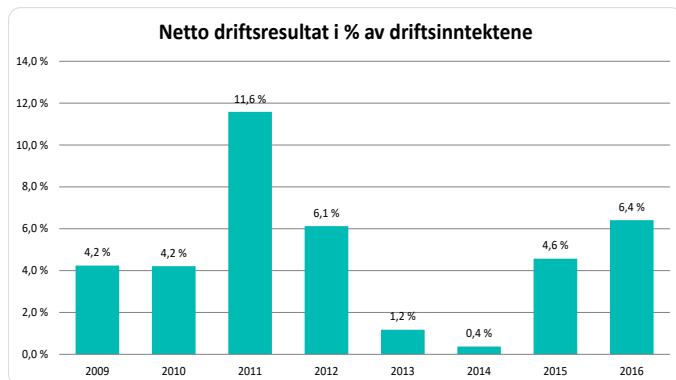
Forslag til regional plan ble sendt på høring i oktober 2017.

Status kommuneøkonomi og tjenestetilbud

For utfyllende informasjon om kommunens økonomiske status og tjenestetilbud henvises til årsberetningen, som i tråd med plansystemet gir en årlig statusbeskrivelse.

De siste års regnskapsresultat

Siden 2009 har kommunen jevnt over hatt økonomisk resultat langt over landssnittet. Lavere resultat i 2013 og 2014 skyldtes i stor grad engangskostnader.



Alt i alt har kommunen hatt positivt netto driftsresultat i åtte år på rad, seks av disse bedre enn landssnittet og anbefalt minstenivå. Det innebærer at kommunen har styrket sin likviditet og oppsparte midler (fond) betydelig. Ca. 40 % av den frie fondsbeholdningen skal imidlertid utgiftsføres over de kommende sju år, knyttet til utjevningsordning pensjon. Kommunen har dessuten inngått flere større utbyggingsavtaler knyttet til utvidelse av hytteområder i Kvitfjell (Kvitfjell Vest og Varden). Disse innebærer at kommunen skal overta en rekke vann- og avløpsanlegg når disse ferdigstilles av utbyggerne. Kommunen vil da måtte utbetale store momsbeløp som så skal inntektsføres igjen fordelt over 10 år. Dette vil kreve at kommunen har en god likviditetsmessig buffer.

Prognose inneværende år

Tjenesteenhetenes prognoser etter første tertial tilsier et merforbruk på 4,3 mill. kr. Noe ble tatt inn i revidert budsjett, mens andre forhold forventes for å se an situasjonen etter andre tertial. Ved budsjettgjennomgangen er det avdekket en svakhet ved lønnsbudsjetteringen, ved at variable tillegg innen helse- og omsorgssektoren bare delvis blir budsjettet. Dette har heller ikke vært tilstrekkelig fanget opp i tidligere år, men nå har det vært mulig å beregne hva dette vil utgjøre beløpsmessig. Dermed blir rapportert avvik langt høyere enn normalt. Det forventes imidlertid at en stor del av dette kan dekkes innenfor den samlede budsjetttrammen til tjenesteenhetene i sektoren. Forholdet må tas med inn i økonomiplanarbeidet og løses permanent.

Rapportering etter andre tertial viser at prognose for merforbruk nå er 1,5 mill. kr, som forventes å kunne dekkes inn mot slutten av året. Det forventes dermed å

kunne holde budsjettet også i 2017.

Tjenestetilbudet

I det store og hele videreføres det eksisterende tjenestetilbudet i økonomiplanperioden. Etablering av nytt bofellesskap for funksjonshemmede og en boenhet for avlastning vil være en klar styrking av tjenestetilbudet i perioden.

Etablering av beredskapssenter vil legge til rette for flere offentlige arbeidsplasser i kommunen og åpne for nye muligheter ved samlokalisering av ulike beredskapstjenester.

Satsing på digitalisering og velferdsteknologi forventes å gi god effekt og ruste kommunen enda bedre for å takle fremtidens utfordringer. Det er lagt inn midler til digitalisering av barne- og ungdomsskolen (alle klassetrinn).

Rammebetingelser og økonomisk handlingsrom

Vurdering av inntektssiden

Kommunens inntekter danner grunnlaget for de tjenestene kommunen kan yte.

Brukerbetalinger

Rene brukerbetalinger for kommunale tjenester utgjør ca. 2,5 % av de samlede driftsinntektene. De satsene kommunen selv kan fastsette er forutsatt økt med 2,5 % fra 2017 til 2018. Noen satser er gitt en særskilt vurdering og noen fastsettes av staten.

Andre salgs- og leieinntekter

Disse utgjør ca. 15 % av de samlede driftsinntektene og kommer hovedsakelig fra selvkostområder som for eksempel vann og avløp. Disse inntektene skal dekke utgifter kommunen har og gir derfor ikke noe bidrag til finansiering av øvrig kommunal drift. Kommunale avgifter til vann og avløp forutsettes økt med inntil 5 % årlig i perioden. Investeringer innen sektoren påvirker avgiftsgrunnlaget. Renovasjonsavgift til husholdninger var midlertidig vært satt ned med inntil 20 % i perioden 2014-2016. Bakgrunnen for dette er enighet mellom midtdalskommunene å innføre felles avgiftsområde fra 2016. Kommunenes opparbeidede selvkostfond innen husholdningsrenovasjon måtte derfor brukes opp. Det er forutsatt at alle selvkostområder skal ha full inndekning (alle utgiftene dekkes av inntektene, evt. ved bruk av tidligere innkrevde midler som er plassert på bundne fond). Husleieinntekter er økt i tråd med forventet

økning i konsumprisindeks.

Overføringer med krav til motytelse

Disse utgjør ca. 9 % av de samlede driftsinntektene og dreier seg i stor grad om refusjoner for tjenester som kommunen yter (kostnadsdekning).

Rammetilskudd

Rammetilskudd fra staten utgjør ca. 36 % av driftsinntektene og blir tildelt gjennom inntektssystemet. Tilskuddsanslaget for økonomiplanperioden er hentet fra prognosemodell utarbeidet av KS og baserer seg på kommuneproposisjonen.

Andre statlige overføringer

Disse utgjør 6 % av de samlede driftsinntektene. En stor del av disse inntektene er knyttet til mottak av flyktninger og asylmottaket og vil dermed bli noe redusert i forhold til tidligere.

Skatt på inntekt og formue

Disse utgjør ca. 24 % av de samlede driftsinntektene. Både i 2013 og 2014 opplevde kommunene svikt i skatteinngang i forhold til statens prognoser. Når skattesvikten (i forhold til statens prognoser) gjelder hele landet, vil ikke kommunene få kompensert dette med mindre staten tilleggsbevilger penger til kommunene. Dersom skattesvikt bare gjelder kommunen lokalt, vil svikt bli kompensert gjennom inntektsutjevning i inntektssystemet. Administrasjonen har lagt prognosemodell fra KS til grunn for inntektsanslaget. De siste årene har prognosen vært justert ned med 1 mill. kr (egenvurdering) med bakgrunn i erfaringene fra 2013 og 2014. I økonomiplanen for 2018-2021 er det ikke lagt inn slik sikkerhetsmargin.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten utgjør 6 % av de samlede driftsinntektene. Det ligger et betydelig inntekspotensiale i eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer som i budsjettet for 2017 har en skattesats på 3,7 ‰ og et bunnfradrag på kr 100.000. Samlet utgjør eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer ca. 25 mill. kr i budsjettet for 2017 (maksimal sats er 7 ‰, kan økes med maksimalt 2 ‰ pr. år). Eiendomsskatt for næringseiendommer ligger på maksimal sats med 7 ‰.

Renteinntekter, utbytte og eieruttak

Årlig utbytte fra energiselskaper utgjør ca. 8,2 mill. kr i starten av økonomiplanperioden, men vil gradvis bli redusert med snaut 0,4 mill. kr (lavere utbytte fra Eidsiva energi). 13 % av utbytte fra kraftselskaper avsettes til utviklingsfond og 7 % til fond for kulturbasert næringsutvikling. Renteinntekter på

utlån til energiselskaper utgjør ca. 1,3 mill. kr og er relatert til eierskapet i Eidsiva energi. Renteinntekter av bankinnskudd er i underkant av 2,8 mill. kr.

Handlingsregler

I forbindelse med budsjettarbeidet for 2010 ble det innført handlingsregler for budsjettarbeidet som skal bidra til at kommunens økonomiske situasjon styrkes og handlingsrommet økes. Handlingsreglene fokuserer på tre sentrale elementer:

- Frie økonomiske reserver (disposisjonsfond)
- Lånegjeld
- Årlig driftsresultat (netto driftsresultat)

I denne økonomiplanen er det innarbeidet ytterligere en handlingsregel:

- Egenfinansiering av investeringer

Frie økonomiske reserver

Kommunens økonomiske soliditet og evne til å takle uforutsette hendelser vil i stor grad avhenge av de frie økonomiske reserver som kommunen har til rådighet. Slike reserver er i hovedsak definert som disposisjonsfond.

Disposisjonsfond er midler som kommunen fritt kan disponere både til drifts- og investeringsformål.

I løpet av perioden 2009-2013 ble disposisjonsfondet styrket med 40,7 mill. kr. Ved utgangen av 2016 utgjør disposisjonsfondet 15,8 % av driftsinntektene, som må karakteriseres som bra. Et nivå på rundt 10 % av driftsinntektene har vært et viktig mål for kommunen. Anbefaling/norm som fylkesmannen opererer med er 10 % for å ha en "brukbar" fondsbeholdning.

En stor del av disposisjonsfondet er øremerket fremtidige pensjonsforpliktelser (akkumulert premieavvik) og vil komme til fradrag fordelt over 7 år. Disposisjonsfondet må fortsatt tilføres årlige midler for å tilfredsstille målet om 10 % av driftsinntektene over tid.

Kommunen har forpliktet seg i forhold til forskuttering av utbedring av Brekkebakkene (ca. 20 mill. kr). I tillegg er det inngått en rekke utbyggingsavtaler i Kvittfjell som innebærer at kommunen skal overta vann- og avløpsanlegg ved ferdigstilling og de refundere momsutgifter som kommunen vil få tilbake fra staten fordelt over 10 år. Begge disse forholdene tilsier at kommunen må ha god likviditet og dermed en god fondsbeholdning for å møte fremtidige forpliktelser.

Handlingsregel nr. 1:

Disposisjonsfond skal utgjøre minimum 10 % av brutto

driftsinntekter.

Handlingsregelen er overholdt i årsbudsjettet.

Lånegjeld

Høy lånegjeld vil gjøre kommunen sårbar for renteøkninger. Selv om det brukes virkemidler som rentebinding for å redusere renterisiko vil betjening av lånegjeld legge beslag på betydelige midler i driftsbudsjettet og dermed redusere kommunens handlingsrom.

Samlet lånegjeld utgjør 423,6 mill. kr ved utgangen av 2016. Kommunen har satt som mål at lånegjeld, korrigert for lån til selvkostformål og videreutlån til andre, maksimalt skal utgjøre 70 % av driftsinntektene. Ved utgangen av 2016 utgjør korrigert lånegjeld 72 % av driftsinntektene.

Fylkesmannen opererer med et måltall på maksimalt 70 % av driftsinntektene (ikke korrigert for selvkost og utlån), men sier samtidig at dette er avhengig av hvor mye av lånegjelden som betjenes av andre.

Handlingsregel nr 2:

Korrigert lånegjeld, brutto lånegjeld fratrukket selvkostområder og videreutlån, skal utgjøre maksimalt 70 % av brutto driftsinntekter.

Investeringsnivået i de to første år i økonomiplanperioden er svært høyt og medfører at handlingsregelen fravikes i hele økonomiplanperioden. Korrigert lånegjeld vil i perioden utgjøre 78-88 % av driftsinntektene. Fra år 2020 er imidlertid investeringsnivået nede igjen på et nivå som sakte men sikkert vil kunne bringe lånegjelden ned igjen. Etablering av beredskapssenter, tilrettelegging for boligbygging samt bygging av nytt bofellesskap for funksjonshemmede har høy prioritet. Sett i lys av kommunens solide økonomi er det vurdert som fullt forsvarlig å fravike handlingsregelen om lånegjeld i en periode. Det langsiktige målet om 70 % står fortsatt ved lag. Det vil imidlertid være utfordrende å holde investeringsnivået nede ved senere rullinger av økonomiplanen og kommunen vil i en periode være mer utsatt dersom lånerentene skulle stige raskt.

Årlig driftsresultat

Økonomisk handlingsrom skapes først og fremst gjennom årlige driftsoverskudd. Disse kan avsettes som reserve, inngå som egenfinansiering av investeringer eller brukes til nye tiltak.

Kommunen har flere år med gode overskudd (netto driftsresultat bedre enn 4 %) bak seg i perioden 2009-

2012. I 2013 og 2014 har netto driftsresultat vært fallende og utgjorde 0,4 % av driftsinntektene i 2014. I 2015 ble netto driftsresultat 4,6 % og i 2016 6,4 %. Positivt netto driftsresultat har gjort det mulig å bygge opp igjen disposisjonsfond på tilfredsstillende nivå. Det er allikevel en stor utfordring å holde driftsutgiftene nede på et nivå som står i forhold til de inntektene kommunen har. Alternativt kan kommunen vurdere å utnytte mulighetene for økte inntekter.

Etter at flere systemendringer trådte i kraft fra 2015 har teknisk beregningsutvalg justert ned norm/anbefaling for netto driftsresultat fra 3 % til 1,75 % årlig. Det er vurdert som hensiktsmessig å ha anbefalt nivå som målsetting.

i økonomiplanperioden 2017-2020 ble ambisjonsnivået for netto driftsresultat senket til 1 % av driftsinntektene. I arbeidet med økonomiplanen for 2018-2021 har rådmannens oppdrag vært å lage en skisse med netto driftsresultat på 1,75 % av driftsinntektene.

Handlingsregel nr. 3:

Netto driftsresultat skal utgjøre minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter årlig.

Handlingsregel fravikes i økonomiplanen for 2018-2021 av flere årsaker. Engangsutgifter i 2018 til retaksering av eiendomsskatt (3 mill. kr), kompetanseutvikling for lærere innen digitalisering (0,5 mill. kr) og opprettholdt bemanning Ringebu læringssenter (0,55 mill. kr) dekkes av tidligere oppsparte fondsmidler. Utgifter som ikke dekkes av årets driftsinntekter er med å trekke netto driftsresultat ned. Fra 2019 skal nytt bofellesskap for funksjonshemmede og avlastningsbolig settes i drift som ny tjeneste. Denne satsingen (4,3 mill. kr årlig driftskostnad) trekker netto driftsresultat betydelig ned og tilpasning av driftsnivå til handlingsregelen må skje over tid. Det langsiktige målet om 1,75 % står ved lag.

Egenfinansiering av investeringer

Investeringer har historisk vært lånefinansiert i stor grad. Lån til investeringer tas opp som samlelån, de senere år med avdragstid på 40 år. Det finnes egne bestemmelser om minimums avdragstid på lån, regnet på basis av anleggsmidlenes levetid. Kommunen ligger godt innenfor minimumsbestemmelsene. Det er allikevel et mål å øke egenfinansieringsgrad for investeringer og samtidig unngå at anleggsmidler med kort levetid (som f.eks. IKT-investeringer) lånefinansieres med lang avdragstid. Det innføres derfor en ny handlingsregel fra 2018.

Handlingsregel nr. 4:

Et beløp tilsvarende 0,5 % av brutto driftsinntekter

overføres til investeringsregnskapet som egenfinansiering av investeringer med kort (5 års) levetid. Eventuelt ubrukte midler av overføringsbeløpet avsettes til eget ubundet investeringsfond for bruk til samme formål i senere år.

Handlingsregelen er innarbeidet i årsbudsjettet.

Lønns- og prisvekst

For 2018-oppgjøret er prognose fra SSB lagt til grunn med 3,1 %.

For utgiftspostene i budsjettet er prognose for vekst i konsumprisindeksen (KPI) fra SSB lagt til grunn. Denne prognosen tilsier en prisvekst på 2,1 % fra 2017-nivå.

Pensjonskostnader

Sats for KLP (arbeidsgivers andel) er videreført med 17,0 % etter signaler fra KLP. Endelig kostnad avhenger både av lønnsoppgjør og selskapets avkastning i finansmarkedet. Sats for SPK har tidligere vært forhåndsmeldt og forutsigbar. Nå er regelen rundt SPK endret til samme ordning som for KLP. Det er lagt til grunn en sats på 10,64 %.

Renteutvikling

Det er foreløpig lagt til grunn samme renteprognose som i forrige økonomiplan, med en pengemarkedsrente på 1,1 % i 2018 med et påslag på 0,6 %. Påslaget var i forrige økonomiplan vurdert høyere enn tidligere år, basert på at kommunens långivere tar større margin overfor kommunene enn tidligere. Noen mer nøyaktig beregning av renter og avdrag vil ikke være mulig før formannskapet foreslår til investeringsbudsjett foreligger.

Utfordringer synliggjort i siste årsberetning

I kommuneplanens samfunnsdel er det synliggjort satsingsområder og strategier som vil innvirke på prioriteringer i kommende års budsjetter.

Regnskapsresultatene for 2016 er svært godt, men det er lite av innsparingene utover budsjetterte tiltak som vil gi varig effekt i budsjettssammenheng.

Innen flere tjenesteenheter budsjetteres det med refusjon sykelønn, men ikke tilsvarende lønn til vikarer. Dette er en praksis som gradvis har gått seg til over mange år og som det er ønskelig å endre. Fra 2016 startet en flerårig nedtrapping.

Effektiv utnyttelse av samarbeidsordningene i Helseregion Sør-Gudbrandsdal må fortsatt ha stort fokus.

Stort etterslep knyttet til investeringer innen Plan og teknisk gjør det naturlig å prioritere nye tiltak nå. Kommunen har i flere år utsatt låneopptak til investeringer med bakgrunn i forsinket framdrift og har generelt lav gjennomføringsgrad, selv om mye også avhenger av eksterne (slik som avklaring/oppstart ny E6 Ringebu-Frya).

Det ble i 2016 gjennomført et forvaltningsrevisjonsprosjekt som omhandlet investeringer. Her ble det gitt fire anbefalinger om endring i praksis når det gjelder budsjettering og oppfølging av investeringsprosjekter. Dette vil bli fulgt opp i 2017.

Det historisk lave rentenivået aktualiserer ekstraordinær nedbetaling av lån og/eller økt egenfinansiering av investeringer.

Fond for premieavvik pensjon vil trolig tappes med 2-3 mill. kr årlig framover. For å kunne opprettholde nivået på disposisjonsfond må det fortsatt avsettes nye fondsmidler årlig. Forventet framtidig investering i skolebygg tilsier også at det bygges opp kapital til egenfinansiering.

Nytt inntektssystem fra 2017 gir endringer i kommunens rammebetingelser. Disse er innarbeidet i økonomiplan 2017-2020 og årsbudsjett 2017. Relle virkning må følges nøye, slik at effekt/avvik fanges opp for framtidige år.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 17.06.2014 (Ksak 40/14). Denne



inneholder viktige verdier (raus, solid, spenstig), samt mål og strategier for prioriterte satsingsområder (bo, leve, arbeide) fram mot år 2026.

Samfunnsdelen inneholder strategiske veivalg i utviklingen av lokalsamfunnet og kommunale tjenester og er førende for økonomiplanen (handlingsplanen).

I en situasjon med reduserte økonomiske rammer vil prioritering av tiltak være spesielt viktig. Skjerming av tjenester er en måte å prioritere på. Samtidig må det foretas reduksjoner i en eller flere tjenester for å finne rom til ønsket ny satsing på andre. Samfunnsdelen

inneholder mange mål og strategier. Under er gjengitt noen av de satsingene som er mest tydelig prioritert i denne økonomiplanen:

- legge til rette for varierte tomter for boligbygging, i første rekke sentralt i begge tettstedene. Herunder jernbaneundergang til Tollmoen og en rekke ulike boligprosjekter i investeringsplanen.
- legge til rette for at elevene skal få målrettet og tilpasset opplæring av profesjonelle lærere som kan sitt fag. Herunder digitalisering i hele grunnskolen og kompetanseløft digitalisering blant lærere.
- tilrettelegge arenaer og aktivitetsområder. Herunder tilgang for rullestolbrukere til tribuneanlegg i Ringebuhallen.
- ha tilbud som dekker individuelle behov. Herunder etablering av nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne, inkl. avlastningsbolig.
- ha funksjonelle og trygge bygg/utearealer for kommunalt tjenestetilbud. Herunder en rekke investeringer i kommunale tjenestebygg, infrastrukturtiltak IKT m.m.
- være en utviklingsorientert og innovativ organisasjon. Herunder 3-årig satsing på digitalisering.

Investeringer

(Tall i hele 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	283	0	0
Andre salgsinntekter	4	0	0
Overføringer med krav til motytelse	103	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	7 739	0	0
Statlige overføringer	388	16 160	19 500
Andre overføringer	848	0	4 500
Renteinntekter og utbytte	0	0	0
Sum inntekter	9 365	16 160	24 000
Utgifter			
Lønnsutgifter	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	55 668	112 978	135 149
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0	0
Overføringer	8 337	0	0
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0
Sum utgifter	64 005	112 978	135 149
Finansransaksjoner			
Avdrag på lån	1 223	0	0
Utlån	3 564	20 000	16 500
Kjøp av aksjer og andeler	1 123	1 220	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0	2 113
Avsatt til bundne investeringsfond	1 253	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	7 162	21 220	18 613
Finansieringsbehov	61 801	118 037	129 762
Dekket slik:			
Bruk av lån	53 994	96 218	109 782
Salg av aksjer og andeler	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	2 096	0	0
Overført fra driftsregnskapet	2 000	1 220	2 113
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	2 430	20 600	16 500
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	105	0	1 367
Bruk av bundne investeringsfond	1 177	0	0
Sum finansiering	61 801	118 037	129 762
Udekket/udisponert	0	0	0

		INV.PLAN
		2018
	IKT	1 367 000
H107	RINGEBU BARNEHAGE - EGENEID FIBER	160 000
H108	FÅVANG BARNEHAGE - EIDSIVA FIBER	150 000
H109	TRÅDLØS NETTVERK INFRASTRUKTUR	500 000
H110	E-ROMSLØSNING HELSE/OMSORG	557 000
	KOMMUNAL TJENESTEYTING	84 537 600
H406	RINGEBU KIRKEGÅRD, UTVIDELSE (2013)	500 000
H415	FÅVANG BARNEHAGE - UTEOMRÅDE	200 000
H419	NYE KJØKKEN ELDRESENTERET (2015)	422 600
H421	OMBYGGING OG BRANNSIKRING OMSORGSBOLIGER OG ELDRESENTER (2016)	2 930 000
H425	JERNBANEGATA 4, I STANDSETTING	1 000 000
H429	DRIFTSBYGNING RINGEBU PRESTEGARD	1 000 000
H430	SIKKERHETSTILTAK RINGEBU HELSESENTER	500 000
H435	RINGEBU UNGDOMSSKOLE - TAK, SV.HALL, BYGN.MESSIGE ARB	4 000 000
H437	TILTAK FÅVANG OG RINGEBU SKOLER	1 250 000
H438	NYTT BOFELLESSKAP FUNKSJONSHEMMEDE HAGESKOGEN	14 000 000
H440	RINGEBUHALLEN - HEIS TRIBUNE MED TILPASNINGER	800 000
H445	LINÅKERTUNET - TAK BYGG A OG B	5 000 000
H449	HELSESTASJON FOR UNGDOM	3 000 000
H452	RÅDHUSET - REHABILITERING/OMBYGGING KANTINE	500 000
H454	Ringebu skole - Utbedringer gymsalbygget/garderobe	1 400 000
H455	Helseneteret og Linåkertunet - Carporter og ladepunkt	500 000
H456	Linåkertunet - Klimaanlegg på kjøkkenet	200 000
H459	Ringebu Eldresenter - Låssystem, adgangskontroll	500 000
H461	Hageskogen boliger 12-25 - Fukt i bad, nedslitte kjøkken, bytte vinduer	1 000 000
H462	Omsorgsleiligheter - Trådløse komfyrvakter i 100 enheter	500 000
H464	Beredskapssenter (grov kostnadsramme)	40 000 000
H467	OMSORGSBOLIGER GRUVA - VARMEPUMPER	150 000
H729	TRAFIKKSIKKERHETSPLAN - TILTAK (kommunal andel)	535 000
H731	VEG FORBI FÅVANG RENSEANLEGG (2012)	3 000 000
H753	HOVEDPLAN VEG	400 000
H754	GATEBELYSNING	1 250 000
	TETTSTEDSUTVIKLING	2 600 000
H730	FORSKJØNNING VÅLA ELV	200 000
H747	KUNST SOM STEDSUTVIKLING	(tilskuddsfin.)
H755	SENTRUMSFORSKJØNNELSE FÅVANG - TAKOVERBYGG	500 000
H756	SENTRUMSFORSKJØNNELSE FÅVANG - PARKERING	1 900 000
	SELVFINANSIERENDE TILTAK	12 000 000
H491	ENØK-TILTAK	12 000 000
	BOLIG OG NÆRINGSAREAL	14 300 000
H433	FLYKTNINGBOLIGER GUDBRANDSDALSVEGEN (2016)	7 000 000
H442	SENTRUMSNÆRE LIVSLØPSBOLIGER FÅVANG	500 000
H466	GJENNOMGANGSBOLIGER	5 000 000
H762	BOLIGTOMTER RINGEBU	1 000 000
H763	GRUNNERVERV FÅVANG	800 000

		INV.PLAN
		2018
	SELVKOSTOMRÅDER (VANN/AVLØP M.M.)	20 344 600
H602	(RA2 501B) DRIFTSOVERVÅKING	655 000
H624	VANNFORSYNING VENABYGDSFJELLET	9 389 600
H630	VA-LEDNINGSNETT ETAPPE 4 OG 5 KVITFJELLTOPPEN AS (justeringsavtale)	0
H740	KOMMUNEDELPLAN VA (2013)	800 000
H741	STANDARDHEVING/RINGNETT VA (2013)	1 500 000
H751	SAMMENBINDING V/A-NETT KVITFJELL ØST/VEST	4 500 000
H760	Sør-Fåvang - Etablering av felles avløpsløsning	2 500 000
H761	Venabygdsfjellet - V/A-anlegg Trabelivegen og Friskevegen	1 000 000
	TOTALT	135 149 200

OPPSUMMERING

IKT	1 367 000
KOMMUNAL TJENESTEYTING	84 537 600
TETTSTEDSUTVIKLING	2 600 000
SELVFINANSIERENDE TILTAK	12 000 000
BOLIG OG NÆRINGSAREAL	14 300 000
SELVKOSTOMRÅDER (VANN/AVLØP M.M.)	20 344 600
SUM TOTALT	135 149 200
<i>Andel selvfinansierende</i>	<i>-46 644 600</i>
<i>Beredskapssenter selvfin. 1/3-del</i>	<i>-13 333 300</i>
<i>Sum gjeldsbelastning kommunen</i>	<i>75 171 300</i>

FINANSIERING

H438	TILRETTELAGTE BOLIGER HAGESKOGEN	-16 500 000
H731	TILSKUDD OMKJØRINGSVEG/FLOMSIKRING FÅVANG	-3 000 000
H751	EKSTERN FINANSIERING H751	-4 500 000
	SUM EKSTERNE MIDLER	-24 000 000
	BRUK AV DISPOSISJONSFOND	
	EGENFINANSIERING (HANDL.REGEL 4)	-1 367 000
	LÅNEFINANSIERING	-109 782 200
	SUM FINANSIERING	-135 149 200
	<i>Andel selvfinansierende</i>	<i>-59 977 900</i>
	<i>Sum gjeldsbelastning kommunen</i>	<i>-75 171 300</i>
H905	I tillegg kommer forskuttering Brekkebakkene (utlån)	16 500 000
H905	Bruk av disposisjonsfond	-16 500 000

Kommentarer til investeringsprosjektene

Ringebu barnehage - egneid fiber (IKT):

Etablering av kommunalt eid fiberkabel til Ringebu barnehage. Det meste av trekkerør er allerede på plass (fram til innkjøring fra Fylkesvegen). Prosjektet er selvfinansierende, ettersom spart leie av fiber fra Eidsiva dekker mer enn kapitalkostnadene ved etablering av egen fiber.

Fåvang barnehage - Eidsiva fiber (IKT):

Fåvang barnehage er den eneste større kommunale arbeidsplass som ikke har fremtidsrettet datakommunikasjonsløsning. Ingen leverandør kan i dag tilby fibertilknytning helt fram til barnehagen. Fiber fra Eidsiva vil gi kommunal etableringskostnad.

Trådløs nettverk infrastruktur (IKT):

Digitalisering og bruk av velferdsteknologi krever en rekke nye trådløse nettverkspunkt (minimum 50 stk. bare innen helse og omsorg). Investering vil dekke for bruk av trådløst utstyr i alle kommunale tjenestebygg.

E-romsløsning helse og omsorg (IKT):

E-romsløsning vil gi personalet tilgang til pasientjournal i institusjon og heldøgns omsorgsboliger (HDO). Nødvendig infrastruktur (datanettverk til alle rom) må på plass i 2018. Innføring i 2 trinn i hhv. 2019 og 2020. Trinn 1: 52 rom Linåkertunet HDO + korttids/rehab Trinn 2: 51 rom Omsorgsboliger Linåkert. + RES

Nye Office-lisenser (IKT):

Erstattes av leasingavtale i driftsbudsjettet fra 2018.

Ringebu kirkegård, utvidelse:

Utvidelsen av ringebu kirkegård er satt i gang på grunn av behov for flere gravplasser. Planen for utvidelse ble vedtatt av kommunestyret 25.03.2014, K-sak 13/14. Noen restarbeider gjenstår til 2018.

Fåvang barnehage - uteområde:

Fåvang barnehage har fått utvidet areal. Dette må opparbeides, tilpasset barnehagens behov.

Nye kjøkken eldresenteret:

Renovere kjøkken og bytte kjøkkeninnredninger i gammel del på RES. Utføres i egen regi. Tiltak blir utført etter hvert som leilighetene er ledige. Har skiftet på 10 stk, står igjen 12 stk.

Ombygging og brannsikring omsorgsboliger og eldresenteret, vanntåkeanlegg (Plan og teknisk/Helse

og omsorg):

Kommunens frittliggende omsorgsboliger har ikke direktevarsling til brannvesenet. Disse boligene er svært utsatt for alvorlige hendelser ved branntilløp da mange av disse beboerne ikke kan rømme leiligheten ved egen hjelp. Flere branner i boliger i andre kommuner viser at disse boligene er svært utsatt, og det samme kan inntreffe hos oss. Et vanntåkeanlegg kan være et svært effektivt slokkemiddel i slike boliger. Tiltaket er ment å dekke vanntåkeanlegg og garderobeanlegg i E-bygget ved Linåkertunet. Dette er en del av det gamle bygget, og det er derfor ikke vanntåkeanlegg her i dag. I tillegg er prosjektet utvidet til å omfatte heis og garderobe på Eldresenteret. Ombygging på Ringebu eldresenter er i gang og vil bli ferdig i 2017. Sprinkling av omsorgen på Linåkertunet vil bli samkjørt med EPC prosjektet.

Jernbanegata 4, istandsetting:

Etablering av innovasjonssenter med utleiekontor og fellesareal i plan 2. Nytt bibliotek og utleidel i plan 1. Full renovering av bygget inkl. tekniske anlegg. Bygget er ferdig og tatt i bruk i 2017. Trapp leveres i 2018.

Ringebu Prestegard (Plan og teknisk/Kultur):

Istandsetting av låve for framtidig bruk. Første prioritet er sikkerhetstiltak, oppgradering og tetting av bygget. Ut over dette er istandsetting av fjøs til utstillingslokaler, tilrettelegging for Artists in Residence og bruk av kjeller som garasje og lager prioritert. Driftsbygningen er 100 år i 2018. Oppstart i 2017. Fjøsset er støvsuget med "supersuger" og utstillingslokalene er tatt i bruk, det gjenstår fortsatt noe elektroarbeider inne i utstillingslokalene. Videre er bygget tettet og det er utført alminnelig vedlikehold med maling og noe utskifting av panel og lignende. Hele bygget er skannet innvendig og utvendig for å lage grunnlag for videre prosjektering av bygget.

Sikkerhetstiltak Ringebu helsesenter:

Nytt elektronisk låssystem på bygget. Nødvendige bygningsmessige tilpasninger. Påbegynt i 2017 og fullføres i 2018.

Ringebu ungdomsskole - tak, svømmehall og bygningsmessige arbeider:

Ihht UPT-108/13 skal tak isoleres og tekkes om. Med 32 grader i bassenget vil bassengduk spare mye energi og hindre avdamping til bygg og takkonstruksjon. Nyelig ombygde garderober er universelt utformet, men bassengheis mangler. Mobil heisanordning er derfor inkludert i tiltaket. Tannklinikk var planlagt ombygget

sammen med garderober men ble ikke utført.

Tiltak Fåvang og Ringebu skoler:

Heis/løfteplattform var skissert installert i gymbygg Fåvang skole, mellom garderober i kjeller og gymsal. Det vises til egen politisk sak om et tilbygg som alternativ løsning.

Nytt bofelleskap FH Hageskogen, K-sak 047/16 (Plan og teknisk/Helse og omsorg)

Det bygges nytt bofelleskap der det blant annet inkluderer 11 nye leiligheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne, en avlastningsleilighet, kontor og fellesrom på tomte nord for dagens RES på Brettingen. Prosjektet skal prioriteres og har målsetting om oppstart i 2017 med ferdigstilling 2018. Dette vil gi 1,3 mill. kr i FDV-kostnader (forvaltning, drift og vedlikehold). Husleieinntekter på 1 mill. kr. Det er innkalkulert 20 % vaktmester og 35 % renholdstilling i FDV kostnadene.

Ringebuhallen, heis tribune (Plan og teknisk/Kultur):

Adkomst til tribuner i hallen er ikke tilrettelagt for funksjonshemmede. Heis installeres og nødvendig platting med rekkverk i nordre ende av tribuner etableres.

Linåkertunet - Tak bygg A og B:

Tak inkl. tekking på Bygg A, B og E er ikke utbedret siden de ble oppført på hhv. 70- og 90-tallet. Lufteør og takhatter som ikke lenger er i drift etter nybygg/ ombygging ligger «gjemt» i oppforede tretak på A og B-bygget. Lekkasjer og kondens har forekommet. Ny isolering og tekking vil dessuten gi betydelige besparelser til oppvarming. På E-bygget er det nylig oppdaget sprekker i papptekkingen. Øvrige tak ved Linåkertunet er av nyere dato.

Helsestasjon for ungdom:

Etablering av helsestasjon for ungdom. Lokalisering ikke avklart.

Rådhuset - rehabilitering/ombygging kantine:

Kommunens kantine er moden for en fornying. Det er et ønske om å foreta en større oppgradering av kantina med ny løsning for selvbetjening. Kantina er den «grønne lungen» på rådhuset og er viktig med hensyn til ansattes trivsel, det sosiale fellesskapet og for å sikre et godt arbeidsmiljø. Kantina ivaretar all møtematbestilling, både for administrasjonen, for politikere, lag og foreninger som avholder møter på rådhuset og Kaupanger.

Ringebu skole - Utbedringer gymsalbygget/garderober:

Bygget er gammelt, ikke forsvarlig å installere ventilasjon, vurdert i EPC-tiltak. Det monteres blandebatterier på servanter. Det er ikke blandet vann fram til dusjer. Installerer ny tilførsel med blandet vann og hærverkssikre dusjer. Åpent anlegg. Toalett i begge garderober. Også kommet som innspill fra brukerrådet ved skolen til Dialogkonferanse 13.06.2017.

Helsenteret og Linåkertunet - Carporter og ladepunkt:

To carporter a to biler. Ved Linåkertunet er aktuell plassering i Gruva. EL-punkter koordineres med klima og miljøtiltak, Strategi og Utvikling - inkludert 16 punkt.

Linåkertunet - Klimaanlegg på kjøkken:

Sees på løsning i EPC-prosjektet (ekstra ventilering på natt for å kjøle ned bygget evt. vurdere egen varmepumpe luft-luft.

Ringebu Eldresenter - Låssystem, adgangskontroll:

Elektronisk låssystem med adgangskontroll.

Hageskogen boliger 12-25 - Fukt i bad, nedslitte kjøkken, bytte vinduer:

Prosjektet gjelder boliger i Hageskogen nr 12-25 - Fukt i bad, nedslitte kjøkken, bytte av vinduer.

Omsorgsleiligheter - Trådløse komfyrvakter i 100 enheter:

For brannsikkerhet vil det bli skiftet kontakter tilrettelagt med komfyrvakt i omsorgsboliger.

Beredskapssenter:

Etablering av nytt beredskapssenter med tanke på samlokalisering av politi, brann- og feiervesen, ambulanse, lager for fredsinnssatsgruppa (FIG), barnevern og evt. barnevernsvakt. Røde kors er også aktuell samarbeidspart.

Omsorgsboliger Gruva - varmepumper:

Installasjon av varmepumper. Tiltak foreslått i kommunestyret under økonomiplanbehandlingen 31.10.2017.

Trafikksikkerhetsplan – tiltak (Plan og teknisk):

Prosjektet dekker egenkapital for søknad om midler til trafikksikkerhetstiltak fra Statens Vegvesen etter tiltaksliste i trafikksikkerhetsplan utarbeidet av Ringebu kommune.

Veg forbi Fåvang renseanlegg, K-sak 67/16 (Plan og teknisk):

Bygging av ny veg rundt renseanlegget på Fåvang jfr. Reguleringsplan for Fåvang. Vegen vil bli bygget som flomvoll som sikrer områdene på innsiden mot flomskader. Det har de siste årene blitt brukt betydelige midler på sikring ved bygging av midlertidig voll på E6 under flom. Kostnadsanslaget er justert opp til totalt 32,1 mill. kr, hvorav Oppland Fylkeskommune bidrar med 9,7 mill. kr, NVE med 9,7 mill. kr og bedriftene i Fåvang næringspark med 2 mill. kr. Kommunen bidrar med 9,7 mill. kr som lånefinansieres og 1 mill. kr fra disposisjonsfond. I 2017 ble det tilleggsbevilget ytterligere 4,5 mill. kr til prosjektet som følge av merkostnader under gjennomføring. Fullføres i 2018.

Hovedplan veg (Plan og teknisk):

Utarbeidelse av hovedplan for veg der bæreevne og tilstand blir kartfestet med forslag til tiltaksplan.

Gatebelysning (Plan og teknisk):

Det kommer i 2017 nye regler om energieffektivisering samt måling av forbruk for gatelys. For å forberede for dette må det investeres i nye målepunkt for strømforbruk og utskifting av noen kvikksølvholdige armaturer.

Forskjønnning Våla Elv

Etablering av gangveier og stier langs Våla, samt park og grøntanlegg.

Sentrumsutvikling Fåvang - Takoverbygg (Plan og teknisk):

Bygging av takoverbygg på torget i Fåvang i forbindelse med sentrumsutviklingsprosjektet.

Sentrumsutvikling Fåvang - Parkeringsplass (Plan og teknisk):

Etablering av parkering i Fåvang sentrum i henhold til Reguleringsplan for Fåvang.

EPC-kontrakt, K-sak 66/16 (Plan og teknisk):

Kommunen har inngått EPC-kontrakt (energisparkontrakt) som garanterer energisparing. Tiltak i henhold til kontrakt vil være å anse som selvfinansierende. Tiltak er under gjennomføres. Fullføres i 2018.

Flyktningboliger Gudbrandsdalsvegen:

Boliger for bosetting av flyktninger. Tilsagn om statstilskudd foreligger.

Sentrumsnære livsløpsboliger (Plan og teknisk):

Tiltak med bygging av sentrumsnære leiligheter i

tettstedene. Oppfølging av boligpolitisk plan og Ksak 65/15 vedr. antall boenheter i Helse og omsorg: «Kommunestyret ber rådmannen legge til rette for at sentrumsnære og samlokaliserte boliger med fellesareal for eldre blir bygd innen 2-3 år, for prioritering i økonomiplan og budsjett.»

Forutsettes bygget med standard som gir rett til 45 % tilskudd gjennom Husbanken. Det er lagt inn likt mellom Ringebu og Fåvang i denne investeringsplanen, men endelig fordeling må skje etter vurdering av behov.

Gjennomgangsboliger:

Tiltak med bygging av sentrumsnære leiligheter i tettstedene. 2 stk 4-mannsboliger etter modell fra St. Olavs plass oppføres annethvert år (oppstart 2018, 2020, 2022, 2024, 2026 og 2028).

Boligtomer Ringebu:

Som oppfølging av boligpolitisk plan må det tilrettelegges nye boligområder, fortrinnsvis sentrumsnært. Etter hvert som boligfeltet på Ulberg fylles opp er det naturlig å planlegge nye områder, som Kvislen og områder ovenfor Vålejordet. Oppstart Kvislen i 2018.

Grunnerverv Fåvang:

Avventer sak om ekspropriasjon.

Driftsovervåking (Plan og teknisk V/A):

Driftsovervåking for vann og avløp, trenger oppgradering og forbedringer for å gjøre det enklere å overvåke og oppdage hendelser, som lekkasjer. Dette vil bedre sikkerheten med tanke på både kvalitet og leveringsevne for vann og sikkerheten mot forurensning på grunn av avløpsutslipp.

Venabygdsfjellet, vannforsyning (Plan og teknisk V/A):

Jfr. rammeplan for vannforsyning Venabygdsfjellet er det behov for utvidelse av vannforsyningen, dette gjelder både og ledningsnett og vannkilde.

Kommunedelplan VA:

Det lages en kommunedelplan for vann og avløp der mål for vannforsyning og avløpshåndtering i Ringebu kommune innarbeides. Det lages prioritert tiltaksplan for både vedlikehold og investeringer.

Standardheving/Ringnett VA:

Prosjekt for å sikre vannforsyningen og hindre forurensning samt heving av standard på ledningsnett og pumpestasjoner som har stort vedlikeholdsbehov.

Sammenbinding VA-nett Kvittfjell øst/vest:

Sør-Fåvang - Etablering av felles avløpsløsning:

Det er utarbeidet områdeplaner for opprydding i spredt avløp det tettheten av eiendommer tilsier at det er hensiktsmessig, Sør-Fåvang er et av disse områdene. Det er også planlagt et nytt boligfelt i dette området. Det vil derfor være samfunnsøkonomisk å etablere et kommunalt renseanlegg for å håndtere avløpet i området. Det ble ved etablering av vannverk med tilhørende ledningsnett lagt avløpsledninger i samme grøftetrase som pr i dag ikke er i bruk. Prosjektet vil ta i bruk disse ledningen også for avkloakking av et større område.

Venabygdsfjellet - V/A-anlegg Trabelivegen og Friskevegen:

jfr. rammeplan for vannforsyning Venabygdsfjellet behov for å etablere offentlig vann og kloakk i Trabelivegen og Friskevegen. Dette er helt i trå med vanndirektivet og oppryddingen i spredtavløp som alle kommuner skal gjennomføre.

Hovedoversikt drift

(Tall i hele 1000 kr)	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Driftsinntekter			
Brukerbetalinger	10 579	11 151	11 351
Andre salgs- og leieinntekter	63 380	58 254	61 734
Overføringer med krav til motytelse	38 815	21 831	21 851
Rammetilskudd	152 527	153 253	156 305
Andre statlige overføringer	25 617	16 370	26 907
Andre overføringer	6 678	4 282	4 531
Skatt på inntekt og formue	103 553	106 073	112 015
Eiendomsskatt	23 747	28 886	29 286
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0
Sum driftsinntekter	424 895	400 099	423 979
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	199 706	205 592	220 957
Sosiale utgifter	46 898	52 835	56 766
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	65 570	61 440	65 910
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	43 507	43 795	40 776
Overføringer	50 356	43 743	44 203
Avskrivninger	19 986	15 678	15 678
Fordelte utgifter	-20 242	-18 281	-21 291
Sum driftsutgifter	405 781	404 801	422 999
Brutto driftsresultat	19 114	-4 702	980
Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte	11 426	18 117	18 394
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	36	50	50
Sum eksterne finansinntekter	11 463	18 167	18 444
Finansutgifter			
Renteutgifter og låneomkostninger	8 620	16 186	15 766
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0
Avdrag på lån	14 668	13 260	18 241
Utlån	37	50	50
Sum eksterne finansutgifter	23 324	29 496	34 057
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-11 862	-11 328	-15 613
Motpost avskrivninger	19 986	15 398	15 398
Netto driftsresultat	27 238	-632	765
	6,4 %	-0,2 %	0,2 %
Interne finanstransaksjoner			
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	11 773	10 058	0
Bruk av disposisjonsfond	2 850	4 967	7 634
Bruk av bundne fond	3 925	4 375	1 683
Sum bruk av avsetninger	18 549	19 399	9 317
Overført til investeringsregnskapet	2 000	1 220	2 113
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	23 459	17 098	2 990
Avsatt til bundne fond	10 270	450	4 979
Sum avsetninger	35 729	18 767	10 082
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	10 058	0	0

Tjenesteenhetene

Rammetildeling årsbudsjett 2018

	B-2017 (rev.)	ØP-2018	B-2018	Endring
Rådmannen og folkevalgte	13 469 000	13 015 600	13 157 600	142 000
Fellesposter	6 771 400	8 240 200	7 677 100	-563 100
Fellestjenesten	9 422 400	10 053 000	11 994 400	1 941 400
Kultur	10 467 200	11 181 500	11 432 500	251 000
Barnehagene	23 114 200	22 927 400	22 653 000	-274 400
Ringebu skole	12 809 500	13 224 100	13 269 200	45 100
Fåvang skole	14 856 100	15 497 000	15 382 700	-114 300
Ringebu ungdomsskole	13 978 800	14 539 900	14 674 100	134 200
Helse og mestring	35 222 800	36 413 500	35 936 100	-477 400
Linåkertunet	18 960 200	23 356 900	22 898 100	-458 800
Hjemmebaserte tjenester	61 846 400	59 627 900	61 998 500	2 370 600
NAV	5 111 500	4 862 600	4 903 700	41 100
Plan og teknisk	27 528 600	26 627 300	26 030 800	-596 500
Sum rammer tjenesteenhetene	253 558 100	259 566 900	262 007 800	2 440 900
Selvkostområder	0	0	0	0
Interkommunale samarbeid	20 167 000	20 703 700	20 682 700	-21 000
Skatt, rammetilsk., finans	-280 980 400	-283 753 300	-286 145 300	-2 392 000
SUM (negativt tall = overskudd)	-7 255 300	-3 482 700	-3 454 800	27 900
<u>Disponering av mindreforbruk:</u>				
Overføring til investeringsbudsjettet (handlingsregel)		2 112 700	2 112 700	0
Avsetning til disposisjonsfond		1 370 000	1 342 100	-27 900
Sum disponert mindreforbruk		3 482 700	3 454 800	-27 900

Folkevalgte og rådmannen

Mål:

- Bidra til ryddig og god samhandling mellom politiske styringsorgan og kommunens administrative apparat.
- Sørge for god saksbehandling og iverksetting av politiske vedtak.
- Sørge for en utviklingsorientert og lærende kommuneorganisasjon, kjennetegnet av god ledelse og profesjonalitet, omstillingsevne og fleksibilitet.
- Utøve et godt vertskap med nærhet til brukerne med fokus på myndiggjorte medarbeidere og godt arbeidsmiljø.

Agenda for 2018:

Følgende oppgaver trekkes fram:

- Gjennomføring av styringssystemets elementer i henhold til vedtatt årshjul.
- Tilrettelegge evaluering av valgperioden mot slutten av året.
- Øke fokus på intern kontroll og utforming av en controllerfunksjon
- Gjennomføre handlingsplan for digitalisering, få på plass kapasitet for å forsterke arbeidet, og gjøre digitaliseringsstrategi kjent i organisasjonen
- Arbeide med Lean i hele organisasjonen
- Arbeide med klima og miljø gjennom 2018, med avleggelse av klimaregnskap, fullføring av EPC-prosjekt (plan og teknisk), fortsette resertifisering som miljøfyrtårn gjennom året, samt revidere plan.
- Trappe ned kommunalt apparat for bosetting og integrering av flyktninger på en forsvarlig måte, men samtidig videreføre godt integreringsarbeid og jobbskaping/sysselsetting.
- Videreføre omstillingen av helse- og omsorgstjenestene som forbereder Ringebu på framtidig demografi, nye overførte statlige oppgaver og tar i bruk velferdsteknologi.
- Videreføre arbeidet fra «Den gode skoleeier» for å fremme dialogbasert styring av skolene
- Sikre framdrift og handling i stasjonsbyprosjektet som et viktig prosjekt for å skape positivisme og gi styrket utviklingen av kommunen.

Strategi og utvikling (SU) inngår i budsjettområdet.



Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

Driftstilskudd MGN

I formannskapssak 143/16 ble det bevilget tilskudd til Midt-Gudbrandsdal næringsforening for to år (2016-2017). Tilskuddet utgår dermed fra 2018. Tilskuddet er finansiert ved bruk av Utviklingsfond.

Storingsvalg i 2017 og 2021

Erfaringstall for kostnader knyttet til gjennomføring av storingsvalg. Innarbeidet kostnad med valg i 2017 tas ut for 2018.

Valg: elektronisk stemmetelling og avkryssing manntall

Ta i bruk nye IKT-verktøy knyttet til avvikling av valg (elektronisk manntall og maskinell stemmetelling). Reduserer bemanningsbehov/tellekorps og forenkler det administrative arbeidet med gjennomføring av valg.

Reduksjon næring (25% næringskonsulent fra 2017)

Ringebu og Sør-Fron kommuner har i en årrekke samarbeidet om en 50 % stilling som næringskonsulent (25 % fra hver kommune). Dette er avviklet og stillingen er overført til Sør-Fron kommune.

Klimatiltak

I økonomiplanen for 2017-2020 ligger det inne kr 80.000 til klimatiltak er for iverksettelse av disse tiltak i Energi- og klimaplanen i tre år (2017-2019):

- 50.000 utskifting vedovner (årlig)
- 30.000 tilskudd skogplanting (årlig)

Midler til klimatiltak vil kunne sette kommunen i posisjon til å få tildelt tilskudd fra andre, f.eks. Klimasatsmidler.

Kutt tilskudd skogplanting:

Del av klimatiltak over. Det har ikke vært etterspørsel etter tilskudd til skogplanting så langt i 2017 og

tilskuddet foreslås avvirket som innsparingstiltak.

KLP og arbeidsgiveravgift folkevalgte:

Pensjon og arbeidsgiveravgift beregnes i budsjettssystemet ved hjelp av formler. En feil i formel har ført til at det er beregnet for mye pensjon og arbeidsgiveravgift på ansvaret for folkevalgte i 2017-budsjettet. Beløpet tas ut fra 2018.

Tilskudd til private (SU):

I budsjettet for Strategi og utvikling (SU) ligger det inne midler til egenkapital i prosjekter som gir uttelling i tilskudd fra andre. Ofte må kommunen vise til en viss egenkapital i prosjekter for å kunne utløse f.eks. statstilskudd. Posten kan reduseres med kr. 130.000. Konsekvensen er at SU ikke lenger har egenkapital for å søke tilskuddsmidler til prosjekter og må fremme enkeltsaker når det er aktuelt. I budsjettet er det er forutsatt at SU skal skaffe kr 200.000 årlig i ulike tilskudd til prosjekter. Slike prosjekter gjennomføres sjelden i regi av SU, slik at gevinsten ved tilskudd som regel tilfaller andre tjenesteområder og uansett betinge en budsjettendring.

Tilskudd til Lillehammer kunnskapspark (Skåppå):

I formannskapssak 44/15 ble det bevilget tilskudd til Lillehammer kunnskapspark (Skåppå) for tre år (2015-

2017). Tilskuddet utgår dermed fra 2018. Tilskuddet er finansiert ved bruk av Utviklingsfond.

Miljøfyrtårn - bistand til sertifisering av private bedrifter:

Formannskapet behandlet i juni 2017 (F-sak 73/17) sak om forsøksprosjekt om kommunal bistand til miljøsertifisering av private virksomheter. Tiltaket er kostnadsberegnet til kr 150.000, hvorav kr 100.000 er finansiert ved bruk av næringsfond og kr 50.000 ved tilskudd fra private.

Overføring lisensbudsjett kvalitetssystem til Fellestjenesten:

Ansvar for kommunens kvalitetssystem er overført fra Strategi og utvikling til Fellestjenesten. Lisensmidler til IKT-systemet overføres tilsvarende.

Bredbånd/fiberutbygging:

Under kommunestyrebehandlingen av økonomiplanen for 2018-2021 ble det innarbeidet 1 mill. kr til bredbånd/fiberutbygging i kommunen. Tiltaket er finansiert fra utviklingsfondet og det frie disposisjonsfondet med halvparten hver.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		13 469 000
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Driftstilskudd MGN (utgår fra 2018, fondsfinansiert)	18Ø-00-063	0
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Stortingsvalg i 2017 og 2021	18Ø-00-001	-112900
Kommunevalg 2019	18Ø-00-002	
Valg: elektronisk stemmetelling og avkryssing manntall	18Ø-00-003	-66 700
Reduksjon næring (25% næringskonsulent fra 2017)	18Ø-00-004	-149 000
Klimatiltak	18Ø-00-005	
Administrativ innspillsfase		
Ingen		
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	-2 500
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	▼ Pristabell 2	313 000
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	▼ Pristabell 3	80 700
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		13 531 600
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(473 600)
Tiltak som innarbeides i budsjettramme:		3,8 %
Kutt tilskudd skogplanting	18Ø-00-064	-30 000
KLP og arbeidsgiveravgift folkevalgte (budsjettert for høy	18Ø-00-065	-300 000
Tilskudd private SU	18Ø-00-066	-130 000
Tilskudd Lhmr kunnskapspark, Skåppå, utgår fra 2018 (fin.	18Ø-00-067	0
Miljøfyrtårn: Bistand til sertifisering av private bedrifter i	18Ø-00-068	0
Overføring lisensbudsjett kvalitetssystem til Fellestjenes	18Ø-00-069	-56 000
Bredbånd/fiberutbygging, jfr Kommunestyret 31.10.2017		1 000 000
Bredbånd finansiert ved disposisjonsfond		-500 000
Bredbånd finansiert ved utviklingsfond		-500 000
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		13 015 600
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	142 000
Sum ramme årsbudsjett 2018		13 157 600

Fellesposter

Innen budsjettområdet fellesposter ligger utgiftsposter som er felles for flere tjenesteenheter, samt tidsbegrensede sektorovergrepene prosjekter.

I budsjettområdet inngår blant annet

- Frikjøp hovedtillitsvalgte
- Læringer
- Logoped
- Kontingent KS
- Skoleskyss
- Spesialundervisning private skoler
- Refusjoner knyttet til elever i fosterhjemsplassering andre kommuner
- Prosjektet Bolyst og Landsbyutvikling



Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

(ØP) Reduksjon budsjettert refusjon sykelønn (til fordeling)

Nedtrapping av tidligere praksis med budsjettering av refusjon sykelønn. Målet er å få satt denne budsjettposten i null, slik at budsjettet blir mest mulig realistisk, ettersom det ikke budsjetteres med utgifter til vikar tilsvarende. Beløpet er forholdsmessig fordel på de tjenesteenhetene som dette gjelder.

(ØP) Bolystprosjekt (nedtrapping, kommunal andel)

Det 3-årige prosjektet knyttet til bolyst og landsbyutvikling fullføres i 2017. Tas ut med halvårs virkning fra 2017 og helårs virkning fra 2018.

(ØP) Pott til Digitalisering 2020 - handlingsplan

I tråd med satsing på digitalisering er det avsatt 1 mill. kr årlig i tre år (2018-2020) til digitaliseringstiltak i henhold til egen handlingsplan.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		6 771 400
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Reduksjon budsjettert refusjon sykkelønn (til fordeling)	18Ø-00-006	500 000
Bolystprosjekt (nedtrapping, kommunal andel)	18Ø-00-008	-270 000
Administrativ innspillsfase		
Pott til Digitalisering 2020 - handlingsplan	18Ø-00-009	1 000 000
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	-1 900
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	▼ Pristabell 2	95 700
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	▼ Pristabell 3	125 000
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		8 220 200
Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		
LEAN som eget ansvarsområde i budsjettet	18Ø-00-070	20 000
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		8 240 200
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	-63 100
Fordeling nedtak refusjon sykkelønn på tjenesteenhetene	18B-00-027	-500 000
Sum ramme årsbudsjett 2018		7 677 100

Fellestjenesten

Mål:

- Fellestjenestens hovedoppgave er å yte service og være en sterk stab / støttefunksjon for både innbyggere, politikere, rådmannen, ledere og alle ansatte. Fellestjenesten skal være "grunnpilaren" i Ringebu kommune og levere god service og gode tjenester, slik at andre tjenesteenheter skal kunne fokusere på sine primæroppgaver.



Agenda for 2018:

Fellestjenesten må i 2018 fortsatt fokusere på utvikling av digitale tjenester, samt se på hvordan man kan imøtekomme innbyggernes ønske om en mer døgntåpnet forvaltning, forventninger om kontakt i flere kanaler og kjappere respons.

Suksesskriterier for å lykkes med dette er; mer fokus på digital kompetanse, tilgjengelige tjenester, oppdatert informasjon, elektroniske skjema, «oppetid», enkel pålogging, faglandets eierskap til web-tjenester, forståelse av forholdet mellom elektroniske tjenester og et fysisk mottak. Det er viktig at innbyggerne kan få løst sine oppgaver så raskt, effektivt og så «nære» som mulig, først og fremst digitalt.

Fellestjenesten har avgang på en lærling i februar 2018 og det vil bli sendt innspill om å ta inn en ny lærling på IKT. Dette vil styrke muligheten til å jobbe fremtidsrettet og utviklingsorientert for de øvrige ved IKT, da lærlingen med tiden vil kunne bistå brukere med support.

Det blir stadig større fokus på mobilitet og fleksibilitet, noe som preger måten man må bygge IKT-infrastrukturen på.

Arbeidet med å revidere kommunens overordnede arbeidsgiverpolitikk må startes i 2018, med god og bred involvering.

Personalavdelingen vil fortsatt avsette og bruke ressurser til opplæring, rådgivning og veiledning i nærværs- og personalarbeid innen alle tjenesteenheter.

De ansatte i Fellestjenesten skal fokusere på å være utviklingsorienterte, innovative og være et godt vertskap.

Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

På bakgrunn av at merkantile medarbeidere på plan og teknisk i oktober 2017 ble overført til fellestjenesten, vil det være behov for en omorganisering. Tjenesteenheten har i tillegg fått flere nye oppgaver som også skal inn og fordeles. Med tanke på sykemeldinger, økt sårbarhet og avgang på grunn av alder, vil det ta noe tid med både kompetanseoverføring og selve omorganiseringen. Det er i denne perioden ikke mulig å hente ut mer enn et årsverk på 0,4. Fra 1.1.2018 vil konsekvensen av dette være redusert åpningstid på sentralbord og rådhuset fra 09.00 – 14.00.

(ØP) Driftsutgifter WIFI Prestegarden/Ringebu stavkirke

Kommunestyret vedtok i K-sak 53/17 etablering av Wifi-løsning i Prestegardsområdet. Årlige driftsutgifter legges inn i budsjettet.

(ØP) Redusert bemanning publikumsmottak/sentralbord

I økonomiplanen for 2017-2020 ble det lagt inn en forutsetning om redusert bemanning i Fellestjenesten.

(ØP) Visma Travel / Xpense

Ansvar 114 IKT: Innkjøp av modul Visma Expence - fagsystem / integrasjon til lønssystem HRM som gir brukere elektronisk reiseregning, som i neste omgang leveres direkte i lønssystem, og fjerner behovet for manuell registrering av slike lønnsbilag. Systemet kan også brukes på møtetegodtgjørelse / utlegg for politikere, og vil være arbeidsbesparende for både møtesekretær og lønningsavdeling.

(ØP) Deponering saksarkiv

Ringebu kommune tok i bruk ACOS WebSak 1.1.2008. Saksarkivet ble fullelektronisk i 2008 og personalmappene ble fullelektroniske i 2014. Det har

ikke vært gjennomført periodisering av saksarkivet i denne perioden. Slik det framgår av Veilederen for offentlige arkiver er 4-5 år en alminnelig arkivperiode som følger valgperioden. Det står også at man kan ha lengre perioder. Både i forhold til lovverket og til å ha et ryddig og oversiktlig arkiv er det på tide at det blir gjennomført en periodisering med deponering til IKA Opplandene (et interkommunalt arkivdepot for kommuner i Hedmark og Oppland).

(ØP) Oppgradering til Acos Websak 7

Ringebu kommune bruker Acos WebSak som sak/arkivsystem. Kommunen følger utviklingen og holder systemet oppdatert med siste tilgjengelige versjoner. Nå er ny versjon WebSak7 tilgjengelig og utrulling er i full gang. Dette er en større oppgradering som forutsetter ekstern konsulenthjelp for å gjennomføre. Det blir også behov for opplæring/kursing. WebSak7 har et nytt og moderne brukergrensesnitt basert på framtidens teknologi, noe som gir bedre oversikt og kontroll i praksis, og vil bli et mer effektivt system for arkivmedarbeiderne.

(ØP) IKT Dataservere

Helt siden midten av 1990-tallet har det årlig vært budsjettert med midler til supplering av dataservere i investeringsbudsjettet. Dette fases nå over til driftsbudsjettet, ettersom det nå handler om ordinær rulling/utskifting av utstyr. Dette må klassifiseres som vedlikehold og skal derfor føres i driftsregnskapet. Økt bruk av IKT i all kommunal tjenesteproduksjon medfører økt bruk av lagringsplass, større krav til datakraft og større krav til driftssikkerhet. Det må påregnes et årlig utskiftingsbehov i denne størrelsesorden.

(ØP) IKT Trådløse nettverk i alle kommunale tjenestebygger inkl AV-utstyr møterom

Kommunen har totalt 25 møterom (inklusive storsaler som Kaupanger og Tromsvang, samt møterom i det nye Innovasjonssenteret) som benyttes som møte- og kurslokaler. Hittil har det vært tjenesteenhetenes eget ansvar å utstyre disse med audio-visuelt utstyr. Dette har blitt noe tilfeldig prioritert ut fra når det har vært budsjettmessig dekning for det. Det har ført til at disse har svært ulik standard og funksjonalitet. Konsekvensen er at det er en utfordring for tjenesteenhetene og IKT-avdelingen å holde alt i full drift og gi brukerstøtte når problemer oppstår. Det legges nå opp til at ansvar for anskaffelse og drift av audio-visuelt utstyr på møterommene ivaretas IKT-avdelingen, slik at de kan legge en felles plan for utskifting og standardisering. Funksjonelle møterom er en forutsetning for å få god

utnyttelse av de ressursene som legges ned i møtetid, både internt i kommunen og med eksterne.

Modul Visma timelønn på web:

Installere modulen Visma timelønn på web – nettbasert løsning for registrering av lønnsbilag.

Overføring lisensbudsjett kvalitetssystem til Fellestjenesten:

Ansvar for kommunens kvalitetssystem er overført fra Strategi og utvikling til Fellestjenesten. Lisensmidler til IKT-systemet overføres tilsvarende.

Overføring av merkantile stillinger fra Plan og teknisk og selvkost:

Fakturering/merkantilt arbeid samordnes og samlokaliseres i Fellestjenesten.

Leasing av lisenser Microsoft:

Det vises til eget notat vedr. overgang fra kjøp til leasing av Microsoftlisenser til hele organisasjonen (inkl. skoler og politikere).

Økonomiske behov som ikke er inkludert i budsjetttramme 2017 eller ØP 2018-2021

Som en naturlig videreføring av innføring av digitale skjema og SvarUt, er det et behov for å etablere elektronisk signering. Elektronisk signering i ACOS SkjemaDesigner vil ha en etableringskostnad av løsning på kr 25.000 eks. mva.

Det påløper en årlig vedlikeholdskostnad for signeringstjenesten på kr 5.000 eks. mva.

Prosjektarbeid fra konsulent er inkl. i oppgitt pris.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		9 422 400
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Driftsutgifter WIFI Prestegarden/Ringebu stavkirke	18Ø-00-010	46 800
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Redusert bemanning publikumsmottak/sentralbord	18Ø-00-011	-388 200
Visma Travel / Xpense	18Ø-00-012	-20 000
Administrativ innspillsfase		
Deponering saksarkiv	18Ø-00-013	150 000
Oppgradering til ACOS Websak7	18Ø-00-014	35 000
IKT Dataservere (overført fra investering)	18Ø-00-057	130 000
IKT Trådløse nettverk i alle kommunale tjenestebygg inkl	18Ø-00-058	281 200
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	0
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	▼ Pristabell 2	208 600
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	▼ Pristabell 3	94 900
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		9 960 700
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(348 600)
Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		-0,9 %
Modul Visma timelønn på web	18Ø-00-071	36 300
Overføring lisensbudsjett kvalitetssystem fra SU	18Ø-00-069	56 000
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		10 053 000
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	200 200
Overført 100% merkantil stilling fra Plan og teknisk	Lønn HRM	562 000
Overført 100% merkantil stilling fra Selvkost	18B-00-012	0
Leasing lisenser MS	18B-00-028	1 167 000
Fordeling nedtak refusjon sykelønn på tjenesteenhetene	18B-00-027	12 200
Sum ramme årsbudsjett 2018		11 994 400

MÅLEKART FELLESTJENESTEN:				
Perspektiv, hovedmål og suksessfaktor	Målemetode	Ambisjonsnivå	Rapportnivå	Rapporttidspunkt
Bruker				
Ha fornøyde brukere ved at våre ansatte - er gode på å avklare forventninger og gi tilbakemelding - er imøtekommende og effektive - leverer tjenester av god faglig kvalitet - har tilstrekkelig ressurser til rådighet	- Svarprosent på interne brukerundersøkelser - Intern brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene i snitt - Dialog med brukerråd	80 % (75 % i 2016) 5,7 av 6 (5,54 i 2016) Ikke aktuelt	TE TE TE	Årlig Årlig Årlig
Medarbeider				
Beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere ved å ha - godt arbeidsmiljø - tydelig lederskap - høyt nærvær - oppdatert rekrutterings- og kompetanseplan	- Medarbeiderundersøkelsen Svarprosent: - Oppgavemotivasjon - Mestringstro - Selvstendighet - Bruk av kompetanse - Mestringsorientert ledelse - Rolleklarhet - Relevant kompetanseutvikling - Fleksibilitetsvilje - Mestringsklima - Nytteorientert motivasjon - Andel gjennomførte medarbeidersamtaler - Nærværstatistikk - Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting - Miljøfyrtårn-aktiviteter har vært tema på minst 4 personalmøter i løpet av året	100 % (87 %) 4,4 (4,2 i 2016) 4,4 4,6 4,4 4,4 (4,1 i 2016) 4,3 (4,1 i 2016) 3,9 4,9 (4,7 i 2016) 4,5 (4,3 i 2016) 4,6 100 % gjennomført 97 % nærvær (96,9% i 2016) 100 % 100 % gjennomført	TE TE TE TE TE	Hvert andre år Årlig Tertial Årlig Årlig
Økonomi				
Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommune-økonomi er å - ha samsvar mellom budsjett og regnskap - ha gode økonomirutiner - gjennomføre planlagte investeringer	- Balanse i regnskap - Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	0-2 % pos res 100 % ved årsslutt	TE TE	Tertial Tertial

Kultur

Mål:

Tjenesteenheten kulturs målsetning er en best mulig innfrielse av målene som berører aktuelle satsningsområder i kommuneplanens samfunnsdel. Rammen er beskrevet i forhold til satsingsområde:

- Leve, tema ungdom, Ringebu skal ha aktiv og sunn ungdom.
- Leve, tema Kultur for folket, Ringebu skal ha et aktivt og mangfoldig kulturtilbud.
- BO, tema arenavikling, Ringebu skal ha gode arenaer til ulike formål.
- BO, tema kollektivtilbud, Ringebu skal ha et bredt, allsidig og godt tilbud innen kollektivtransport.

Agenda for 2018:

Tjenesteenhetens høye aktivitetsnivå med mange egne aktiviteter og arrangement videreføres. Gjennom sekretariatfunksjonen til Ringebu markedsforening har tjenesteenheten hovedansvar for Fårikålfestivalen, Ringebudager og er delaktig i sommerens torghandel og småarrangement. Kulturenheten i Ringebu har en betydelig større andel av «egne» arrangement enn mange av de øvrige kommunene i Sør- og Midt-Gudbrandsdal. Dette er bra. Arrangement og aktiviteter er Ringebu kommunes spydspiss og bygger opp under målene i kommuneplanens samfunnsdel (Leve); Ungdom og Kultur for folket. Med et høyt aktivitetsnivå har tjenesteenheten utfordring med å utvikle og fornye arrangementene. Det er viktig å ha fokus på utvikling av Fyrtårnarrangementene.

Kulturskolen har et godt læringstilbud med stabile lærere. Det har vært noe nedgang i elevtall de siste årene, men opplever en liten økning for skoleåret 2017/18. Nedgangen skyldes færre elever i gruppeaktiviteter som kor og skolekorps, samt at dansetilbudet ble nedlagt fra høsten 2016. Elevtall høsten 2017 er på ca. 180 elever. Kulturskolen viderefører en mer aktiv rekrutteringsprosess enn det som har vært nødvendig tidligere på bakgrunn av at barnetallet i kommunen har gått ned. Kulturskolen har personalansvar for dirigenter til voksen kor og korps og dekker 30 % av personalkostnadene. Ringebu-Fåvang skolemusikk kjøper 25% stillingsressurs for dirigent og 1 gruppeinstruktør og betaler kr 54.685 for tjenesten. Ringebu kulturskole gir undervisning til alle medlemmer i skolekorpsset som betales av bruker/elev med ordinære betalingssatser for enkeltundervisning.



Bibliotekene har på landsbasis nedgang i ordinært bokutlån, noe som til nå ikke har gitt stort utslag i Ringebu. Det blir større fokus på biblioteket som en mer aktuell møteplass i samfunnet. Ringebu bibliotek flyttet inn i nye lokaler høsten 2017 og har tilbud om meråpent bibliotek. Det er behov for økt personalressurs og aktivitetsmidler for å utvide åpningstidene med betjent ekspedisjon. Meråpent bibliotek er en tilleggstjeneste til brukere som har inngått avtale om bruk av biblioteket utenom betjente åpningstider. Det er behov for å ha betjent bibliotek alle hverdager og om sommeren i det nye og moderne biblioteket, samt tilby flere arrangement for både barn, unge og voksne. Behovet er ikke inkludert i budsjetttramme og er beskrevet under behov som ikke er inkludert i rammen.

Skysstasjonen har en god vertskapsfunksjon til besøkende og innbyggere. Produksjon av RingebuPosten tre ganger årlig er en god informasjonskilde til innbyggere og hytteinnbyggere.

Det er et godt fungerende ungdomsarbeid med tilbud om åpent ungdomshus og mekkesenter, samt et godt samarbeid med Ung i Midtalen. Ungdomshus har hatt en gledelig besøksøkning de siste to årene. Stillingsressursen på 35% til ungdomsarbeid benyttes på åpent ungdomshus. Stillingsressursen er imidlertid for lav til forebyggende arbeid og utvikling av tilbudet.

Kirkelig fellesråd:

Overføring til Kirkelig fellesråd 2018 (KF) inkluderer kr 400.000 i økt overføring jfr. KF's behov som følge av økte pris- og lønnskostnader, samt merbehov til ettersyn av ny gravlund. Driftstilskudd tilsvarer kr 3.981.200 og inkludert pris- og lønnsjustering, økt overføring på kr 400.000 og forventet besparelse på kr 65.000 tilsvarende 1,75%.

Ansvarsområde Ringebu prestegard inkluderer Ringebu kommunes andel på 50 % av kostnadene for prosjektstilling, stilingen finansieres fra utviklingsfond jfr. K.sak 54/17.

Tankeplass langs pilegrimsleia er inkludert i budsjettet med kr 37.500, finansiert via utviklingsfond. Vedtatt i egen K.sak 076/16. Tankeplass er fylkeskommunens prosjekt og vil bli et kunstprosjekt langs pilegrimsleia til en kostnad på ca. kr 500.000 i hver kommune hvor den enkelte kommune dekker kr 75.000 fordelt over 2 år, 2017 og 2018.

Budsjettforslaget legger til grunn følgende tilskudd til andre:

Visit Lillehammer/Snowball	kr 183.000
Allianseidrettslag, driftstilskudd idrett	kr. 80.000
Kulturtilskudd lag og foreninger	kr 350.000
Kulturtilskudd nærmiljøanlegg	kr 20.000
Kulturpris og kulturstipend	kr 20.000
17. mai arrangement	kr 40.000
Ungdomsrådets midler egne og støtte	kr 50.000
Peer Gynt/finansieres Utv.fond	kr. 150.000
Gudbrandsdalsmusea	kr. 226.000
Andre trossamfunn	kr. 130 000
Kirkelig fellesråd	kr 3.981.200

Fond for kulturbasert næringsutvikling:
Fordeling av støtte til fyrtårnarrangement legges fram i egen sak.

Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

(ØP) Minnestøtte F-sak 15/17

Formannskapet bevilget i F-sak 15/17 kr 45.000 til minnestøtte over falne i 2. verdenskrig. Engangskostnad som ikke videreføres i 2018.

(ØP) Redusert volum elevtall kulturskole

Mindre volum på tjeneste med bakgrunn i synkende barnetall. Tilbudet dans/ballett er nedlagt fra høsten 2016.

(ØP) Kirkelig fellesråd

Overføring fra Ringebu kommune til Kirkelig fellesråd (KF) inkluderer kr 400.000 i økt overføring jfr. KF's behov som følge av økte pris- og lønnskostnader. KF driver nøkternt og har vært lojal til innsparingstiltak på samme nivå som tjenesteenhetene. Overføring økes med kr

400.000 fra 2018 for å opprettholde drift tilsvarende dagens nivå. Heri inngår kostnader i forbindelse med ordinært vedlikehold av ny gravlund.

(ØP) Overføring til andre trossamfunn

Overføring til andre trossamfunn økes fra kr 90.000 til kr 130.000 jfr. regnskap 2016

(ØP) Kulturelle skolesekk og kulturelle spaserstokk

Feilbudsjettering i forbindelse med besparelsesprosess ØP 2017-2020 hvor det feilaktig ble lagt inn en besparelse på kr 40 000.

(ØP) Prosjektstilling Prestegardsområdet

Det er lagt inn midler til prosjektstilling i Prestegardsområdet, jfr. K-sak 54/17, finansiert ved bruk av Utviklingsfond.

(ØP) Økte inntekter RingebuPosten

Økte inntekter ansvar 126 Skysstasjonen kr 21.000 for 2018 og 2019 og økning til kr 28.000 i 2020 og 2021. Det er beregnet kr 2,6% ordinær kommunal avgiftsøkning på annonser i RingebuPosten. Tiltaket har ingen konsekvens for tjenestetilbudet.

(ØP) Reduksjon tilbud kulturskole

Kutt ansvar 240 Kulturskole kr 15.000 for 2018 gjelder 2,6% ordinær kommunal avgiftsøkning på brukerbetaling i 2018

(ØP) Kirkelig fellesråd, effektiviseringstiltak

Kutt Kirkelig fellesråd kr 22.100 2018-2021. Ingen konsekvens, kun justering av budsjettpost.

(B) Brukerbetaling Ringebu kulturskole.

Ordinær avgiftsøkning på 2,6 % tilsvarer kr 15.000 i økte inntekter. (Budsjettposten inkluderer også fakturerte kostnader til kor og korps som betaler 70 % av faktiske lønnsutgifter)

**Økonomiske behov som ikke er inkludert i
budsjettramme 2017 eller ØP 2018-2021**

fritidstilbud til ungdommen.»

Ringebu bibliotek, behov for økt personalressurs
tilsvarende 70% stilling kr 395.000 årlig 2018-2021, og
arrangementmidler kr 70.000 årlig 2018-2021

Ringebu bibliotek åpnet i nye og tidsriktige lokaler høsten 2017. Biblioteket vil bli det et første møte med Innovasjonssenteret og derfor bør man møte et betjent bibliotek på dagtid alle hverdager og et sommeråpent bibliotek.

Meråpent bibliotek blir et godt tilbud til brukere, men gjelder kun de faste brukerne som har inngått avtale om bruk av tjenestene utenom ordinær åpningstid.

Det forventes stor økning i bruk av biblioteket både med tanke på tradisjonelle tjenester som lån av medier, men også økte besøkstall som resultat av at moderne bibliotek erfaringsmessig appellerer til bruk utover dette. For at biblioteket skal oppfylle målet i Lov om folkebibliotek om å bli en mer aktuell møteplass for folket, et sted hvor det drives aktiv formidling basert på kvalitet og aktualitet, et sted hvor man får lyst til å oppholde seg, for å bli inspirert og engasjert både gjennom bøker, medier og gjennom ulike arrangement, er det behov for utvidet personalressurs og økte midler til arrangementaktivitet (honorar til aktuelle forelesere og aktører).

Dagens stillingsressurs på 1,3 årsverk tilsvarer betjent bibliotek mandag og onsdag kl. 12-19, tirsdag og fredag kl. 10-14, torsdager er lokalene stengt samt at det holdes stengt i juli for ferieavvikling. Et bibliotek må ha personalressurs til arbeidstid uten publikum for å gjennomføre administrative oppgaver som planlegging, klargjøring av materiale, vedlikehold av samling og lokaler osv. Dagens personalressurs ligger lavt i forhold til øvrige bibliotek i Oppland.

Det er behov for økt personalressurs tilsvarende 70% stilling .

Dagens ramme for arrangement på kr 30.000 rekker stort sett til avvikling av barnebokuka. Det er behov for å øke arrangementsrammen med kr 70.000 for å sette sammen et programtilbud for alle brukergruppene, og med variasjon over tema, uttrykk og antall utøvere, i tillegg kan biblioteket da være en ressurs på en helt annen måte overfor skolene.

Tiltaket berører Lov om folkebibliotek, kommune planens samfunnsdel: «Utvikle biblioteket til en aktiv møteplass med aktiviteter som støtter opp om sentrumsfunksjoner» og « legge til rette for et variert

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		10 467 200
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Minnestøtte F-sak 015/17	18Ø-00-015	-45 000
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Redusert volum elevtall kulturskole	18Ø-00-016	-28 700
Kirkelig fellesråd - ekstra tilskudd til utstyr	18Ø-00-017	
Administrativ innspillsfase		
Kirkelig fellesråd-merbehov	Endringslogg 1	400 000
Overføring til andre trossamfunn	18Ø-00-019	40 000
Kulturelle skolesekk og kulturelle spaserstokk	18Ø-00-020	40 000
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	0
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	194 900
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	Pristabell 3	171 100
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		11 239 500
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(393 400)
Tiltak som innarbeides i budsjettamme:		0,5 %
Prosjektstilling Prestegardsområdet	18Ø-00-072	(finansiering
Økte inntekter Ringebuposten	18Ø-13-001	-21 000
Reduksjon tilbud kulturskole	18Ø-13-002	-15 000
Kirkelig fellesråd, effektiviseringstiltak	18Ø-13-003	-22 000
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		11 181 500
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	251 000
Sum ramme årsbudsjett 2018		11 432 500

MÅLEKART KULTUR:				
Perspektiv, hovedmål og suksessfaktor	Målemetode	Ambisjonsnivå	Rapportnivå	Rapporttidspunkt
Bruker				
Ha fornøye brukere som møtes med respekt ved å - legge til rette for god dialog og medvirkning i saker som angår brukere - levere tjenester av god faglig kvalitet med fokus på tidlig innsats.	Svarprosent på interne brukerundersøkelser	50 %	TE	Årlig
	Brugerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5 av 6 poeng	TE	Årlig
	Dialog med brukerråd	Ikke aktuelt	TE	Årlig
	Utlån alle medier i folkebibliotek per innbygger	5,8 utlån (5,7)	TE	Årlig
	Antall besøkende bibliotek (jfr. endret brukerfokus bibl.)	10.500 besøk	TE	Hvert andre år
	Andel av elever i kommunens musikk- og kulturskole	35 % andel	TE	Hvert andre år
	Andel på venteliste til musikk- og kulturskole	0 % andel	TE	Hvert andre år
Medarbeider				
Beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere ved å ha - godt arbeidsmiljø - tydelig lederskap - høyt nærvær - oppdatert rekrutterings- og kompetanseplan	Medarbeiderundersøkelsen		TE	Hvert andre år
	Svarprosent:	80%		
	1. Oppgavemotivasjon	4,4		
	2. Mestringstro	4,5		
	3. Selvtendighet	4,4		
	4. Bruk av kompetanse	4,2		
	5. Mestringsorientert ledelse	4,1		
	6. Rolleklarhet	4,4		
	7. Relevant kompetanseutvikling	3,8		
	8. Fleksibilitetsvilje	4,6		
	9. Mestringsklima	4,1		
	10. Nytteorientert motivasjon	4,7		
	Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gjennomført	TE	Årlig
	Nærværstatistikk	98 % nærvær	TE	Tertial
	Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	TE	Årlig
	Miljøfyrtårn-aktiviteter har vært tema på minst 4 personalmøter i løpet av årer	100 % gjennomført	TE	Årlig

Økonomi				
Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommune-økonomi er å • ha samsvar mellom budsjett og regnskap • ha gode økonomirutiner • gjennomføre planlagte investeringer	• Balanse i regnskap • Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	0-2 % pos res 100 % ved årsslutt	TE TE	Tertial TE

Barnehagene

Mål:

- Full barnehagedekning i kommunen.
- Gi barn under opplæringspliktig alder, bosatt i Ringeby kommune, et pedagogisk tilbud som gir trygge og gode utviklingsmuligheter i nært samarbeid med barnas hjem.
- Ha dyktige og kompetente medarbeidere som opplever trivsel og godt samarbeid på arbeidsplassen.
- Ha god budsjettkontroll innenfor tildelte rammer og gode økonomirutiner.

Agenda for 2018:

Barnehagene har pr. i dag 186 barn i alderen 0-6 år. Kommunen har full barnehagedekning. Tjenesteområdet opplever en økning i størrelser på barnehageplassene både når det gjelder antall dager og oppholdstid pr. dag. Dette er utfordrende for å opprettholde stor nok voksensitet i løpet av barnehagedagen (06.45-16.30).

Det har det siste året vært et høyt langtidsfravær i barnehagene. Dette er fravær som i stor grad skyldes slitasjeplager hos ansatte. Det jobbes forebyggende innen tjenesteområdet. Utfordringene rundt fravær og slitasje kan sees i sammenheng med økning i størrelser på plasser.

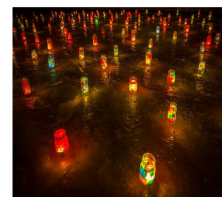
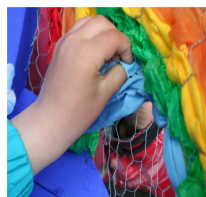
Barnetallet i kommunen er synkende i årene som kommer. Det har vært en del tilflytting til kommunen, og ledig kapasitet i barnehagene oppleves som en positiv faktor for tilflytting. For å kunne opprettholde full barnehagedekning må barnehagetilbudet inneværende barnehageår opprettholdes også i kommende år. I forhold til de minste barna reguleres antall plasser i familiebarnehagene ved opprettelse/nedleggelse av plasser.

Barnehagetilbudet i kommunen er av høy faglig kvalitet og det jobbes aktivt for å markedsføre Ringeby kommune på en positiv måte. Barnehagene tar i mot studiebesøk fra andre barnehager for å fortelle om sitt arbeid. Det er sendt ut tilbud om hel og halv dags kurs til alle kommuner.

Barnehagene jobber med et prosjekt med barn som aktive samfunnsborgere. Barna i Rinebubarnhagene skal sette spor etter seg i nærmiljøet og ellers. Det er bevilget skjønnsmidler til prosjektet, og egen prosjektleder i 20 % stilling organiserer arbeidet. Deltakelse i den årlige sommerutstillingen i Rinebu prestegard er god omdømmebygging for barnehagene

RINGEBUBARNEHAGENE

MED HJERTE FOR BARNA



• Familiebarnehagen

• Ringeby barnehage

• Fåvang barnehage

i kommunen, og for kommunen generelt. Dette er noe som tjenesteområdet ønsker å videreføre i årene fremover.

Barnehagene har stort fokus på kvalitet og barns trivsel. Dette er satsningsområder fra departement og fylke. For at barn skal oppnå læring og utvikling i barnehagen, er det avgjørende at de trives. Tilstedeværende, omsorgsfulle og gode voksne er avgjørende for trivsel og kvalitet i barnehagen.

Barnehagene i Ringeby deltar på prosjekt «inkluderende barnehage- og skolemiljø» sammen med skolene i kommunen. Prosjektet har tittel: «SJØLSAGT SKA ÆLLE VERRA ME!» Prosjektet legger vekt på kompetanseheving av de ansatte. Det er ansatt egen ressursperson for prosjektet.

Budsjettering av tilskudd til private barnehager er utfordrende. Satsene til Venabygd montessoribarnehage beregnes utifra regnskapet til de kommunale barnehagene, og vil derfor variere. For 2018 vil satsene øke, noe som vil gjøre utslag i budsjett. Tilskuddet utbetales på bakgrunn av antall barn med oppholdstid i de private barnehagene

Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

Reduksjon i bemanning har ingen innvirkning på drift, da reduksjonen i spes.ped er reell.

(ØP) Reduksjon i bemanning

Reduksjon i bemanning på bakgrunn av reduksjon i spes. ped. fra 15.08.2017.

(ØP) Reduksjon en avdeling 2019

Proessen rundt dette tiltaket er avsluttet, og har vært behandlet i kommunestyret. Tiltaket vil ikke ha noen

innvirkning på driften.

Tiltaket er signalisert fra høsten 2019 og forutsetter at det er gjennomført en prosess der brukerne og de som blir berørt er involvert. Prosess må ta innrettes slik at administrasjon og politikere kan ta hensyn til disse innspillene ved neste rullering av økonomiplanen. Det vises til egen sak i Levekårsutvalget og Kommunestyret høsten 2017.

(ØP) Ny bemanningsnorm/kompetansekrav

Det er ikke endelig kjent hvilke krav til bemanning som vil stilles og hva som vil være endelig virkningstidspunkt.

(ØP) Reduksjon tilskudd private barnehager

Det er lagt inn innsparinger på tilskudd til private barnehager i økonomiplan. Dette er med utgangspunkt i dagens barnetall i de private familiebarnehagene. Tilskudd til private barnehager er lovpålagt og satsene styres sentralt. Tilskuddet til de private barnehager justeres ut fra barnetall og oppholdstid. Kommunene har liten påvirkning ved en eventuell økning i barnetall.

Beregning av tilskuddssatser for private barnehager for 2018, vil det gi en merkostnad på kr 160.000 til Venabygd montessoribarnehage i forhold til budsjettert beløp i økonomiplanen.

(ØP) Reduksjon i bemanning

For å oppfylle innsparingene, er det lagt inn en reduksjon i bemanning på 80 % stilling fra høsten 2018. Ved å redusere bemanningen i barnehagene, vil dette gå utover kvaliteten. Som beskrevet tidligere er voksentettheten viktig for å kunne gi et godt kvalitativt tilbud for brukerne. Brukerne har økende behov for lengre dager i barnehagen, noe som gir barnehagene utfordringer i hverdagen for å ha tilstrekkelig bemanning. Ny bemanningsnorm i barnehagene ligger nå ut på høring, og vil etter all sannsynlighet gjelde fra høsten 2018. Ved iverksetting av tiltaket om reduksjon i bemanning, kan dette føre til at kommunen ikke kan gi full barnehagedekning.

Tiltak på bakgrunn av føringer i statsbudsjettet for 2018:

I statsbudsjettet for 2018 stilles det krav til økt pedagogtetthet i barnehagene. Konsekvensene for Ringebu kommune er vanskelig å forutse.

Regjeringen foreslår å øke satsingen på tidlig innsats i 2018.

For barnehagene innebærer dette penger til en ny tilskuddsordning for å rekruttere flere minoritetsspråklige barn i barnehage, gratis kjernetid for alle 2- og 3-åringer i asylmottak, og videreutdanning for barnehagelærere innen språkutvikling og språklæring. Hvilken konsekvens dette vil ha for Ringebu kommune er vanskelig å forutse.

Det foreligger endringer i forskrift om forskrift for tilskudd til private barnehager. Der gis det føringer på tilskudd til pedagogisk bemanning. For Ringebu kommune vil dette gi en merkostnad på ca kr 20.-30.000 pr år.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		23 114 200
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Reduksjon i bemanning fra 15.08.2017 (særsk. behov)	18Ø-00-023	-145 000
Reduksjon en avdeling i kommunal barnehage	18Ø-00-024	
Administrativ innspillsfase		
Ny bemanningsnorm / kompetansekrav		(høring - ikke
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	0
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	▼ Pristabell 2	508 000
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	▼ Pristabell 3	237 900
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		23 715 100
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(830 000)
Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		3,3 %
Reduksjon tilskudd private barnehager	18Ø-25-001	-600 000
Reduksjon i bemanning	18Ø-25-003	-187 700
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		22 927 400
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	-294 400
Fordeling nedtak refusjon sykelønn på tjenesteenhetene	18B-00-027	20 000
Sum ramme årsbudsjett 2018		22 653 000

MÅLEKART BARNEHAGENE:				
Perspektiv, hovedmål og suksessfaktor	Målemetode	Ambisjonsnivå	Rapportnivå	Rapporttidspunkt
Bruker				
Ha fornøyde brukere som møtes med respekt ved å - legge til rette for god dialog og medvirkning i saker som angår brukere - levere tjenester av god faglig kvalitet med fokus på tidlig innsats.	• Svarprosent på brukerundersøkelse	75 %	TE	Årlig
	• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	4 av 6 poeng	TE	Årlig
	• Dialog med brukerråd	2-4 møter per avdeling	TE	Årlig
	• Barneintervju /trivselsundersøkelse blant barn	100 % t	TE	Årlig
	• Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage	90 % (87 %)	Komm.	Årlig
	• Andel av barnehager med åpningstid 10 timer eller mer	6 % (6%)	Komm.	Årlig
	• Antall barn per årsverk	<6,5 (6,4)	TE	Årlig
	• Oppholdstimer per årsverk	<10.500	TE	Årlig
Medarbeider				
Beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere ved å ha - godt arbeidsmiljø - tydelig lederskap - høyt nærvær - oppdatert rekrutterings- og kompetanseplan	• Medarbeiderundersøkelsen			
	Svarprosent:	70 %	TE	Hvert andre år
	1. Oppgavemotivasjon	4,5		
	2. Mestringstro	4,5		
	3. Selvstendighet	4,5		
	4. Bruk av kompetanse	4,5		
	5. Mestringsorientert ledelse	4,5		
	6. Rolleklarhet	4,5		
	7. Relevant kompetanseutvikling	4,5		
	8. Fleksibilitetsvilje	4,5		
	9. Mestringsklima	4,5		
	10. Nytteorientert motivasjon	4,5		
	• Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gjennomført	TE	Årlig
	• Nærværstatistikk	95 % nærvær	TE	Tertial
	• Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	TE	Årlig
	• Miljøfyrtårn-aktiviteter har vært tema på minst 4 personalmøter i løpet av året	100 % gjennomført	TE	Årlig

Økonomi				
Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommune-økonomi er å • ha samsvar mellom budsjett og regnskap • ha gode økonomirutiner • gjennomføre planlagte investeringer	• Balanse i regnskap • Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	0-2 % pos res 100 % ved årsslutt	TE TE	Tertial Tertial

Ringebu skole

Mål:

- Gi elever opplæring ut i fra de kravene som er hjemlet i opplæringsloven. Det innebærer å gjennomføre Kunnskapsløftet i et læringsfokuset og godt psykososialt arbeidsmiljø.

Agenda for 2018:

Det ser ut til at elevtallet ved skolen har stabilisert seg mellom 120 og 130 elever.

Det har i 2017 vært 14 elever ved skolen som har vedtak om rett til særskilt opplæring i norsk. Det er ikke forventet økt bosetning av flyktninger i 2018.

«Ringebuskolen på vei mot 2027» er en viktig rettesnor i skolens arbeid for å gjøre skolen enda bedre.

Ringebu skole har fokus på trivsel for både store og små. Dette gir et stadig høyere nærvær blant de ansatte.

Opplæringslovens § 9A er førende for tjenesteenhetens arbeid. Skolen vil ha fokus på integrering, inkludering og mestring. Det er skolens mål at alle elever skal finne seg godt til rette på skolen, og føle seg inkludert i fellesskapet.

Fra høsten 2018 vil skolen bli fulldigitalisert.

Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

Redusert driftsramme innebærer at det kuttes 60 % av ei lærerstilling i 2018. Det vil gi mindre lærertetthet i klassene og vanskeligere å nå målet om å hjelpe elevene innenfor de rammene skolen har.

En prisøkning på 2,5 % på SFO vil utgjøre kr 12.000 for å dekke økte kostnader.

Tidlig innsats midlene gir skolen mulighet for fortsatt å kunne styrke begynneropplæringen.

(ØP) Styrket innsats

Skolen får tildelt øremerkede statstilskudd med kr 288.000 i faste midler og kr 83.000 i midlertidige midler gjennom «Tidlig innsats 1. – 4. klasse». Disse midlene blir brukt i sin helhet til styrking på småskoletrinnet. Signalet fra staten er nå at disse midlene blir permanente. Midlene (både tilskudd og tilsvarende lønnsutgifter) legges derfor inn i budsjettet.



(ØP) Prisøkning SFO

Det legges inn en prisstigning på 2,5 % på SFO. Det utgjør ca kr 12.000 pr år.

(ØP) Reduksjon lærerstilling

Et kutt på 60 % lærerstilling i 2018 vil gi redusert støtte og hjelp til elevene. Det vil gi mindre lærertetthet og større læringsgrupper. Det vil gi utfordringer i forhold til målet om å hjelpe flest mulig innenfor de rammer skolen har.

(ØP) Fulldigitalisering av barneskolene

Fulldigitalisering av barneskolene innarbeides fra høsten 2018 i tråd med K-sak 52/17. Kompetanseheving dekkes av fondsmidler avsatt i tidligere år (bundne fondsmidler innen skolesektoren).

(ØP) Utvidelse av sommer-SFO

Fram til i dag har barneskolene samarbeidet om sommer-sfo. En utvidelse av sommer-sfo ved begge skolene er utredet med to alternativer:

Alternativ 1: en uke vår + en uke høst. Dette vil gi en økt kostnad med kr 40.000 pr. skole (netto etter at forventet foreldrebetaling er trukket fra). Alternativt kr 20.000 pr. skole dersom skolene samarbeider som i dag om første og siste ferieuke.

Alternativ 2: en uke vår + oppstart 1. august i høsthalvåret. Dette vil innebære tre uker med svært varierende barnetall, både gjennom den enkelte dag og den enkelte uke. Realistisk kostnad blir knapt kr 25.000 pr. uke på høsten + buss/drosje/ inngangsbilletter om sfo skal dra på utflukter for å gi sfo innhold ut over barnepass. Kr 90.000 pr. skole (netto etter at foreldrebetaling er trukket fra) om dette skal gjennomføres ved begge skoler parallelt. Det må tas høyde for to ansatte på jobb i fulle dager på begge skolene.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		12 809 500
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Ingen		
Administrativ innspillsfase		
Ingen		
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	41 300
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	▼ Pristabell 2	421 800
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	▼ Pristabell 3	9 100
Delsum før omfordeling skoler jfr Ressurstilodelingsmodell		13 281 700
Omfordeling jfr. Ressurstilodelingsmodell	18Ø-00-056	138 300 ▼
Revidert omfordeling		0
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		13 420 000
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(469 700)
Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		1,5 %
Styrket innsats (lønnsmidler, dekket ved tilskudd)	18Ø-21-003	0
Prisøkning SFO	18Ø-21-001	-12 000
Reduksjon lærerstilling	18Ø-21-002	-458 900
Fulldigitalisering av barnetrinnet	Endringslogg 12 ▼	185 000
Kompetanseutvikling digitalisering (fondsfinansiert)	18Ø-00-074	0
Utv. av sommer-SFO, alternativ 2: en uke vår og fra 1. aug.	Endringslogg 6 ▼	90 000
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		13 224 100
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	2 700
Fordeling nedtak refusjon sykelønn på tjenesteenhetene	18B-00-027	42 400
Sum ramme årsbudsjett 2018		13 269 200

MÅLEKART RINGEBU SKOLE:				
Perspektiv, hovedmål og suksessfaktor	Målemetode	Ambisjonsnivå	Rapportnivå	Rapporttidspunkt
Bruker				
Ha fornøyde brukere som møtes med respekt ved å - legge til rette for god dialog og medvirkning i saker som angår brukere - levere tjenester av god faglig kvalitet, med fokus på tidlig innsats.	Svarprosent på SFO undersøkelse	50 %	TE	Hvert andre år
	Fornøydhet SFO-undersøkelsen	4 av 6 poeng	TE	Hvert andre år
	Elevundersøkelsen:	100 %	TE	Årlig
	Svarprosent på elevundersøkelse			
	Trivsel	4,2		
	Støtte fra lærerne	4,5		
	Støtte hjemmefra	4,4		
	Vurdering for læring	3,6		
	Læringskultur	3,7		
	Mestring	3,9		
	Motivasjon	3,9		
	Mobbing	<1,1		
	Dialog med brukerråd	8 møter	TE	
	Nasjonale prøver 5. trinn	Andel elever på Laveste nivå er Redusert fra 2014 til 2018 Andel elever på høyeste nivå er økt fra 2014 til 2018	TE	Årlig
	Andel elever med enkeltvedtak om spes.ped.	Er redusert til <7,5% innen 2018	TE	Årlig
	Foreldreundersøkelsen 2., 5., 7.,trinn, fornøydhet kommunikasjon hjem/skole	90% svarer svært fornøyd/ fornøyd	TE	Årlig

Medarbeider				
Beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere ved å ha • godt arbeidsmiljø • tydelig lederskap • høyt nærvær • oppdatert rekrutterings- og kompetanseplan	• Medarbeiderundersøkelsen Svarprosent: 1. Oppgavemotivasjon 2. Mestringstro 3. Selvstendighet 4. Bruk av kompetanse 5. Mestringsorientert ledelse 6. Rolleklarhet 7. Relevant kompetanseutvikling 8. Flexibilitetsvilje 9. Mestringsklime 10. Nyteorientert motivasjon • Andel gjennomførte medarbeidersamtaler • Nærværstatistikk • Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting • Miljøfyrtårn-aktiviteter har vært tema på minst 4 personalmøter i løpet av året	90 % 4,4 4,3 4,5 4,3 4,1 4,5 3,8 4,5 4,3 4,7 100 % gjennomført 99 % nærvær 100 % 100 % gjennomført	TE TE TE TE TE TE	Hvert andre år Hvert andre år Årlig Tertial Årlig Årlig
Økonomi				
Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommune-økonomi er å • ha samsvar mellom budsjett og regnskap • ha gode økonomirutiner • gjennomføre planlagte investeringer	• Balanse i regnskap • Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	0-2 % pos res 100 % ved årsslutt	TE TE	Tertial Tertial

Fåvang skole

Mål:

- Gi elevene opplæring ut fra de kravene som er hjemlet i opplæringsloven. Det innebærer å gjennomføre Kunnskapsløftet i et læringsfokustert og godt psykososialt miljø.

Agenda for 2018:

Elevtallet ved skolen er rimelig stabilt. Fra høsten 2017 har Fåvang skole 160 elever fordelt på 7 klasser. Flere elever søkes inn på SFO og ca. 58 elever vil være brukere av SFO skoleåret 2017/-18. To av elevene er fysisk funksjonshemmet.

Kommuneplanens samfunnsdel skisserer målsettingene for en god skole. Disse forholder Fåvang skole seg aktivt til. Målsettingene er ytterligere konkretisert i planen «Ringebuskolen på veg mot 2027».

- Opplæringslovens § 9A er førende. Fokus settes på trivsel, mestringsopplevelse og inkludering. Brukere og ansatte høres jevnlig for å gi et best mulig analysegrunnlag i dette arbeidet.
- § 9A er endret, og skolen har en bred gjennomgang av denne med stor vekt på at eleven skal høres og at skolens aktivitetsplikt er tydeliggjort i forhold til tidligere lovgivning.
- Resultater i tråd med «Skolepolitisk kvalitets- og utviklingsplan».
- Høyt nærvær.
- Planmessig folkehelsearbeid og daglig fysisk aktivitet.
- Bygge en utviklingsfokustert organisasjon gjennom egevaluering, analyse og tiltaksplaner.
- Kunnskapsbasert praksis danner grunnlaget for skolens møte med elevene og deres foresatte.
- Videre kvalitetsutvikling av tilpasset undervisning og spesialundervisning gjennom organisatoriske og faglige kompetanseutviklingstiltak.

Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

Bemanningen på SFO er ikke regulert av statlige myndigheter. Bemanningen er i dag på et minimum av hva som er forsvarlig, så nedtak vil i sin helhet gjennomføres ved færre lærerstillinger.



(ØP) Styrket innsats

Skolen får tildelt øremerkede statstilskudd fordelt på faste- og fleksible midler gjennom «Tidlig innsats 1. – 4. klasse». Disse midlene blir brukt i sin helhet til styrking på småskoletrinnet.

(ØP) Økt brukerbetaling SFO

Økte inntekter gjennom SFO-brukerbetaling. 8 elever flere enn forrige skoleår benytter seg av sfo. Dette, sammen med justering av takstene gir noe økte inntekter.

(ØP) Reduksjon lærerstillinger

Nedtak av lærerstilling vil få følger for drift og brukernes opplevde kvalitet. Ressurser brukt til støttepersonell og drift er pr. dags dato på et minimum av hva det kan være. Nedtaket vil derfor i sin helhet måtte gjennomføres ved kutt i pedagogstillinger.

Fra å ha en godt bemannet SFO ordning går enheten nå mot bemanning ned mot et minimum av hva enheten ønsker. Dette vil nødvendigvis få følger for så vel organisering som innhold.

Ringebu står foran en prosess med digitalisering av skolen. Dette er en ønsket og svært gledelig utvikling faglig sett, men krever ressurser både i form av materiellinnkjøp, programvare og skolering av pedagogisk personell. Disse ressursene har ikke enheten i dag. Driftsbudsjettet gir ikke uten videre rom for omprioriteringer. Følgen vil kunne bli mangelfull skolering av lærerne og en ikke optimal utvikling av den tekniske siden av digitaliseringen. I sum gir dette negative pedagogiske følger, og målsettingene for prosjektet blir mer krevende å nå. Alternativt vil særskilt satsing fra skoleeiers side gjøre Ringebuskolen enda bedre i stand til å møte dagens og framtidens krav.

Sentrale myndigheter arbeider for at det skal utvikles

et tolærersystem i grunnskolen. I stor grad kan man si at det er innført i Ringebu. Dette er et resultat av tydelige prioriteringer fra politisk hold. Følgene av økonomiplanen vil for Fåvang skole sin del føre til at man nå går motsatt veg. Vel en lærerstilling vil forsvinne, og tilfredsstillende lærerdekning vil bli utfordret i fag som ikke er prioritert fra sentralt hold, engelsk, norsk og matematikk. Øvrige fag og til dels mellomtrinnet og skolens system med tilpassa undervisning vil måtte bære omkostningene for videre nedskjæringer. Følgen blir et forringet tjenestetilbud, man står i fare for å få en negativ utvikling av opplæringstilbudet med tap av omdømme og brukermisnøye som resultat.

(ØP) Fulldigitalisering av barneskolene

Fulldigitalisering av barneskolene innarbeides fra høsten 2018 i tråd med K-sak 52/17. Kompetanseheving dekkes av fondsmidler avsatt i tidligere år (bundne fondsmidler innen skolesektoren).

(ØP) Utvidelse av sommer-SFO

Fram til i dag har barneskolene samarbeidet om sommer-sfo. En utvidelse av sommer-sfo ved begge skolene er utredet med to alternativer:

Alternativ 1: en uke vår + en uke høst. Dette vil gi en økt kostnad med kr 40.000 pr. skole (netto etter at forventet foreldrebetaling er trukket fra). Alternativt kr 20.000 pr. skole dersom skolene samarbeider som i dag om første og siste ferieuke.

Alternativ 2: en uke vår + oppstart 1. august i høsthalvåret. Dette vil innebære tre uker med svært varierende barnetall, både gjennom den enkelte dag og den enkelte uke. Realistisk kostnad blir knapt kr 25.000 pr. uke på høsten + buss/drosje/ inngangsbilletter om sfo skal dra på utflukter for å gi sfo innhold ut over barnepass. Kr 90.000 pr. skole (netto etter at foreldrebetaling er trukket fra) om dette skal gjennomføres ved begge skoler parallelt. Det må tas høyde for to ansatte på jobb i fulle dager på begge skolene.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		14 856 100
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Barn med særskilte behov	18Ø-00-021	249 100
Administrativ innspillsfase		
Ingen		
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	45 500
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	▼ Pristabell 2	481 100
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	▼ Pristabell 3	14 900
Delsum før omfordeling skoler jfr Ressurstilodelingsmodell		15 646 700
Omfordeling jfr. Ressurstilodelingsmodell	18Ø-00-056	128 400 ▼
Revidert omfordeling		0
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		15 775 100
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(552 100)
Tiltak som innarbeides i budsjettamme:		1,8 %
Styrket innsats (Lønnsmidler, dekket ved tilskudd)	18Ø-22-005	0
Økt brukerbetaling SFO	18Ø-22-001	-215 000
Reduksjon korttidsvikar	18Ø-22-002	-30 400
Reduksjon langtidsvikar	18Ø-22-003	-70 300
Reduksjon lærerstilling	18Ø-22-004	-237 400
Fulldigitalisering av barnetrinnet	Endringslogg 12 ▼	185 000
Kompetanseutvikling digitalisering (fondsfinansiert)	18Ø-00-074	0
Utv. av sommer-SFO, alternativ 2: en uke vår og fra 1. aug.	Endringslogg 6 ▼	90 000
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		15 497 000
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	-155 900
Fordeling nedtak refusjon sykelønn på tjenesteenhetene	18B-00-027	41 600
Sum ramme årsbudsjett 2018		15 382 700

MÅLEKART FÅVANG SKOLE:				
Perspektiv, hovedmål og suksessfaktor	Målemetode	Ambisjonsnivå	Rapportnivå	Rapporttidspunkt
Bruker				
Ha fornøyde brukere som møtes med respekt ved å - legge til rette for god dialog og medvirkning i saker som angår brukere - levere tjenester av god faglig kvalitet med fokus på tidlig innsats.	- Elevundersøkelse svarprosent - Trivsel - Støtte fra lærerne - Støtte hjemmefra - Vurdering for læring - Læringskultur - Mestring - Motivasjon - Mobbing	95 % 4,6 4,4 3,9 3,9 4,1 3,9 4,2 <1,2	TE	Årlig
	Svarprosent på SFO undersøkelse	50 %	TE	Hvert andre år
	Fornøydhet SFO undersøkelse	4 av 6 poeng	TE	Hvert andre år
	Dialog med brukerråd	8 møter	TE	Hvert andre år
	Nasjonale prøver 5. trinn	Andel elever på laveste nivå er redusert fra 2013 til 2018 Andel elever på høyeste nivå er økt fra 2013 til 2018	TE	Årlig
	Andel elever med enkeltvedtak om spes. ped.	Er redusert til <7,5 % innen 2018	TE	Årlig
	Foreldreundersøkelsen 2., 5., 7. trinn, fornøydhet kommunikasjon hjem/skole	90 % svarer svært fornøyd/fornøyd	TE	Hvert andre år

Medarbeider				
Beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere ved å ha - godt arbeidsmiljø - tydelig lederskap - høyt nærvær - oppdatert rekrutterings- og kompetanseplan	- Medarbeiderundersøkelsen Svarprosent: - Oppgavemotivasjon - Mestringstro - Selvstendighet - Bruk av kompetanse - Mestringsorientert ledelse - Rolleklarhet - Relevant kompetanseutvikling - Fleksibilitetsvilje - Mestringsklima - Nytteorientert motivasjon	80 % positiv utvikling på alle parametere i forhold til forrige undersøkelse	TE	Hvert andre år
	Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gjennomført	TE	Årlig
	Nærværstatistikk	95 % nærvær	TE	Tertial
	Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	TE	Årlig
	Miljøfyrtårn-aktiviteter har vært tema på minst 4 personalmøter i løpet av året	100 % gjennomført	TE	Årlig
Økonomi				
Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommune-økonomi er å - ha samsvar mellom budsjett og regnskap - ha gode økonomirutiner - gjennomføre planlagte investeringer	Balanse i regnskap	0-2 % pos res	TE	Tertial
	Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	100 % ved årsslutt	TE	Tertial

Ringebu ungdomsskole

Mål:

- Gi elever og voksne opplæring ut i fra de kravene som er hjemlet i opplæringsloven. Det innebærer å gjennomføre Kunnskapsløftet i et læringsfokuset og godt psykososialt arbeidsmiljø.
- Gi fremmedspråklige voksne opplæring i grunnskole, norsk og samfunnskunnskap.

Agenda for 2018:

Et av hovedmålene i Ringebuskolen på vei mot 2027 er at skolen skal bidra til at elevene utvikler seg til robuste barn og unge med god fysisk og psykisk helse. For å imøtekomme dette er skolens visjon like viktig hver dag, året gjennom; Alle skal oppleve trygghet, mestring og respekt.

Ringebu ungdomsskole vil møte utfordringer på flere plan kommende år. Uavhengig av elevenes forutsetninger, skal tilbudet fra ungdomsskolen være så bredt og godt at det motiverer elevene til å fortsette utdanningen etter endt grunnskole. Det å gi elevene en reell mulighet til å velge innenfor ulike valgfag og arbeidslivsfag som et alternativ til 2.fremmedspråk, vil føre til at både mestring og motivasjon økes jf. St.meld. 22.

Innføringen av iPad til alle elever i ungdomsskolen vil få stor plass i perioden. Opplæring av ansatte, for å få best mulig pedagogisk utnyttelse av nye digitale verktøy, vil stå i fokus og blir derfor en stor del av den skolebaserte kompetanseutviklingen.

Deltakelsen i utviklingsarbeidet «Inkluderende barnehage- og skolemiljø» - pulje 1 (2016-2018), vil dreie seg om regelverksforståelse, sosiale strukturer, inkludering og ikke minst digital danning.

Ved å sikre stabile ressurser til skolen som gjør driften forutsigbar, vil dette kunne være en medvirkende positiv faktor til rekruttering av nye lærere. Som kommuneplanen sier: Ringebu kommune er en god og attraktiv arbeidsgiver og tjenestene er av høy kvalitet. §2-1 i Opplæringsloven sier at alle har rett og plikt til grunnskoleopplæring. Dette innebærer at alle elever uansett forutsetninger og funksjonsnivå skal inn i grunnskolen. Dette gir rom for mangfold og ulikhet i skolen, samtidig krever det stor grad av tilpassing for den enkelte elev, noe som videre gir skolen utfordringer i forhold til kvalifisert personale. Dersom det ikke er mulig å rekruttere personale med godkjent utdanning, må



skolen gis mulighet til å bygge opp egen kompetanse.

Som en viktig del av arbeidet med elevenes psykososiale miljø § 9A, vil skolen i 2018 fortsette arbeidet med MOT – skolen som samfunnsbygger.

Innenfor satsningen Kompetanse for Kvalitet har ungdomsskolen våren 2018 to lærere som tar videreutdanning innenfor fagene norsk og matematikk. Inspektøren ved RUS er i gang med rektorutdanning.

Ringebu Læringscenter vil i 2018 ha tilbud om undervisning til voksne som har rett til grunnskoleopplæring, språktrening for afasirammede voksne, voksne med rett til spesialundervisning og norsk opplæring for bosatte innvandrere/flyktninger, samt kurs for arbeidsinnvandrere. Arbeidet med norskopplæring og grunnskole for bosatte flyktninger og ved tilflytting ved familiegjenforening må ses på som en viktig del av kommunenes arbeid med integrering. Bosetting av flyktninger krever at kommunen har et godt tilbud innen norskopplæring og introkurs. Elevgrunnlaget ved Læringscenteret har gått ned som følge av mindre bosetting. Samarbeidet med jobbspesialist og flyktningkonsulent vil fortsette.

Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

Innføringen av digitale enheter til alle elever er viktig tiltak for å henge med i tiden og møte morgendagens utfordringer.

Reduksjonen i lærerstilling vil påvirke bredden i tilbudet av valgfag og kvaliteten på den tilpassede opplæringen, da dette minsker voksentettheten i skolen.

Prognosene for bosetting av flyktninger påvirker inntektsgrunnlaget og det er da helt naturlig at dette tas ned til forventet nivå.

(ØP) Elev-pc/nettbrett (leasing), hver elev får sin digitale enhet

Satsingen på digitale ferdigheter og ressurser på ungdomsskolen vurderes som et løft i forhold til å holde tritt med samfunnsutviklingen og gi elevene godt grunnlag for å mestre framtidig voksen- og yrkesliv. Samfunnet er i stadig utvikling. Hva framtida vil bringe er vanskelig å forutsi, men en kan med sikkerhet si at både arbeidslivet og livet som samfunnsborger stiller, og vil stille, stadig høyere krav til det å mestre digitale ferdigheter på alle nivå. Alle elever ved ungdomsskolen får egen digital enhet (nettbrett) fra høsten 2017.

(ØP) Reduksjon lærerstilling

Et kutt på 75% lærerstilling (ca 16 undervisningstimer mindre per uke) på tjenesteenheten i 2018 vil gi mindre lærertetthet og større grupper. Dette vil merkes i tilbudet innenfor valgfag og tilvalgsfag (språk- og arbeidslivsfag). Færre lærertimer vil også merkes innenfor basisfagene engelsk, norsk og matematikk.

(ØP) Opplæring personalet i iPad

Det er behov for opplæring av personalet ved ungdomsskolen i bruk av nettbrett. Kostnaden er anslått til kr 150.000 og kan dekkes ved øremerkede kompetanseutviklingsmidler som er avsatt på ulike fond fra tidligere år.

(ØP) Reduserte tilskudd voksenopplæring, Ringebu læringssenter

Da asylmottaket ble avviklet mot slutten av 2016 ble det foretatt en vurdering av konsekvensene i forhold til statstilskudd for Ringebu læringssenter. En ny beregning etter 1. halvår 2017 viser at inntektsanslaget trolig ligger for høyt med kr 523.800 pr. år. I 2017 vil en inntektssvikt kunne dekkes opp av tidligere avsatte øremerkede fondsmidler, men det vil ikke kunne være en varig løsning. Det må enten legges inn en forutsetning om økning i antall elever eller reduksjon av budsjetterte statstilskudd. I dagens situasjon er det mest sannsynlig med en inntektssvikt, da også prognosene for bosetting er usikre.

(B) Opprettholde bemanning vår 2018 Ringebu læringssenter, finansiert ved bruk av fond til flyktningformål

Under kommunestyrets behandling ble det fremmet forslag om og vedtatt at bemanning ved Ringebu læringssenter skal opprettholdes vårhalvåret 2018, finansiert ved bruk av tidligere avsatte fondsmidler til flyktningformål.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		13 978 800
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Elev-pc/nettbrett (leasing), hver elev får sin digitale enhet	Endringslogg 7	232 000
Administrativ innspillsfase		
Ingen		
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	55 900
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	496 400
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	Pristabell 3	37 300
Delsum før omfordeling skoler jfr Ressurstilodelingsmodell		14 800 400
Omfordeling jfr. Ressurstilodelingsmodell	18Ø-00-056	-266 700
Revidert omfordeling		0
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		14 533 700
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(508 700)
Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		0,0 %
Reduksjon lærerstilling	18Ø-23-001	-517 600
Kompetanseutvikling digitalisering (fondsfinansiert)	18Ø-00-074	0
Reduserte tilskudd voksenopplæring	Endringslogg 8	523 800
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		14 539 900
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	92 800
Fordeling nedtak refusjon sykelønn på tjenesteenhetene	18B-00-027	41 400
Opprettholde bemanning Læringssenter vår 2018		550 000
Bruk av fond til flyktningformål		-550 000
Sum ramme årsbudsjett 2018		14 674 100

MÅLEKART RINGEBU UNGDOMSSKOLE:				
Perspektiv, hovedmål og suksessfaktor	Målemetode	Ambisjonsnivå	Rapportnivå	Rapporttidspunkt
Bruker				
Ha fornøyde brukere som møtes med respekt ved å - legge til rette for god dialog og medvirkning i saker som angår brukere - levere tjenester av god faglig kvalitet med fokus på tidlig innsats.	Svarprosent på elevundersøkelse	95 %	TE	Årlig
	Fornøydhet elevundersøkelse, sosial trivsel	4,4 av 5 poeng	TE	Årlig
	Dialog med brukerråd	4 møter	TE	Årlig
	Nasjonale prøver 9. trinn	Andel elever på laveste nivå er redusert fra 2013- 2018	TE	Årlig
	Grunnskolepoeng	Andel elever med mindre enn 30 poeng er redusert, og elever med mer enn 45poeng er økt fra 2013-2018	TE	Årlig
Medarbeider				
Beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere ved å ha - godt arbeidsmiljø - tydelig lederskap - høyt nærvær - oppdatert rekrutterings- og kompetanseplan	Medarbeiderundersøkelsen	75%	TE	Hvert andre år
	Svarprosent:	4,3		
	1. Oppgavemotivasjon	4,3		
	2. Mestringstro	4,6		
	3. Selvtendighet	4,3		
	4. Bruk av kompetanse	4,1		
	5. Mestringsorientert ledelse	4,4		
	6. Rolleklarhet	3,5		
	7. Relevant kompetanseutvikling	4,5		
	8. Fleksibilitetsvilje	4,6		
	9. Mestringsklima	4,7		
	10. Nytteorientert motivasjon			
	Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gjennomført	TE	Årlig
	Nærværstatistikk	96 % nærvær	TE	Tertial
	Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	100 %	TE	Årlig
	Miljøfyrtårn-aktiviteter har vært tema på minst 4 personalmøter i løpet av året	100 % gjennomført	TE	Årlig

Økonomi				
Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommune-økonomi er å • ha samsvar mellom budsjett og regnskap • ha gode økonomirutiner • gjennomføre planlagte investeringer	• Balanse i regnskap • Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	0-2 % pos res 100 % ved årsslutt	TE TE	Tertial Tertial

Helse og mestring

Tjenesteenheten Helse og mestring inneholder legekontor, Fysio- og ergoterapitjeneste, helsestasjonen, rus og psykisk helsetjeneste, Frisklivssenteret, Tildelingskontoret og Bofellesskap for enslige mindreårige asylsøkere.

Mål:

- Gi brukervennlige, samordnede og kompetente helsetjenester
- Bidra til at brukere av tjenestene skal settes i stand til å ta større ansvar for egen helse, behandling og omsorg, slik at den enkelte kan oppnå bedret funksjonsnivå og livskvalitet.

Agenda for 2018:

Tjenesten skal ha fokus på:

- Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov.
- Gjensidighet, økt livskvalitet og egenmestring.
- Den enkeltes mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig.
- Kulturendring fra «Hva trenger du hjelp til?» til «Hva er viktig for deg?»

Satsningsområder for kommende 4 års periode er:

- Helse og forebygging
- Innovasjon og utvikling
- Likeverdige og helhetlige tjenester
- Ledelse og medarbeiderskap

Den statlige satsning på områdene rus og psykisk helse fortsetter i 2018. Ringebu kommune mottar statlige midler for en ruskoordinator i 50 % stilling ut 2018.

Regjeringen har lovfestet kommuners plikt til å ha psykologkompetanse innen 2020, det vil derfor bli lyst ut stilling og søkt om midler fra 2. halvår 2018.

Bofellesskap for enslige mindreårige flyktninger startet opp i mars 2017. Bofellesskapene har nå til sammen 10 beboere i alderen 15-18 år. Bofellesskapet har i oppstartsfasen vært driftet innenfor eksisterende ledelse hos helse og omsorg. For å kunne sikre driften og følge opp beboere og 16 ansatte i en døgkontinuerlig tjeneste ser tjenesteenheten nå nødvendigheten av en avdelingsleder som er tilstede i bofellesskapet.

Tildelingskontoret er i dag godt etablert og man



ser at det bidrar til riktig omfang og plassering av tjenester i omsorgstrappa. Ringebu kommune har i dag kvalitetssikret saksbehandlingsrutiner og har få klagesaker. Tildelingskontoret har i 2017 hatt en vakant stilling og vil få overflyttet midler til fond for en styrket bemanning i 2018. Styrkingen skal brukes i innføringsfasen av en planlagt utvidelse av ansvarsområdet.

Tjenester innen fysioterapi, ergoterapi, rus og psykisk helsetjeneste skal bli vedtaksfestet, noe som vil bedre rettssikkerheten til den enkelte tjenestemottaker.

Ringebu kommune har et godt utbygd og tverrfaglig helsesenter, som gir gode tjenester til kommunens innbyggere.

Kommunen har gjennom flere år satset på forebygging og friskliv, noe som gir et godt utgangspunkt for videre arbeid. Tjenesten har ledet arbeidet med å utarbeide en sektorovergripende helseoversikt og er nå i gang med arbeidet med en handlingsplan for folkehelse.

Ved legekantoret er det opprettet et sykepleierkontor, der kronikere kan følges opp av en sykepleier i stedet for lege. Tiltaket er i tråd med nasjonale satsninger og er blant annet omtalt i St. melding 26. Tilbudet ønskes videreutviklet i 2018.

Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

(ØP) Reduksjon helsesøsterstilling

Reduksjon i helsesøster/jordmorstilling med 40 %. Tjenesten vil fra 01.04.2017 ha en naturlig reduksjon av personell. Reduksjon fra 2018 er helårsvirkning av gjennomført nedbemanning.

(ØP) Gynekologisk undersøkelsesbenk

Opprettelse av Helsestasjon for ungdom fordrer en del

utstyr deriblant Gynekologisk undersøkelsesbenk. Dette var lagt inn i budsjettgrunnlaget for 2017 og tas ut igjen fra 2018 (engangsanskaffelse).

(ØP) Kjøp av tjenester fra målrettet intervensjon (MI)

Ringebu kommune kjøper tjenester av privat aktør på Lillehammer for 4 brukere med sammensatte behov. Brukerne har behov for et døgntilbud kommunen ikke har i dag. Kommunen betaler den private aktøren Kr 9.354.000 for 2017. Kommunen får dekket deler av kostnaden gjennom tilskudd fra staten, slik at den reelle kostnaden (netto) for kommunen kr 5.616.000. Ringebu har forholdsvis høy andel yngre brukere med behov for tilrettelagte tjenester og bolig. Kommunen bygger derfor et nytt bofellesskap med ferdigstillelse mai 2019 til denne brukergruppen.

(ØP) Bofellesskap for enslige mindreårige

Bofellesskapene vil i løpet av høsten være fylt opp med i alt 10 beboere. 2018 er første året med ordinær drift og det skal da ses på muligheten for rasjonalisering i drift gjeldende fra 2019.

(B) Jordmor

Reduksjon av jordmorstilling har ved en feiltagelse blitt lagt inn i økonomiplanen fra 2018, tiltaket var tenkt effektuert fra 2019. Innsparingstiltaket tas derfor ut igjen for 2018.

(B) Utkjøring av hjelpemidler

Aldershjemmets venner kjøper ny buss for transport av pasienter ved Linåkertunet. Tidligere har denne bussen vært benyttet til utkjøring av hjelpemidler. Den nye bussen egner seg ikke til transport av hjelpemidler og aldershjemmets venner ønsker heller ikke at bussen skal benyttes til formålet lengre. Hjelpemidler kjøres ut 4 dager i uka og omhandler alt fra småhjelpemidler og større hjelpemidler som senger og elektriske rullestoler. Tjenesten trenger derfor å lease en varebil med lasterampe til formålet.

(B) Salg av ubenyttet kapasitet intermediaerplass ved Lillehammer helsehus

Helse og omsorg i Ringebu koster en intermediaerplass ved Lillehammer helsehus som en del av samarbeidet i Helseregion Sør-Gudbrandsdal. Ringebu har siden oppstart hatt for liten utnyttelse av plassen. Ringebu kommune vil derfor tilby samarbeidende kommuner å kjøpe ledig kapasitet.

(B) Psykolog

Fra 2020 er det lovkrav om psykologtjeneste i kommunene. Ansettelse av psykolog forventes til andre halvår 2018.

(B) Avdelingsleder for Bofellesskap for enslige mindreårige

Bofellesskapene har nå 10 beboere. 2018 blir første året med ordinær drift. For å kunne sikre driften og følge opp beboere og 16 ansatte i en døgntilbud tjeneste, ser tjenesteenheten på nødvendigheten av en avdelingsleder som er tilstede i bofellesskapet. Stillingen medfører en økning i stillingsressurs på 20% totalt for bofellesskapet, finansiert ved merinntekt statstilskudd. Fagansvarligstillingen vil da inngå i ordinær turnus, noe som kan medføre endring av arbeidssted for en ansatt. Kostnaden dekkes av økt tilskudd fra staten.

(B) Vakanse i kreftkoordinatorstilling som er overflyttet fra Helseregion Sør-Gudbrandsdal til andre halvår 2018

Helseregionen har hatt en felles stilling som kreftkoordinator. Samarbeidet avsluttes på dette området og det forutsettes at tilbudet opprettes i den enkelte kommune. Første halvår brukes til avklaringer og ansettelse av egen kreftkoordinator.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		35 222 800
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Reduksjon 40% helsesøster (færre barn asylmottak)	18Ø-00-025	-63 500
Gynekologisk undersøkelsesbenk (helsestasjon ungdom)	18Ø-00-026	-40 000
Administrativ innspillsfase		
Kjøp av tjenester fra målrettet intervensjon (MI)	18Ø-00-027	400 000
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	100
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	▼ Pristabell 2	791 100
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	▼ Pristabell 3	324 100
Indeksregulering husleieinntekter (2,1% KPI)	Pristabell 5	-8 900
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		36 625 700
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(1 281 900)
Tiltak som innarbeides i budsjettramme:		0,6 %
Utsatt tilsetting psykolog	18Ø-30-002	-91 900
Bofellesskap for enslige mindreårige	18Ø-30-003	0
Jordmor	18Ø-30-004	-120 300
Miljørettet helsevern (samarbeid Sør-Gudbrandsdal)		0
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		36 413 500
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	19 800
Fordeling nedtak refusjon sykelønn på tjenesteenhetene	18B-00-027	42 500
Ikke innsparing Jordmor i 2018	18B-30-006	120 300
Hjelpemiddel utkjøring	18B-30-001	55 000
Intermediærplass Lhmr	18B-30-002	-600 000
Avdelingsleder bofellesskap EMF	18B-30-003	0
Vakanse kreftkkordinator	18B-30-005	-115 000
Sum ramme årsbudsjett 2018		35 936 100

MÅLEKART HELSE OG MESTRING:				
Perspektiv, hovedmål og suksessfaktor	Målemetode	Ambisjonsnivå	Rapportnivå	Rapporttidspunkt
Bruker				
Ha fornøyde brukere som møtes med respekt ved å - legge til rette for god dialog og medvirkning i saker som angår brukere - levere tjenester av god faglig kvalitet med fokus på tidlig innsats. - økt valgmuligheter for mennesker med kartlagt bistandsbehov	- Svarprosent på brukerundersøkelse - Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene - Dialog med brukerråd - Andel legeårsverk per 10.000 innbygger - Solgte årskort og halvårskort Freskus - Antall Frisklivsavtaler - Årsverk psykiatrisk sykepleier per 10.000 innbygger - Netto utgifter til forebygging per innbygger	60 % 4,7 av 6 poeng 4 møter 10,5 350 50 3,0 150 (130)	TE TE TE TE TE TE TE TE	Årlig Årlig Årlig Årlig Årlig Årlig Årlig Årlig
Medarbeider				
Beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere ved å ha - godt arbeidsmiljø - tydelig lederskap - høyt nærvær - oppdatert rekrutterings- og kompetanseplan	- Medarbeiderundersøkelsen - Svarprosent: - Oppgavemotivasjon - Mestringstro - Selvstendighet - Bruk av kompetanse - Mestringsorientert ledelse - Rolleklarhet - Relevant kompetanseutvikling - Fleksibilitetsvilje - Mestringsklima - Nytteorientert motivasjon - Andel gjennomførte medarbeidersamtaler - Nærværstatistikk - Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting - Miljøfyrtårn-aktiviteter har vært tema på minst 4 personalmøter i løpet av året	50 % 4,4 4,4 4,4 4,4 4,0 4,4 4,0 4,4 4,4 4,8 100 % gjennomført 96 % nærvær 100 % 100 % gjennomført	TE TE TE TE TE	Hvert andre år Årlig Tertial Årlig Årlig

Økonomi				
Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommune-økonomi er å • ha samsvar mellom budsjett og regnskap • ha gode økonomirutiner • gjennomføre planlagte investeringer	• Balanse i regnskap • Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	0-2 % pos res 100 % ved årsslutt	TE TE	Tertial Tertial

Hjemmebaserte tjenester

Hjemmebaserte tjenester består av hjemmetjenesten sør med korttids- rehabiliteringsavdeling, hjemmetjenesten nord, og J.o.b.a.

Mål:

- Sikre et kvalitativt godt og tilpasset tjenestetilbud til brukere av pleie- og omsorgstjenester i Ringebu kommune
- Å gi den enkelte bruker et individuelt tilrettelagt tilbud som skal gi en trygg og forutsigbar hverdag, med størst mulig grad av livskvalitet og selvstendighet.

Agenda for 2018:

Tjenesten skal ha fokus på:

- Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov.
- Gjensidighet, økt livskvalitet og egenmestring.
- Den enkeltes mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig.
- Kulturendring fra «Hva trenger du hjelp til?» til «Hva er viktig for deg?»

Satsningsområder for kommende 4 års periode er:

- Helse og forebygging
- Innovasjon og utvikling
- Likeverdige og helhetlige tjenester
- Ledelse og medarbeiderskap

Innen helse og omsorg er målsetningen at alle skal kunne bo hjemme så lenge som mulig. Det fører til at det blir stadig tyngre pasienter i hjemmebaserte tjenester. Brukerne som får plass ved Ringebu eldresenter og på Linåkervegen 1b ved Linåkertunet Bo og Rehabilitering er mer hjelpeavhengig enn tidligere. Det merkes også at brukerne som betjenes hjemme er dårligere enn før. Med denne økte belastningen vil det være viktig å bygge en forsterket hjemmebasert tjeneste for at omsorgstrappen skal fungere, og at de eldre skal kunne bo hjemme så lenge som mulig. For å tilnærme seg denne utfordringen startet man i februar med hverdagsrehabilitering i kommunen. Det blir vurdert hvem som kan være en kandidat for denne typen rehabilitering i hjemmet til den enkelte. Det blir satt inn store tverrfaglige ressurser, som avtar ettersom



mestring oppnås. Målet er at treningen skal være motivasjonsbasert og at brukeren er mer selvhjelpen i etterkant av rehabiliteringen. Det blir viktig og opprettholde satsingen inn i 2018 og videre fremover.

Et område som må satses på fremover er integrering av velferdsteknologiske løsninger. Det er en målsetning at det skal være en integrert løsning innen helse og omsorg i landets kommuner innen 2020. I Ringebu har det blitt arbeidet med slike løsninger over flere år, og det har blant annet blitt skiftet ut nye digitale trygghetsalarmer med mulighet for oppkobling av sensorer. I dag er kommunen med på et nasjonalt prosjekt i regi av KS, som skal hjelpe kommunene til å arbeide målrettet med å integrere velferdsteknologi i tjenestetilbudet. Prosjektet er et samarbeid i Helseregion Sør-Gudbrandsdal, der det er etablert kommunale arbeidsgrupper. Selve satsingsområdet for 2018 er digitalt tilsyn, og opplæring til alle ansatte gjennom velferdsteknologiens ABC. Regionen har søkt og fått midler gjennom fylket, men det er omfattende og kommunene må selv stille med en god egeninnsats i arbeidet.

Det er i dag en utfordring at det er for få tilrettelagte sentrumsnære boliger i kommunen. Det kan bidra til at brukerne blir dyttet oppover i omsorgstrappen, i mangel på alternativer. Det fordyrer tjenesteytingen. Det samme gjelder hvis brukerne bor i boliger som er dårlig tilrettelagt, langt fra sentrum. Det kan resultere i at det brukes mye tid på kjøring i stedet for pleie. Mange kunne klart seg lenger uten hjelp i en bedre tilrettelagt sentrumsnær bolig. Derfor blir det viktig med økt tilgang på sentrumsnære boliger med livsløpsstandard.

J.o.b.a. arbeider med fokus på mestring i egen hverdag. Dette gjelder både på J.o.b.a. arbeid og Hjemmetjenesten miljøterapi. Disse elementene kommer sterkt inn i fremtidens helse og omsorgstjenester. Det er mange likhetstrekk mellom

dette og hverdagsrehabilitering. Brukergruppen på hjemmetjenesten miljøterapi er stabil og det er små endringer, men pga av økt antall brukere i 2017 måtte det tilføres mere ressurser fra 2018. Ved J.o.b.a.-arbeid jobbes det med forebygging, habilitering og rehabilitering, og de har tett samarbeid med blant annet Nav. Her ytes tjenester med fokus på arbeidsbasert aktivitet, for å gi et bidrag til samfunnet rundt oss, som andre bedrifter og ansatte normalt gjør. Jobben som gjøres her kommer også andre virksomheter i kommunen til gode, på den måten at brukerne holdes i aktivitet og unngår at de blir passive og får behov for mer hjelp hjemme. Det er lite ressurser ved J.o.b.a.-arbeid i utgangspunktet, så tjenesten er sårbar.

Produksjonen med varmepumpehus, paller og ved forsetter. Kundene virker godt fornøyd med produktene. Det å fremstå som attraktive er viktig overfor samarbeidspartnere for dem som velger å kjøpe produktene våre. Nøkkelen til dette er å være presise og levere kvalitative produkter, og ha tett og god oppfølging med kundene.

Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

For å få klargjort for salg av korttidsplasser vil kommunen nå arbeide med å flytte langtidsplassene ved korttids/rehabiliteringsavdelingen ned på den midlertidig åpnede avdelingen. Det vil ta noe tid å gjennomføre dette da det krever gode prosesser inn mot den enkelte. I tillegg vil det kreve faste tilsetninger for de som arbeider ved avdelingen.

Utsettelsen av byggingen av bofellesskapet for funksjonshemmede er godt informert ut til de berørte parter, og byggekomiteen er godt gang med arbeidet. Selve byggingen er planlagt med oppstart fra sommer 2018 med ferdigstillelse til juni 2019. Det er lagt opp til en involverende prosess der både ansatte, brukere og pårørende har deltatt. De fleste virker godt fornøyd med fremdriften og at det er lagt inn en midlertidig styrking av tjenesten for å kompensere for utsettelsen. Det gjør tjenesten i stand til å kunne etablere en midlertidig avlastningsordning siste halvår 2018 og fram til ferdigstillelse.

Oppdekking av avtalefestede tillegg vil bidra til en bedre budsjettbalanse. Det er store summer som har manglet i lønnsbudsjettet innen Helse og omsorg. Endringen vil bidra til mer realisme i budsjettet

(ØP) Bemanning avdeling, overf. til Linåkertunet HDO

I budsjettet for 2017 var oppbemanning av midlertidig

åpnet avdeling ved Linåkertunet budsjettet i vikarpoolen under hjemmetjenesten. Lønnsbudsjettet overføres til Linåkertunet.

(ØP) Arbeidstøy

I økonomiplanen for 2017-2019 ble det budsjettet med arbeidstøy til hjemmetjenesten. I årsbudsjettet for 2017 har dette ved en feil falt ut og må derfor innarbeides på nytt.

(ØP) Plusstiltak økt bemanning bofellesskap funksjonshemmede

Dette tiltaket er forskjøvet ut om lag ett år i tid. Det henger i sammen med ferdigstillelse av nytt bofellesskap sommer 2019. Når bofellesskapet står ferdigstilt vil tjenesten være i behov av økt bemanning for å dekke behovet til flere funksjonshemmede som kommer fremover. Disse brukerne vil være i behov av en praktisk bistand og opplæring for å lære å bo og fungere i egen bolig. Det er forutsatt drift fra 01.04.2019 (forskjøvet ut i tid i forhold til økonomiplan 2017-2020).

(ØP) Plusstiltak bemanning avlastningsbolig

Dette tiltaket er forskjøvet ut med om lag ett år i tid. Det er planlagt som en del av det nye Bofellesskapet for mennesker med nedsatt funksjonsevne som skal ferdigstilles sommer 2019. nytt bofellesskapet skal da inkludere en avlastningsbolig for yngre funksjonshemmede Det er forutsatt drift fra 01.04.2019 (forskjøvet ut i tid i forhold til økonomiplan 2017-2020).

(ØP) Midlertidig styrking i påvente av bofellesskap/avlastning

Med bakgrunn i at bofellesskap for funksjonshemmede blir noe forsinket i forhold til opprinnelig plan, legges det inn en midlertidig styrking av tjenesten for å avbøte ulemper dette medfører for beboerne og tjenesteutførelsen.

(ØP) Oppdekking av avtalefestede variable tillegg H/O

Ved budsjettgjennomgangen etter 1. tertial 2017 er det avdekket en svakhet ved lønnsbudsjetteringen, ved at variable tillegg innen helse- og omsorgssektoren bare delvis blir budsjettet. Dette har heller ikke vært tilstrekkelig fanget opp i tidligere år, men nå har det vært mulig å beregne hva dette vil utgjøre beløpsmessig. Beløpet foreslås innarbeidet med en opptrapping over to år.

(ØP) Salg av korttidsplasser

Dert ble i årets økonomiplan innarbeidet et tiltak vedrørende salg av korttidsplasser. Det har blitt

gjort henvendelser til flere av nabokommunene. Tilbakemeldingen var delt, men det ble gitt uttrykk for et behov i regionen. Det som har kommet frem i ettertid er det knyttes stor usikkerhet til muligheten for å kunne lykkes med en slik løsning. Det er flere andre kommuner som også ønsker å selge plasser samtidig at det bygges boliger for å dekke fremtidige behov i egne kommuner. Tiltaket er derfor tatt ut igjen i årsbudsjettet.

Det vil fortsatt bli arbeidet med en slik løsning i kommunen, men det må innarbeides andre tiltak i budsjettet for å klare krav til innsparinger innenfor Helse og omsorg.

(ØP) Økte ressurser Hjemmetjenesten Miljøterapi

Hjemmetjenesten Miljøterapi fikk nye brukere av tjenesten i 2017. Omfanget og behovet for tjenester er medfører behov for økte ressurser på dag og kveld. Hjemmetjenesten miljøterapi har ikke kapasitet til å dekke opp behovet innenfor eksisterende rammer, og det er behov for å styrke tjenesten. Det er behov for en økt ressurs på 60 % stilling for å dekke opp hjelpebehovet fremover. Det er primært behov for vernepleierkompetanse.

(B) Tiltak omdisponering av økte inntekter ressurskrevende tjenester.

Det foreslås å omdisponere økte inntekter på om lag kr 300.000 til styrking av ressurser avsatt til velferdsteknologi innen helse og omsorg. Det er en betydelig satsing på området og det er vanskelig for kommunen å henge med uten egne ressurser avsatt for dette arbeidet.

(B) Vakanse i 52% sykepleierstilling på natt ved Ringebu eldresenter.

Kuttet medfører en dårligere beredskap på natt ute i hjemmetjenesten. Denne stillingen er det vakanse i pr i dag. Det er en ugunstig stillingsstørrelse som gjør det vanskelig å rekruttere inn i. Det vil fortsatt være tilgjengelig sykepleier inne på Linåkertunet gjennom uken.

(B) Vakanse i tjenestelederstilling i 2 mnd

Pga av vakanse i påvente av ansettelse av ny tjenesteleder innen hjemmebaserte tjenester blir det lagt inn en innsparing fram til 01.03.2018 i stillingen. Det vil være vanskelig å klare å få på plass en ny leder før den tid.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		61 846 400
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Bemanning avdeling, overf. til Linåkertunet HDO	18Ø-00-030	-3 052 100
Arbeidstøy	18Ø-00-031	350 000
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Plusstiltak økt bemanningbofelleskap funksjonshemmde	18Ø-00-032	
Plusstiltak bemanning avlastningsbolig	18Ø-00-033	
Midlertidig styrking i påvente av bofellesskap/avlastning	18Ø-00-034	250 000
Administrativ innspillsfase		
Oppdekking avtalefestede variable tillegg H/O	18Ø-00-007	883 500
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	-100
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	▼ Pristabell 2	1 937 000
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	▼ Pristabell 3	133 300
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		62 348 000
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(2 182 200)
Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		4,4 %
Salg av korttidsplasser (alternativ 1)	18Ø-33-001	-3 200 000
Trygghetsalarmer med sensorikk	18Ø-00-078	27 000
Økte ressurser i Miljøterapien	Endringslogg 11	452 900
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		59 627 900
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	-518 900
Fordeling nedtak refusjon sykelønn på tjenesteenhetene	18B-00-027	129 400
Redusert salg av korttidsplasser	18B-33-007	3 200 000
Vakanse 52 % sykepleierstilling, natt Eldresenteret	18B-33-005	-297 600
Vakanse tjenesteleder 2 måneder	18B-33-006	-142 300
Økte inntekter ressurskrevende brukere	18B-33-002	-300 000
Sikring av turnuskompetanse	18B-33-002	300 000
Sum ramme årsbudsjett 2018		61 998 500

MÅLEKART HJEMMEBASERTE TJENESTER:				
Perspektiv, hovedmål og suksessfaktor	Målemetode	Ambisjonsnivå	Rapportnivå	Rapporttidspunkt
Bruker				
Ha fornøye brukere som møtes med respekt ved å - legge til rette for god dialog og medvirkning i saker som angår brukere - levere tjenester av god faglig kvalitet med fokus på tidlig innsats. - økt valgmuligheter for mennesker med kartlagt bistandsbehov	• Svarprosent på brukerundersøkelse	60 %	TE	Årlig
	• Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene	5 av 6 poeng	TE	Årlig
	• Dialog med brukerråd	4 møter	TE	Årlig
	• Antall liggedøgn sykehus utskrivningsklare pasienter	4	TE	Årlig
	• Sykepleierkompetanse tilgjengelig 24/7	100 %	TE	Årlig
	• Antall klagesaker	0	TE	Årlig
Medarbeider				
Beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere ved å ha - godt arbeidsmiljø - tydelig lederskap - høyt nærvær - oppdatert rekrutterings- og kompetanseplan	• Medarbeiderundersøkelsen			
	Svarprosent:	60 %	TE	Hvert andre år
	1. Oppgavemotivasjon	4,2		
	2. Mestringstro	4,3		
	3. Selvstendighet	4,2		
	4. Bruk av kompetanse	4,1		
	5. Mestringsorientert ledelse	3,8		
	6. Rolleklarhet	4,2		
	7. Relevant kompetanseutvikling	3,7		
	8. Fleksibilitetsvilje	4,2		
9. Mestringsklima	3,9			
10. Nytteorientert motivasjon	4,7			
• Andel gjennomførte medarbeidersamtaler	100 % gjennomført	TE	Årlig	
• Nærværstatistikk	94 % nærvær	TE	Tertial	
• Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting	95 %	TE	Årlig	
• Miljøfyrtårn-aktiviteter har vært tema på minst 4 personalmøter i løpet av året	100 % gjennomført	TE	Årlig	

Økonomi				
Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommune-økonomi er å • ha samsvar mellom budsjett og regnskap • ha gode økonomirutiner • gjennomføre planlagte investeringer	• Balanse i regnskap • Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	0-2 % pos res 100 % ved årsslutt	TE TE	Tertial Tertial

Linåkertunet HDO

Under ansvar Linåkertunet ligger heldøgns omsorg, institusjonsskjøkken, dagsenter, sjåførtjeneste, kontorpersonalet innen helse og omsorg og dagsenter.

Mål:

- Gi brukervennlige, samordnede og kompetente helse og omsorgstjenester
- Gi innbyggere med behov for heldøgns pleie og omsorg et trygt og godt tilbud ved Linåkertunet Bo og Rehabilitering.
- Gi Innbyggere med behov for dagtilbud et tilrettelagt tilbud ved dagsenteret på Linåkertunet

Agenda for 2018:

Tjenesten skal ha fokus på:

- Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov.
- Gjensidighet, økt livskvalitet og egenmestring.
- Den enkeltes mulighet til å bo i eget hjem så lenge som mulig.
- Kulturendring fra «Hva trenger du hjelp til?» til «Hva er viktig for deg?»

Satsningsområder for kommende 4 års periode er:

- Helse og forebygging
- Innovasjon og utvikling
- Likeverdige og helhetlige tjenester
- Ledelse og medarbeiderskap

Linåkertunet ønsker å være et naturlig samlingspunkt på tvers av generasjoner. Fellesarealet i den renoverte delen er godt tilrettelagt for at dette skal være et hus som kan brukes til aktiviteter av ulik art som f. eks. møter, musikkøvinger, sosiale sammenkomster og lignende. Fellesarealene benyttes blant annet til klessalg og sosiale sammenkomster.

Kompetanseheving innen aldersdemens blir fortsatt satsningsområde for 2018. I tillegg skal det arbeides videre med demensvennlig samfunn, i det ligger informasjon og opplæring av lokalt næringsliv.

Linåkertunet samarbeider svært godt med frivillige. Aldershjemmets venner bidrar med gaver, hyggekvelder og lignende. Det legges ned utallige timer fra pårørende til tidligere og nåværende pasienter. Sanitetsforeningene i kommunen, bygdekvinnelag, Rotary og Lions bidrar med gaver og sosiale tilstelninger. Samarbeid med



Nærmiljøsentralen i Ringebu må i større grad prioriteres i 2018.

Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

Fortsatt åpning av avdeling 1-1 ved Linåkertunet heldøgns omsorg (HDO) som langtidsplasser/ utredningsplasser vil gi godt tilbud til pasientene som har behov for et heldøgns tilbud. Pasienter med behov for en langtidsplass i institusjon som i dag har plass ved korttids/ rehabiliteringsavdelingen på Linåkertunet vil i løpet av starten på 2018 overflyttes til avdeling 1-1 på Linåkertunet HDO der tilbudet i større grad er tilrettelagt for langtidspasienter.

(ØP) Bemanning avdeling, overf. fra hjemmetjenesten til Linåkertunet HDO

I budsjettet for 2017 var oppbemanning av midlertidig åpent avdeling ved Linåkertunet budsjettet i vikarpoolen under hjemmetjenesten. Lønnsbudsjettet overføres til Linåkertunet.

(ØP) Omlegging kjøkkendrift helse og omsorg

Det vurderes mer rasjonell drift av den samlede kjøkkentjenesten innen helse og omsorg. Tiltaket er i økonomiplanen for 2017-2020 signalisert fra 2018 og forutsetter at det er gjennomført en prosess der brukerne og de som blir berørt er involvert. Prosess må ta innrettes slik at administrasjon og politikere kan ta hensyn til disse innspillene ved rullering av økonomiplanen. Saken er under utredning i regi av Levekårsutvalget.

(ØP) Oppdekking av avtalefestede variable tillegg H/O

Ved budsjettgjennomgangen etter 1. tertial 2017 er det avdekket en svakhet ved lønnsbudsjetteringen, ved at variable tillegg innen helse- og omsorgssektoren

bare delvis blir budsjettert. Dette har heller ikke vært tilstrekkelig fanget opp i tidligere år, men nå har det vært mulig å beregne hva dette vil utgjøre beløpsmessig. Beløpet foreslås innarbeidet med en opptrapping over to år.

(ØP) Dagsenter på Linåkertunet

En reduksjon på 20 % på dagsenteret ved Linåkertunet vil medføre en reduksjon på lavterskeltilbudet og ikke medføre reduksjon på faste dager med grupper av hjemmeboende. Lavterskel tilbudet benyttes i dag i stor grad for beboere ved Linåkertunet HDO. Tiltaket vil medføre oppsigelse i 20 % stilling. Reduksjon innebærer at kommunalt finansiert tilbud likestilles med tilbudet ved eldresenteret.

(ØP) Tertialrapport 1-2017 (Tilskudd frivillighetssentral overf.fra Nav)

Kommunalt tilskudd til Frivillighetssentral har tidligere vært budsjettert under NAV. Fra 2017 er ansvaret overført til Linåkertunet HDO. Budsjettmidlene på kr 200.000 flyttes tilsvarende.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		18 960 200
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Bemanning avdeling, overf. fra Hjemmebaserte tj.	18Ø-00-028	3 052 100
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Omlegging kjøkkendrift helse og omsorg	Endringslogg 9	0
Administrativ innspillsfase		
Oppdekking avtalefestede variable tillegg H/O	18Ø-00-007	321 100
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	-200
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	788 600
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	Pristabell 3	74 900
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		23 196 700
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(811 900)
Tiltak som innarbeides i budsjettramme:		-0,7 %
Dagsenter Linåkertunet	18Ø-32-001	-110 000
Tertialrapport 1-2017 Tilskudd frivillighetssentral (overf. f	18Ø-00-077	206 200
Trygghetsalarmer med sensorikk	18Ø-00-078	64 000
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		23 356 900
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	-622 000
Fordeling nedtak refusjon sykelønn på tjenesteenhetene	18B-00-027	163 200
Sum ramme årsbudsjett 2018		22 898 100

[illegible]

NAV

Mål:

- levere tjenester på minst samme kvalitetsmessige nivå i 2018 som i 2017
- andel mottakere av økonomisk sosialhjelp 18-67 år – maks 1,5 %
- andel unge som mottar økonomisk sosialhjelp (under 25 år) – maks 1,5 %
- andel mottakere av økonomisk sosialhjelp med forsørgelsesplikt for barn under 18 år i husholdningen – maks 42 %
- antall deltakere i Kvalifiseringsprogram – 4 stk. i snitt pr mnd.
- nærværprosent kommunalt ansatte (sum egen-/legemeldt) – min 95 %
- andel ansatte med gjennomført medarbeidersamtale – 100 %
- unngå økning i utbetalingene av økonomisk sosialhjelp (unntatt flyktninger)
- drive godt integreringsarbeid med bosatte flyktninger – IMDi har ikke anmodet Ringebu kommune om bosetting i 2018

Agenda for 2018:

Det er god drift på NAV-kontoret. Både oppnådde resultater og bruker- og medarbeiderundersøkelser viser at det leveres gode tjenester og at både brukere og ansatte er godt fornøyd med jobben som gjøres. Utfordringen blir derfor å videreføre, og ytterligere forbedre, det arbeidet som gjøres.

Det er krevende med to styringslinjer, derfor er det viktig med fokus på at NAV Ringebu har én brukergruppe; innbyggerne i Ringebu kommune. Samtidig har NAV Ringebu både statlige og kommunale virkemidler til benyttelse og dette gir selvsagt også muligheter. I tillegg benyttes personellet fleksibelt, det vil si at enhetens oppgaver løses uavhengig av den enkeltes tilsettingsforhold.

Det sosialfaglige arbeidet som drives er godt, men en kan alltid bli enda bedre. Alle veiledere som driver arbeidsrettet oppfølging driver også med økonomisk råd og veiledning, noe som gir et helhetlig tilbud til brukerne.

Kommunen har vedtatt å bosette inntil 15 flyktninger i 2018. Pga svært redusert tilstrømming av flyktninger til Norge, så har IMDi ikke anmodet Ringebu kommune



om bosetting i 2018. I 2018 blir det derfor fokus på å drive godt integreringsarbeid på de som allerede er bosatt. Dette for at flyktningene skal komme raskest mulig over i lønnet arbeid, og derigjennom blir selvforsørget. Det er mange forhold som må bidra til dette, alt fra godt barnehagetilbud, god avklaring av den enkelte, yrkesrettet norskopplæring, tilgjengelige språk-/arbeidstreningsplasser, fritidstilbud mm. Prosjektet «Ringebumodellen» videreføres med egen prosjektmedarbeider i 70% stilling som har som arbeidsoppgave å arbeidsrette innholdet i Introduksjonsprogrammet. Alt dette er et krevende stykke arbeid, som krever prioritet. I 2018 vil en fortsette arbeidet med å få til et godt tverrfaglig samarbeid, både i og utenfor kommuneorganisasjonen.

Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

På grunn av at IMDi ikke har anmodet Ringebu kommune om bosetting av flyktninger i 2018 går kommunen glipp av ca kr 3 millioner i budsjetterte inntekter (gjeldende økonomiplan). I tillegg ble alle enslige mindreårige flyktninger (10 stk) bosatt i 2017. Planen var at 5 skulle bosettes i 2016 og 5 i 2017. Kommunen taper inntekter i de påfølgende 5 år (det gis integreringstilskudd i 5 år etter bosetting).

Dette gir NAV et stort inntektstap som må dekkes ved bruk av avsatte fondsmidler i 2018. Om en ikke gjør grep, så vil dette fondet være tomt våren 2019. Det er derfor ikke budsjettert med vikar for flyktningkonsulent som har redusert stilling (fram til 31.08.19). Det vil likevel være sikret forsvarlig drift i 2018.

(ØP) Utgiftsbuffer flyktninger og bosetting flyktninger økes fra 5 til 10-15 per år (fordeles flere omr)

Beløpene videreføres i tråd med økonomiplanen for 2017-2020, men er ikke realistiske da IMDi (etter at økonomiplanen var lagt) har varslet om at Ringebu

kommune ikke får anmodning om bosetting av flyktninger i 2018. Ingen bosetting i 2018, og lavere bosetting enn vedtatt i 2017, gjør at kommunen taper inntekter i de neste 5 årene.

(ØP) Språk-/arbeidstreningsoppfølging i egenregi

I økonomiplanen for 2017-2020 ble det vedtatt å ansette en jobbspesialist som prosjektmedarbeider (i 3 år – 2017-2019) for å arbeide med flyktningene opp mot ordinære arbeidsgivere. Knytte kontakter, få utplassert, og fulgt opp flyktningene. Dette i kombinasjon med språkopplæring på Læringssenteret vil gi bedre resultater i overgang til arbeid og selvforsørging (forskning viser dette). Denne løsningen var billigere enn å kjøpe tjenesten av andre. Endringen i beløp fra 2017 til 2018 er i tråd med økonomiplanen for 2017-2020. Erfaringen etter knappe 1 års drift viser at gode og ønskede resultater oppnås.

(ØP) Bruk av flyktningefond

Ingen nye tiltak i perioden. Flyktnings situasjonen avventes før det foretas endring i kommunal bemanning. Det legges derfor opp til at mindre inntekter dekkes ved bruk av tidligere års avsatt flyktningemidler (fond) for å sikre forsvarlig drift. Opparbeidede fondsmidler dekker behovet i 2018, men vil bli oppbrukt tidlig i 2019.

(ØP) Tertialrapport 1-2017 (Tilskudd frivillighetssentral (overf. til Linåkertunet))

Kommunalt tilskudd til Frivillighetssentral har tidligere vært budsjettet under NAV. Fra 2017 er ansvaret overført til Linåkertunet HDO. Budsjettmidlene på kr 200.000 flyttes tilsvarende.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		5 111 500
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Utgiftsbuffer flyktninger	18Ø-00-036	404 500
Bosetting flyktninger økes fra 5 til 10-15 per år (fordeles f	18Ø-00-036	-699 800
Språk-/arbeidstreningssoppfølging i egenregi	18Ø-00-037	8 900
Administrativ innspillsfase		
Ingen		
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	-100
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	252 200
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	Pristabell 3	175 400
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		5 252 600
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(183 800)
Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		7,4 %
Bruk av flyktningefond	18Ø-00-080	-183 800
Tertialrapport 1-2017 Tilskudd frivillighetssentral (overf. t	18Ø-00-077	-206 200
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		4 862 600
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	33 800
Fordeling nedtak refusjon sykelønn på tjenesteenhetene	18B-00-027	7 300
Sum ramme årsbudsjett 2018		4 903 700

Plan og teknisk

Mål:

- Produsere plan og tekniske tjenester for å dekke innbyggernes behov.

Agenda for 2018:

Plan og teknisk sine økonomiske rammer benyttes til egenproduksjon og kjøp av varer og tjenester fra offentlige og private aktører. Derfor er prisutviklingen i markedet avgjørende for om tjenestetilbudet i 2017 blir opprettholdt inn i 2018. Med en reduksjon i rammen vil tilbudet reduseres.

Det er utfordrende å rekruttere både ingeniører og personer med fagbrev i dagens marked, det er i tillegg utfordrende å beholde de personene som er tilsatt i dag. Dette er avgjørende for å opprettholde den høye servicegraden tjenesteenheten leverer. Derfor må aktiviteten tilpasses bemanningen slik at tjenesteenheten klarer å opptre som serviceorgan for brukerne, og et organ for framtidens planlegging. Målet for 2018 er et nærvær på minst 95 %.

Revisjon av kommuneplanens arealdel pågår med full tyngde. Arbeidet omfatter hele kommunen, unntatt Kvitfjell, hvor det er en relativt fersk kommunedelplan. Kommuneplanens arealdel har vært ute til 3. gangs høring og offentlig ettersyn våren 2017. Det er fortsatt tunge innsigelser til planen mht villrein og jordvern. Det legges opp til mekling rundt årsskiftet. Dersom mekling fører frem, kan planen vedtas på nyåret 2018. Dersom planen må til departementet, vil det gå ytterligere 1,5-2 år før planen kan vedtas.

Planlegging av ny E6 gjennom kommunen pågår for fullt. Det pågår to reguleringer av vegtrase for ny E6 gjennom Ringebu, herunder vegforbindelse fra E6 til Ringebu sentrum (opptreksarm). Samtidig pågår arbeid med kommunedelplan for ny E6 gjennom Fåvang. I arbeidet med E6 ligger også planlegging og regulering av nytt vannverk til erstatning for dagens vannverk i Ringebu.

Plan og teknisk skal videreføre arbeidet med å jobbe for å redusere etterslepet på vedtatte investeringsprosjekt i 2018. Selv om det er i løpet av 2017 er gjort en stor innsats på dette området.

Innenfor VVAR og Bygg og eiendom blir tjenesten styrket med to 100 % stillinger som belastes investeringsbudsjettet. Dette fører til at investeringsprosjekter gjennomføres raskere og kommunen vil kunne spare utgifter på konsulenttjenester samt at driftsprosjekter som har blitt



utsatt kan prioriteres frem.

Gebyrregulativet er endret slik at «Gebyr for forvaltningsoppgaver etter matrikkelloven» fra 2018 inngår i gebyrregulativet. Det er lagt opp til en 4 % økning av gebyrer innenfor byggesak og plan, 2,6% for utleiebygg og forvaltningsoppgaver etter matrikkelloven. For vann og avløp er det i hovedsak lagt opp til 5% økning og ingen endring for septik.

Husleieinntektene blir regulert med konsumprisindeks jf. Husleieloven.

Kort om tiltak for å tilpasse drift til økonomisk ramme:

I forbindelse med utbyggingsavtaler i fjellområdene avtales det at VA-anlegg overtas av kommunen og justeringsreglene benyttes. Det er utfordrende å planlegg hvor mye dette betyr økonomisk for kommunen og ikke minst når det inntreffer.

Rask utbygging i Kvitfjell betyr at kommunale tiltak må gjennomføres fort.

Utvidelse av Frya RA samt slitasje på Ringebu RA fører til at man på et tidspunkt må bygge avløpsledning fra Ringebu til Frya selv om det ikke skulle bli noe E6 utbygging med det første.

(ØP) 2 nye stillinger investeringer fra 2017

To nye stillinger knyttet til prosjekt-/byggeledelse er opprettet fra 2017. Lønnsutgifter dekkes over de prosjektene disse har ansvar for. Tiltaket er i tråd med årsbudsjettet for 2017 og innarbeides for hele økonomiplanperioden.

(ØP) 4% besparelse EPC-kontrakt

Det er lagt inn et grovt anslag på besparelse i energikostnader som følge av tiltak knyttet til EPC-kontrakt. Fordeling på år er ikke kvalitetssikret mot

endelig framdrift i de enkelte tiltak.

(ØP) FDV-kostnader bofellesskap FH og avlastningsbolig

Driftskostnader nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Beløpet er justert for forsinket framdrift (forutsatt drift fra 01.04.2018).

(ØP) Husleieinntekter bofellesskap FH og avlastningsbolig

Husleieinntekter knyttet til nytt bofellesskap for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Beløpet er justert for forsinket framdrift (forutsatt drift fra 01.04.2018).

(ØP) Leieinntekter ny tomannsbolig Ulberg

Ny tomannsbolig på Ulberg med 4 roms leiligheter. Leieprisen er utregnet til kr 7.000 pr mnd. For 2017 vil bygget ikke medføre annet en selvkost. Det vil for 2018 gi en netto inntekt på kr 36.000 (forutsatt at boligene er tatt i bruk).

(ØP) Leieinntekter firemannsbolig Bøen

Firemannsbolig Bøen. Det regnes inntekter på bygget fra 01.04.2018.

(ØP) Gjeninnføre stilling som arealplanlegger (100%)

I økonomiplanen for 2017-2020 ble stilling som arealplanlegger gjeninnført. Beløpet som er lagt inn fra 2018 er helårseffekten, ut over det som er lagt inn i budsjettet for 2017.

(ØP) Retaksering eiendomsskatt

I 2019 er det 10 år siden forrige taksering av eiendommer i kommunen som grunnlag for eiendomsskatt. Det forutsettes oppstart i 2017, slik at takseringsarbeidet fordeles på 2 år. Tiltaket finansieres ved bruk av disposisjonsfond.

(ØP) Kartlegging av friluftsområder (andel)

Kartlegging av friluftsområder er et fellestiltak for kommunene Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu. Ringebus andel av prosjektet er kr 50.000.

(ØP) 3% kutt fra 2018

Plan og teknisk ble i økonomiplanen for 2017-2020 utfordret på reduserte driftsutgifter tilsvarende 3 % av netto driftsramme fra og med 2018.

(ØP) Geodata - kartsamarbeid (overført fra investeringsbudsjettet)

Kommunen har i en årrekke budsjettert med midler

i investeringsbudsjettet til kartsamarbeid med andre aktører. I og med at slike samarbeidsprosjekter skjer jevnlig er det vurdert som riktig å flytte bevilgningen til driftsbudsjettet og ikke lengre lånefinansieres. Det forutsettes at ubrukte beløp avsettes til eget disposisjonsfond for bruk i senere år, ettersom kommunens bidrag vil variere fra år til år.

(ØP) Redusert vedlikehold kommunale eiendommer

Kutt i bygningsvedlikehold reduserer levetiden raskere enn avskrivningstiden på byggene. Tjenesteenheten ser konsekvensen av redusert vedlikehold over tid, at det dukker opp årlig uforutsette hendelser på bygg og tekniske anlegg som krever umiddelbar utbedring. Konsekvens blir strakstiltak som koster kommunen store summer og som må bevilges uavhengig av økonomiplan.

(ØP) Redusert vedlikehold veg

Kuttet vil medføre redusert vedlikehold av kommunale veger. Det må prioritere «hardere» når det prioriteres vedlikeholdsoppgaver. Det fører til at «skadene» tillates å bli større før reparasjon utføres, dette vil føre til flere klager på kommunale veger og økte kostnader når skadene skal utbedres. I verste fall kan det føre til at man får mer omfattende skader på egne og andres eiendommer under flom og flomregn, på grunn av at vegnettet med tilhørende infrastruktur ikke er oppgradert til nødvendig standard.

(ØP) Gebyr selvkost seksjonering

Det innføres fullt behandlingsgebyr på seksjonering som vil medføre kr 30.000 i nye inntekter som selvkost.

(ØP) 4 % økning byggesaksgebyr

Behandlingsgebyr for byggesak og plansaker økes med kr 50.000 for å tilnærme til selvkost.

(ØP) Fordelte lønnskostnader prosjektledelse

Lønnskostnader for prosjektledelse belastes i større grad på investeringsbudsjett og i mindre grad i driftsbudsjettet.

(B) Overføring av merkantile stillinger fra Plan og teknisk og selvkost til Fellestjenesten:

Fakturering/merkantilt arbeid samordnes og samlokaliseres i Fellestjenesten.

Tiltak på bakgrunn av føringer i statsbudsjettet for 2018:

Endringer i eierseksjonslova gir nye tidsfrister for

kommunens behandling av seksjoneringssaker.

Endringene omfatter også at kommunen kan kreve inn gebyrer som dekker de faktiske kostnadene med slik behandling etter selvkostprinsippet. Dette er innarbeidet i avgiftsdokumentet.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		27 528 600
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		
2 nye stillinger investeringer fra 2017		0
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
4% besparelse EPC-kontrakt	18Ø-00-038	-1 310 000
FDV-kostnader bofellesskap FH og avlastningsbolig	18Ø-00-039	
Husleieinntekter bofellesskap FH og avlastningsbolig	18Ø-00-039	
Leieinntekter ny tomannsbolig Ulberg fra 01.05.2017	18Ø-00-040	-18 000
Leieinntekter firemannsbolig Bøen fra 01.01.2018	18Ø-00-041	-70 000
Gjeninnføre stilling som arealplanlegger (100%) Helårsvirkn	18Ø-00-042	200 000
Retaksering eiendomsskatt	18Ø-00-043	1 000 000
Bruk av disposisjonsfond retaksering eiendomsskatt	18Ø-00-043	-1 000 000
Kartlegging av friluftsområder (andel)	18Ø-00-044	-50 000
3% kutt fra 2018	18Ø-00-045	-803 400
Administrativ innspillsfase		
Geodata - kartsamarbeid (overført fra investeringsbudsjettet)	18Ø-00-059	140 000
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	0
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	Pristabell 2	750 500
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	Pristabell 3	414 700
Indeksregulering husleieinntekter (2,1% KPI)	Pristabell 5	-216 000
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		26 566 400
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(929 800)
Tiltak som innarbeides i budsjettramme:		-0,2 %
Redusert vedlikehold kommune eiendommer	18Ø-40-001	-300 300
Effektiviseringsgevinst	Endringslogg 15	-258 800
Redusert vedlikehold veg	18Ø-40-003	-200 000
Gebyr selvkost seksjonering	18Ø-40-004	-30 000
4% økning byggesaksgebyr	18Ø-40-005	-50 000
Fordelte lønnskostnader prosjektledelse	18Ø-40-180	-100 000
Økt vegvedlikehold, jfr kommunestyret 31.10.2017		1 000 000
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		26 627 300
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler	Lønn HRM	-34 500
Overført 100% merkantil stilling til Fellestjenesten	Lønn HRM	-562 000
Sum ramme årsbudsjett 2018		26 030 800

MÅLEKART PLAN OG TEKNISK:

Perspektiv, hovedmål og suksessfaktor	Målemetode	Ambisjonsnivå	Rapportnivå	Rapporttidspunkt
Bruker				
Ha fornøye brukere som møtes med respekt ved å - legge til rette for god dialog og medvirkning i saker som angår brukere - levere tjenester av god faglig kvalitet med fokus på tidlig innsats.	- Svarprosent på brukerundersøkelse - Brukerundersøkelse, grad av fornøydhet med tjenestene - Artikler på hjemmesida - Avvik fra saksbehandlingsfrister - Kommunale vedtak omgjort av andre instaser etter klage	70 % 4 av 6 poeng 50 stk 0 stk 0 stk	TE TE TE TE TE	Årlig Årlig Årlig Årlig Årlig
Medarbeider				
Beholde og rekruttere dyktige og kompetente medarbeidere ved å ha - godt arbeidsmiljø - tydelig lederskap - høyt nærvær - oppdatert rekrutterings- og kompetanseplan	- Medarbeiderundersøkelsen Svarprosent: - Oppgavemotivasjon - Mestringstro - Selvstendighet - Bruk av kompetanse - Mestringsorientert ledelse - Rolleklarhet - Relevant kompetanseutvikling - Fleksibilitetsvilje - Mestringsklima - Nytteorientert motivasjon - Andel gjennomførte medarbeidersamtaler - Nærværstatistikk - Godkjent formell kompetanse i tråd med krav og målsetting - Miljøfyrtårn-aktiviteter har vært tema på minst 4 personalmøter i løpet av året	80 % (36 %) 4,3 4,3 4,5 4,4 4,3 4,4 4,7 4,7 4,5 4,3 100 % gjennomført 95 % nærvær 100 % 100 % gjennomført	TE TE TE TE TE TE TE TE TE TE TE TE TE TE TE	Hvert andre år Årlig Tertial Årlig Årlig
Økonomi				
Tjenesteenhetens bidrag til sunn kommune-økonomi er å - ha samsvar mellom budsjett og regnskap - ha gode økonomirutiner - gjennomføre planlagte investeringer	- Balanse i regnskap - Andel (målt i kr) gjennomførte investeringer	0-2 % pos res 100 % ved årsslutt	TE TE	Tertial Tertial

Interkommunale samarbeid

Budsjett for interkommunale samarbeid i Midt-Gudbrandsdal ble vedtatt av felles representantskap i oktober 2017.

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		20 167 000
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Ingen		
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
MGBV: Utvidet bosetting mindreårige asylsøkere (50% stilling)		
Administrativ innspillsfase		
MGRS: Drift av skattesystemene, ny plattform	18Ø-00-046	55 000
Prisvekst (versjon 801 + 2,1% på driftsposter)	Pristabell 3	633 300
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		20 855 300
Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		
Saldering interoverføringer MGR og MGB	18Ø-00-086	-151 600
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		20 703 700
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Budsjettvedtak repr.skapet (endr. fra øk.plan anslag)	18B-00-026	-21 000
Sum ramme årsbudsjett 2018		20 682 700

Skatt, rammetilskudd, finans

Skatt og rammetilskudd er justert i henhold til prognosemodell fra KS etter forslaget til nasjonalbudsjett (grønt hefte).

Renter og avdrag er beregnet med utgangspunkt i investeringsbudsjettet.

Endret dekning av kapitalkostnader fra selvkostområdene vann, avløp og septikrenovasjon i økonomiplanen var basert på anslag, mens det i årsbudsjettet bygger på konkret selvkostberegning for ordningene.

I økonomiplanen ble kr 1.000.000 avsatt som reserve til nye tiltak i statsbudsjettet. Disse tiltakene er nå kjent og innarbeidet i årsbudsjettet, slik at reserven tas ut.

Utbytte fra energiselskaper i tråd med varslet utbytteplan.

Det er tatt hensyn til at kommunen vil tape renteinntekter på forskutteringsbeløp for Brekkebakkene (utlån 16,5 mill. kr innarbeidet i investeringsbudsjettet).

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017)		-273 725 100
Uttrekk budsjettert overskudd 2017	18Ø-00-047	-7 255 300
Korreksjon for budsjettendringer 2017		
Redusert kapitalinntekt Brekkebakkene	18Ø-00-055	101 000
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2017-2020)		
Endret volum eiendomsskatt	18Ø-00-048	-400 000
Endret anslag renteinntekter innskudd (rentenivå)	18Ø-00-048	-500 000
Økte avdrag på lån	18Ø-00-048	857 300
Økte renter på lån	18Ø-00-048	1 246 500
Økt dekning kapitalkostnader vann	18Ø-00-048	-219 000
Økt dekning kapitalkostnader avløp	18Ø-00-048	-27 000
Redusert utbytte Eidsiva Energi	18Ø-00-049	189 000
Økt eiendomsskatt som følge av retaksering - feilretting	18Ø-00-050	
Økt eiendomsskatt som følge av retaksering - verdistignir	18Ø-00-050	
Kommuneproposisjonen:		
Avsetning til nye tiltak i statsbudsjettet	18Ø-00-051	1 000 000
Endret skatt og rammetilskudd jfr modell KS 1702	18Ø-00-053	1 118 000
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelbereg.	0
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	▼ Pristabell 2	0
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	▼ Pristabell 3	31 600
Prognosemodell KS 1702		
Deflator 1,025, ny skatt/rammetilskuddsberegning	18Ø-00-054	-6 341 000
Sum ny ramme for økonomiplanperioden		-283 924 000
Tiltak som innarbeides i budsjettamme:		
Økt brukerbetaling 2,5% der dette ikke er særskilt vurder	18Ø-00-087	-400 000
Endring kapitalkostnader selvkostområder nytt inv.budsjett	18Ø-00-088	179 600
Endring renter og avdrag nytt inv.budsjett	18Ø-00-089	2 391 100
Endret skatt/ramme jfr modell KS1703	18Ø-00-090	-2 000 000
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		-283 753 300
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018:		
Uttak avsetning til nye tiltak statsbudsjettet	18B-00-025	-1 000 000
Endret skatt og rammetilskudd jfr modell KS1704GH	18B-00-025	-1 392 000
Sum ramme årsbudsjett 2018		-286 145 300

Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor

Midt-Gudbrandsdal Barnevernskontor har i dag 5,9 stilling. DIL (tværfaglig samarbeid) med 20 % stilling er lagt inn i merkantilstillingen og utgiftsføres på Ringebu 761 da Sør-Fron ikke er med på dette.

Budsjettet for MGBV er integrert i Ringebu kommunens totale budsjett og er delt inn i tre ansvarsområder.

- 760 BARNEVERNSKONTORET (Funksjon 244)

- 761 BARNEVERNSTILTAK RINGEBU KOMMUNE

- 762 BARNEVERNSTILTAK SØR-FRON KOMMUNE.

Barnevernstiltakene har både funksjon 251 (i hjemmet) og funksjon 252 (utenfor hjemmet).

ANSVAR: 760 BARNEVERNSKONTORET - Funksjon 244

Dette er barnevernstjenestens daglige drift og utgiftene fordeles etter folketall pr. 1 januar året forut for budsjett- og regnskapsåret (1.1.2017). Dette er i samsvar med vedtektene for selskapet.

MGBV har av rådmannen i Ringebu blitt utfordret på 3,5 % innsparing på ansvar 760 i perioden 2018-2021, etter justering for deflator.

For å kunne innfri kravet om innsparingskutt på 3,5 % har MGBV redusert driftspostene på ansvar 760 som følger:

Tiltak 1: Reduksjon på diverse driftsposter som faglitteratur og inventar.

Tiltak 2: Konsulentttjenester som er fag- og prosessveiledning av psykolog for MGBV sine medarbeidere. Veilederen bidrar til kvalitetssikring og oppfølging av lovkrav i barnevernets tjeneste og arbeid.

ANSVAR 761 OG 762 BARNEVERNSTILTAK RINGEBU OG SØR-FRON KOMMUNE

Dette er utgifter til konkrete barnevernstiltak i den kommunen som klienten har som bostedsadresse eller klienter barnevernstjenesten har overtatt omsorgen for, og som bor i fosterhjem i egen eller andre kommuner. Barneverntjenestens faglige vurdering er lagt til grunn for tiltakene.

Barnevernsbarnet er barn som bor sammen med sine foreldre, de bor i fosterhjem og i noen tilfeller bor de på institusjon. De aller fleste får hjelpetiltak fra barnevernet da de bor hjemme.

Det kommunale barnevernet har, og får, store utfordringer med spesielt utgifter til tiltak utenfor



hjemmet. Dette er fosterhjemsplasseringer, institusjonsplasseringer, advokatbistand og psykologutredninger.

Tiltak som iverksettes finansieres fullt ut av den kommunen tiltaket gjelder for. Dette er i samsvar med § 8 - økonomi, i vedtektene for samarbeidet.

* Stipulert budsjett for 2018 er satt opp etter budsjett for 2017 og aktiviteten pr. i dag med tiltak som er iverksatt og besluttet iverksatt. Dette omhandler tiltak både i og utenfor hjemmet. Funksjon (251 – 252).

De største utgiftspostene er:

761 RINGEBU:

- 1270 (konsulentttjenester) omhandler advokatbistand, tilsyn, veiledningstiltak, spesielle avlastningstiltak, utredninger av sakkyndig i spesielt vanskelige saker.
- 1056 (arbeidsgodtgjørelse fosterhjem) Der barnet bor fast.
- 1165 (utgiftsdekning fosterhjem) Økonomisk dekning av basale behov som mat, klær etc.

762 SØR – FRON:

- 1270 (konsulentttjenester) omhandler advokatbistand, tilsyn, veiledningstiltak, spesielle avlastningstiltak, utredninger av sakkyndig i spesielt vanskelige saker.
- 1056 (arbeidsgodtgjøring fosterhjem) Der barnet bor fast.
- 1165 (utgiftsdekning fosterhjem) Økonomisk dekning av basale behov som mat, klær etc.

MGBV har til sammen for begge kommunene pr. i dag omsorgen for 12 fosterhjemsplasserte barn, 2 ungdommer i ettervern, 1 ungdom plassert på

atferdstiltak i institusjon og en familie plassert på foreldre/barn institusjon. Det forberedes flere saker for behandling i Fylkesnemnda og det er berammet ankesak i Tingretten.

MGBV har også pr. i dag 13 fosterhjemsplasserte barn/ unge fra andre kommuner. Disse har tjenesteenheten ansvar for å skaffe egnede tilsynsførere for, som tjenesteenheten kurser en gang i halvåret og som veiledes i sitt oppdrag etter behov

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017) (overføring fra kommunene)		3 779 000
Korreksjon for budsjettendringer 2016 Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019) Ingen		
Administrativ innspillsfase Kommunalt ansvar fosterhjemsplasser Kommunalt ansvar hjelpetiltak i hjemmet		(høring - ikke (høring - ikke
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelberegn.	0
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	▼ Pristabell 2	306 500
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	▼ Pristabell 3	74 300
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		4 159 800
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(145 600)
Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		3,5 %
Reduksjon konsulenttenester	18Ø-71-001	-118 200
Reduksjon diverse driftsposter	18Ø-71-002	-27 400
Saldering/fordeling tilskudd fra kommunene	18Ø-00-085	0
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		4 014 200
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018: Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler		0
Sum ramme årsbudsjett 2018		4 014 200

og involvering av innkjøpsarbeid.

MGRS har deler av 2016 og 2017 gått med en redusert lederressurs. Det er tilsatt ny tjenesteleder fra 18.09.17. Hun har ikke innkjøpskompetanse. Ny tjenesteleder skal ut i fødsels- og foreldrepermisjon i perioden fra den 07.11.17 til 15.10.2018. Ut fra dette står MGRS oppe i praktiske utfordringer med vikar gjennom 2018, og samarbeidskommunene bør drøfte samarbeidet om innkjøpavtaler, eller oppstarttidspunktet for dette, på nytt.

Rådmannen har i permisjonsperioden konstituert skatteoppkrever Ann Merete Hallum som tjenesteleder.

Overføring av kommunalt innkjøp medfører en betydelig økt kostnad på innkjøp av system, lisens og kompetanseheving. Innspill om bevilling til eHandel og kompetanseheving, ble ikke innarbeidet etter innstilling fra formannskapet i Ringebu. Det dreier seg totalt om kostnader tilsvarende ca kr 450.000, inklusive en årlig eKommune bruksrett på kr 68.000 eks. mva.

Innkjøp av konkurranseverktøy er vedtatt i 2016 og ligger inne i budsjettet ved strategi og utvikling med kr 75.000 for Ringebu kommunes del.

Vurdering av tjenestetilbudet

I perioden hvor ny tjenesteleder er i foreldrepermisjon vil MGRS ha et mindreforbruk på ca kr 500.000. Dette vil si at det innarbeidede kuttet for 2018, kan bli noe mer enn det som er lagt til grunn i vedlagte budsjett og økonomiplan. Men med tilførsel av nye oppgaver fra kommunene er det vanskelig å si om det er mulig for tjenesteenheten å redusere 4 % i netto overføring fra kommunene i perioden fra 2019 og fremover.

Beskrivelse av tiltak

Midlertidig reduksjon i lønn(inkl sosiale utgifter)
kr 198.500

Endringslogg	Tiltak	2018
Revidert B-2017 (pr. 07.06.2017) (overføring fra kommunene)		4 789 100
Korreksjon for budsjettendringer 2016 Ksak 57/16 Redusert lønnsoppgjør 2016 og KLP 16% (inkl. arb.g.avgift)		
Tiltak fra gjeldende økonomiplan (2016-2019) Ingen		
Administrativ innspillsfase MGRS: Drift av skattesystemene, ny plattform	18Ø-00-046	55 000
Endring pensjon (v801 + KLP 17,0% + SPK 10,64%)	Formelbereg.	0
Lønnsvekst (versjon 802 + 3,1% + pensjon og arb.g.avg.)	▼ Pristabell 2	136 900
Prisvekst (versjon 803 + 2,1% på driftsposter)	▼ Pristabell 3	37 700
Sum rammebehov (konsekvensjustert budsjett)		5 018 700
Administrativ rammetildeling, prosentvis utfordring		3,5 %
Administrativ rammetildeling, utfordring utgjør		(175 700)
Tiltak som innarbeides i budsjetttramme:		3,5 %
Reduksjon årsverk	18Ø-70-001	-175 300
Saldering/fordeling tilskudd fra kommunene	18Ø-00-085	0
Sum ramme økonomiplan 2018-2021		4 843 400
Nye tiltak som er innarbeidet i årsbudsjett 2018: Nytt lønnsbudsjett basert på stillingshjemler		0
Sum ramme årsbudsjett 2018		4 843 400